

valuutakursid 22.03.

USD 12,95 EEK

EUR 1,21 USD

SEK 1,67 EEK

ÄP indeks 22.03.

1818,20 0,59%

Äripäev

märtsis
10 kr

NELJAPÄEV • 23. märts 2006 • nr 57 (3073)

kolumn

Valitsus sügab kõhtu

Istuv valitsus on loobunud oluliste asjadega tegelemisest ja on seega ennast ammen-danud, usub Res Publica esimees Taavi Veskimägi.

Taavi Veskimägi

lk 19

Pandipakendi liinidel kaob 4–5% taarast

Eesti Pandipakend maksab kaupmeestele kogutud pandipakendikoguse eest 4–5% vähem tagatisraha ning sageli sedagi hilinemisega. lk 6–7

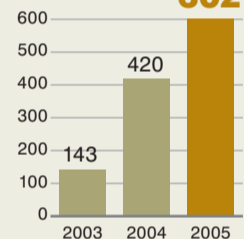
Eesti teeholdaja pääses Soome tööle

Mitu aastat järjest väliturule minna üritanud Teho AS võitis kaks maanteede hoolduse konkurssi Soomes. lk 3

EUROOPA BÖRSILE KASVAV TUNG

► IPOde arv Euroopa börsidel

602

Allikas: PricewaterhouseCoopers

Uusi börsifirmasid köidab Euroopa

Nii Euroopa börside aktsia-emissioonide ehk IPOde arv kui ka maht ületasid eelmisel aastal ülekaalukalt USA oma. lk 11

Tallinna võimu küsitav korterimüük

Tallinna volikogu arutab eelnõu, millega rendib sund-üürnikule korteri kesklinnas ning seejärel müüb selle talle 16 000 krooni eest. lk 5

Tallinna parkimine läks eile taas Falcki kätte

Kuna riigihangete amet taandas end Falcki konkurendi vaide arutamisest, jääb pealinna parkimise korraldamine Falckile. lk 9

President Meri matus muudab Tallinna liiklust

lk 8

Kalapüük võib reostuse tõttu kannatada

lk 8

tehnoloogia

Kontoritarkvara kulutusi tegemata.

lk 16

LHV suurosanik Rain Lõhmus küsib USA kohtult tagasi 2 miljonit dollarit, mille ta investeeris illegaalselt aktsiatulu teeninud kontole. lk 2

Lõhmus küsib USAst raha tagasi

Rain Lõhmus nõuab USAst 2 miljonit dollarit tagasi

Investeeringispanga LHV suurosanik Rain Lõhmus on esitanud USA kohtule taotluse 2 miljoni dollari vabastamiseks, mis külmutati illegaalsete sisetehingute kahtluses eelmise aasta novembris.

Lauri Matsulevits
lauri.matsulevits@aripaev.ee

Novembri algul külmutas USA väärtpaberijärevalve (SEC) LHV klientide kauplemiskontod, kuna tuli välja, et vähemasti viie kontoga seotud isikud olid kasutanud tehingute tegemiseks ebaseaduslikult hangitud infot.

Samuti esitas SEC hagi LHV ning selle töötajate Oliver Peegi ja Kristjan Lepiku vastu. Kuigi enamik LHV külmutatud kontodest on praeguseks vabastatud, on Rain Lõhmuse raha ASi Lõhmus Holdings nimel oleval kauplemiskontol siiani kinni. Praegu on külmutatud 8 kontot, mille osas uurimine veel käib.

Eelmise aasta aprillis avas Lõhmus Holdings LHV kaudu kauplemiskonto ning kandis sinna 25 miljonit krooni, mis toonase vahetuskursi järgi oli veidi üle 2 miljoni dollari. Lõhmuse poolt kohtule esitatud seletuse järgi paigutas ta raha LHV kontole heas usus eesmärgiga investeerida. Lepiku advokaadi Marti Hääle sõnul ei ole Lepik sisetehingute alusel tehinguid teinud, sealhulgas Lõhmuse kontoga seoses käsitletavaid tehinguid. "Meil on käimas SECiga väga intensiivsed läbirääkimised kokkuleppe sõlmimiseks ja kohtuasja lõpetamiseks," lausus Hääl.

Septembri lõpuks oli kasumlike väärtpaberitehingute tulemusel raha kontol kasvanud juba 8,3 miljoni dollarini, olles vähem kui aastaga neljakordistunud. USA väärtpaberijärevalve väidab, et kasv on teenitud ebaseaduslike tehingutega.

Nüüd taotleb Lõhmuse advokaat esialgselt kontole kantud 2 miljoni vabastamist, viidates sellele, et summa näol ei ole tegemist ebaausalt teenitud tuluga. Advokaat selektab kohtule märtsi alguses esitatud avalduses, et kui SECi süüdistused on tõesed, siis võib SEC esitada nõude Lõhmus Holdingsi kontolt teenitud ebaausa tulu suhtes, kuid Lõhmus Holdingsi esialgne deposiit oma kontole ei ole kuidagi seotud ebaseadusliku tegevusega.

Rain Lõhmus ise oma advokaadi soovitusel viidates teemat kommenteerida ei tahtnud, kuid SECile ja koh-

Rain Lõhmus kinnitab, et paigutas raha LHV kontole heas usus eesmärgiga investeerida.

Foto: Andras Kralla

„Meie USA advokaadid on saavutanud SECiga kokkuleppe, et LHV teeb SECiga igakülgset koostööd ja asja arutatakse omavahel kohtuväliselt edasi.“

Rain Tamm, LHV juhatuse esimees

tule edastatud avalduses on kirjas, et Lõhmus oli andnud kauplemismandaadi oma kontolt tehingute tegemiseks Oliver Peegile ja Kristjan Lepikule ega teadnud midagi nende tehtavatest ebaseaduslikest tehingutest.

Jaanuaris oli SECi advokaat Amy Greer Lõhmuse advokaadile lubanud, et raha vabastatakse, kui Lõhmus nõustub väärtpaberijärevalve esindajatega vestlema ning tuleb välja, et ta ei olnud seotud seadusevastase tegevusega.

Kuna aga SEC pole siiani Lõhmusega rääkimiseks aega leidnud, pidas tema advokaat paremaks nüüd otse kohtult raha vabastamist nõuda.

Üks argument kontolt raha vabastamiseks on Lõhmuse advokaadi sõnul ka asjaolu, et Lõhmus on 11,7% osalusega LHV omanik, ent ei ole kuidagi seotud LHV tegevjuhtimisega. Äriregistri andmetel on Lõhmuse otsese ja kaudse osaluse suurus LHV kokku siiski kohtule esitatud numbrist enam, kokku

üle 21%, ehk ta on LHV suu- rim osanik.

Hansapanga üks asutajaid Rain Lõhmus oli eelmisel sügisel Äripäeva avaldatud Eesti rikaste TOPis 128. kohal 133 miljoni krooniga.

LHV juhatuse esimees Rain Tamm ei osanud öelda, kas lisaks Lõhmusele taotleb veel mõni kontoomanik oma külmutatud raha tagasi.

LHV vastu esitatud hagi- le vastamise tähtaeg on LHV ja SECi vahelisel kokkuleppel edasi lükatud 1. maile. "Vahepealset seis ei taha kommenteerida, meie USA advokaadid on saavutanud SECiga kokkuleppe, et LHV teeb SECiga igakülgset koostööd ja asja arutatakse omavahel kohtuväliselt edasi," ütles Tamm.

Tamm lisas veel, et LHV kliendibaas ei ole vähenenud.

"Vastupidi – võrreldes oktoobriga on meil praeguseks kliente juurde tulnud," nentis ta. "Novembris oli küll väike langus, kui nüüd oleme usalduse tagasi võitnud ning klientide arvu ning LHV hallatavate varade mahu kasv on jätkunud."

Asjaosalistega, kes ebaseaduslike tehingutega seotud, on LHV töölepingud peatanud või lõpetanud. "Kuna uurimisorganid ei ole veel oma lõplike järeldusteni jõudnud, siis selle tõttu ei ole kõigiga lõpetatud, osaga on see veel ees," lausus Tamm. "Aga neid, kes praegu siseinfo.ee veebis kirjutavad, me küll LHVsse tagasi ei soovi," märkis Tamm.

Siseinfo.ee portaali meeskonnas on muu hulgas endised LHV töötajad Oliver Peek, Rene Ilves, Ardo Hanschmidt ja Arko Kadajane.

Eestis kolmas kahtlustatav

■ Eestis LHV asjus toimuva kriminaalmenetluse käigus on praeguseks kahtlustatavaks kuulutatud kolm isikut.

Kui USAs on LHV, Kristjan Lepiku ja Oliver Peegi vastu esitatud tsiviilhagi, siis Eesti riigiprokuratuur alustas eelmise aasta novembris LHV asjas kriminaalmenetlust.

Kahtlustatavatena on juba varem üle kuulatud Lepik ja Peek. Sel nädalal kuulati kahtlustatavatena üle veel kolmas LHV töötaja, kellega on tööleping praeguseks peatatud. Prokuratuur kahtlustatava nime ei avaldanud.

Pärast LHV klientide varade külmutamist USAs eelmise aasta novembris lahkusid LHVst lisaks Lepikule ja Peegile veel Arko Kadajane ja Ardo Hanschmidt. Samuti on USA kohtudokumentidest käinud läbi Rene Ilvese nimi. Tema oli alates 2005. aasta juunist LHV poolt registreeritud Business Wire süsteemi kasutaja. Business Wire kaudu pääsesid kahtlustatavad väidetavalt ligi veel avaldamata börsiteadetele, mille firmad olid sinna avaldamiseks üles pannud.

Lauri Matsulevits

LHV kaudu teeniti ebaausat tulu üle 100 miljoni krooni

■ USA väärtpaberijärevalve väitel saadi eelmisel aastal LHV vahendusel 7,8 miljonit dollarit (100,5 miljonit krooni) ebaausat tulu.

LHV endised töötajad Oliver Peek ja Kristjan Lepik teenisid vastavalt 600 000 ja 200 000 dollarit. LHV osanikule Rain Lõhmusele kuuluv AS Lõhmus Holdings teenis eelmise aasta aprillist kuni oktoobrini 6,3 miljonit dollarit (81,1 miljonit krooni) kasumit.

USA väärtpaberijärevalve SEC on esitanud tõendid, mille järgi on Oliver Peek ja Kristjan Lepik pääsenud Business Wire süsteemi lastud arvuti- programmi abil ligi börsifirmade pressiteadetele enne nende avaldamist. Sel teel said nad uudistest teada enne kui ülejäänud turuosaliseid ning teha selle info põhjal aktsia- või optioonitehinguid.

1. novembril külmutas USA väärtpaberijärevalve lisaks Lepiku ja Peegi kontodele ka LHV-le kuuluva kliendikonto USA maakleri Interactive Brokersi juures. Selle konto kaudu vahendas LHV kõigi LHV Traderi teenust kasutavate klientide tehinguid USA turul.

Kokku külmutati ligi paarsada kontot, mis tähendas, et mõnda aega oli kinni ka nende raha, kes uurimisaluste tehingutega seotud ei olnud. Kahaksa kontot on siiani külmutatud ja uurimise all, Kristjan Lepiku puhul on külmutatud ka tema pangakontod, raha saab ta iga kuu välja võtta piiratud ulatuses. Lauri Matsulevits

Eesti firma hakkab Soomes teid hooldama

Mitu aastat järjest välisturule pressinud Teho AS võitis Soomes kaks seitsmeaastast maanteede hoolduse konkurssi.

Ralf-Martin Soe
ralf-martin.soe@aripaev.ee

“Ohhoo! Võitis või? Palju õnne!” rõõmustas konkureeriva firma ASi Jaakson & KO juhataja Jüri Jaakson teise edu üle. “Nad on aastaid ja aastaid üritanud Soome turule saada,” rääkis Jaakson.

Teho ASI (endine Vare) juhatuse liikme Heikki Anipai sõnul on nad täitnud maksimumplaani ning juhul kui peaks veel võitma, siis reaalne töö on mõeldav esialgu ikkagi kahes piirkonnas. Kokku kandideeriti viiel konkursil, millest praeguse seisuga kaks on võidetud. Kahe tulemused ei ole veel selgunud. Maanteede hooldus algab 1. oktoobril ja kestab seitse aastat.

Tehnika ostetakse Soomest

Anipai rääkis, et Soome turule minek eeldab palju investeringuid, kogu vajaminev tehnika ostetakse Soomest. Juhtivateks töödejuhatajateks palgatakse kohalikud, sest nad tunnevad teid ning teede ajalugu. Osa töötajatest tuleb ka Tallin-

nast, kus hakatakse plaani järgi pakkuma tugiteenust.

Firma prognoosib vähemalt kahekordset käibe kasvu. Kui sel aastal oli käive ligikaudu 60 miljonit, siis järgmisel aastal oodatakse juba saja miljoni krooni piiri ületamist.

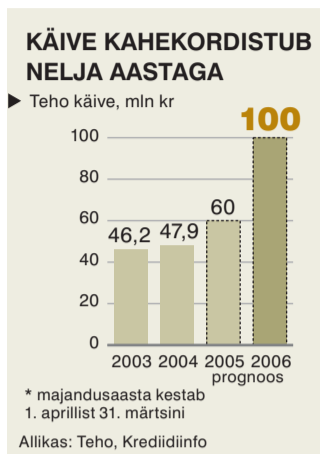
Teine juhatuse liige Enn Proosväli kommenteeris eile, et juba praegu helistatakse Heikki Anipaille Soomest ning pakutakse tehnikat. Proosväli sõnul põhineb firma täielikult Eesti kapitalil.

Tänavapuhastuse ASI juhataja Vello Kink rääkis, et Eesti teedehoolduses käib verine andmine. Ta ütles, et firma ei ole ühelgi välismaisel konkursil veel osalenud. “Luuret oleme teinud,” rääkis Kink.

Soomes tingimused mõistlikumad

Heikki Anipai sõnul makstakse Soome turul normaalset hinda, Soome usaldab neid ning seal on mõistlikud kvalifitseerimistingimused. Ärimees rääkis, et Eesti maanteeamet korraldab selliseid hankeid, kus konkurssitingimuseks on seatud ainult hind või koostatakse kvalifitseerimistingimused mingi ettevõtte järgi.

Soomes arvestatakse konkursil 40 protsendi ulatuses kvalifitseerumistingimusi ning 60 protsendi ulatuses hinda. Kusjuures tingimused on esi-

mene aste, mille mittevastamise puhul hinnapakumist ei vaadatagi.

Anipai lisas, et Teho AS hõlmab Eestis 40% puhastatavatest pindadest ning 55% rahavoogudest. Haljastuses on need numbrid vastavalt 23 ja 34. Tegutsetakse kaheksas Eesti linnas.

Soome teehooldusturg on jagatud 97 piirkonnaks. Need on kilometraazi poolest üpris võrdsed – ühes piirkonnas on keskmiselt 1000–2000 kilomeetrit teid.

Anipai sõnul on tegemist pikaajalise investeringuga ning on kavas ka edasi areneda. Vantaa linnas jäi Eesti firma konkursil teiseks. Eelnevalt on Teho kandideerinud ka Suurbritannias ja Rootsis.

AS Teho on seni teid hooldanud vaid Eestis. Eile lükkas Teho masin teed puhtaks Tallinnas Pirita linnaosas.

Foto: Indrek Susi

sõnumid

Tartu teeb 24 miljoni eest investeringuid

■ Tartu linnavalitsus saatis volikokku lisaelarve eelnõu kogusummas 27,2 miljonit krooni, millest 89% ehk 24 miljonit läheb investeringuteks.

“See võimaldab suunata täiendavaid vahendeid sinna, kust hetkel king kõige enam pigistab, kuid mille tarvis seni on raha nappinud,” ütles Tartu abilinnapea Karin Jaanson.

Üle 11,4 miljoni krooni kavatakse suunata tänavate rekonstrueerimisse ning kõnni- ja jalgrattateede ehitusse. 3,2 miljonit krooni on ette nähtud munitsipaalürikerterite soetamiseks.

Äripäev

Naftatransiit raudteel andis neljandiku kaubaveost

■ Transpordiettevõtted vedasid 2005. aastal 96,4 miljonit tonni kaupa, sellest 70% raudteel, teatas statistikaamet.

Naftatoodete transiitvedu raudteel moodustas kogu kaubaveost 27%.

Kaubaveo mahu suurenemine on viimastel aastatel aeglustunud. 2005. aastal kaubaveo maht eelmise aastaga võrreldes oluliselt ei muutunud, suurenedes vaid 1% võrra. Suurimad kaubavedajad olid mullu raudtee- ja maanteetranspordiettevõtted, kelle osatähtsus kogu kaubaveos oli vastavalt 71% ja 28%.

Äripäev

Mazda6 eripakkumine*

Inchcape liisingu intress:
Euribor+0%

Tasuta lisavarustus:
- talverehvid
- Defa alarm
- metallikvärv
- põrandamatid
- registreerimispakett

väärtus kokku
20 000 krooni

Mazda3 eripakkumine

Inchcape liisingu intress:
Euribor+0%

Tasuta lisavarustus:
- eesmisel udutuled
- valuveljed
- pardakompuuter
- automaatne õhukonditsioneer

väärtus kokku
10 200 krooni

Inchcape
Liising

Saksa kvaliteetseim auto.

Kvaliteediuring
2006

Saksa ja Euroopa suurim autoajakiri

1. Mazda	11. Smart
2. Toyota	14. Skoda
3. Honda	15. Mercedes-Benz
4. Hyundai	16. Ford
5. Nissan	16. Seat
6. Chevrolet	16. Volkswagen
7. Volvo	19. Kia
8. Suzuki	20. Alfa Romeo
9. Mitsubishi	21. Citroën
10. Opel	22. Renault
11. Audi	23. Fiat
11. BMW	23. Peugeot

Teist aastat järjest võitis Mazda Saksa autoajakirja Auto Bild poolt koostatud mahuka kvaliteediuringu. Testi tulemus kujunes seitsme kriteeriumi alusel: ca 25000 kasutaja arvamus, Auto Bild'i lugejate arvamus, Auto Bild'i kestvustest, Saksa autoülevaatuse (TÜV) raport, Auto Bild'i hooldustöökodade test, tehasepoolsed tagasikutsused ja garantiitingimused.

Esma Auto
Paldiski mnt 100
13522 Tallinn
Tel. 68 00 366

Aardla 25A
50110 Tartu
Tel. 75 66 388

Vilojett

Rõukemäe tee 35
12618 Tallinn
Tel. 67 11 170

Roheline 72
80010 Pärnu
Tel. 44 76 111

vaata lisa www.mazda.ee

*Pakkumine kehtib ainult bensiinimootoriga mudelitele

sõnumid

Vene energiakokkulepe Hiinaga teeb Euroopa murelikuks

■ Venemaa plaanib ehitada Hiinasse kaks suurt gaasijuhet, mis teeks Venemaast järgmisel kümnendil Hiina peamise maagaasiga varustaja.

Venemaa ja Hiina kokkulepe tekitab Euroopas kartusi Vene gaasi defitsiidi pärast, kuna osa Hiinasse kavandatud gaasist tuleks Siberi maardlatest, mis varustavad Euroopat, kirjutab Financial Times.

Investeeringu maksumus on 10 miljardit dollarit.

Rahvusvaheline Energiaagentuur hoiatas eile, et Venemaa ei pruugi sel moel suuta täita oma kohustusi Euroopa tarbijate ees.

Äripäev

Saksamaa soovib jätkata töajõu vaba liikumise piiramist

■ Saksa tööminister Franz Müntefering tahab jätkuvalt kaitsta tööturgu ELi uute liikmesriikide odava töajõu eest, põhjendades seda riiki painava tööpuudusega.

Selleks peaks Berliini valitsuskabinet pikendama ELi uute liikmesriikide, välja arvatud Malta ja Küprose, töajõu vaba liikumise piiramist 2009. aasta aprillini, vahendas ETV24 ajalehte Der Tagesspiegel.

Teiste maade seas tohiks ka Eesti kodanikud töötada Saksamaal vaid tööloaga.

Äripäev

Tai lennufirma Phuket Airlines lennuk tegi ebaõnnestunud maandumise mullu 11. septembril. Alates eilsest on Phuket Airlines kantud ELis ohtlike lennufirmade nimekirja.

Foto: EPA/Scanpix

ENAMIK FIRMADEST A-NIMEKIRJAS

A-nimekirjas on 93 firmat neist 84 pärit viiest riigist

Kongo Demokraatlik Vabariik
Ekvatoriaal-Guinea
Libeeria
Sierra Leone
Svaasimaa
üksikfirmadena
Air Koryo (Korea Rahvademokraatlik Vabariik)
Air Services Comores (Komoorid)
Ariana Afgan Airlines (Afganistan)
BGB Air (Kasahstan)
GST Aero Air Company (Kasahstan)
Phoenix Aviation (Kõrgõzstan)
Reem Air (Kõrgõzstan)
Phuket Airlines (Tai)
Silverback Cargo Freighters (Rwanda)

B-nimekirjas on 3 firmat

Air Bangladesh (Bangladesh)
Buraq Air (Liibüa)
HBA (Kongo Demokraatlik Vabariik)

Allikas: Äripäev

Ligi 100 lennufirmat said eile keelu lennata Euroopa Liitu

Euroopa Komisjoni transpordivolinik Jacques Barrot tegi eile Brüsselis teatavaks 93 lennufirmat, mis ELi arvates ei vasta rahvusvahelistele turvalisusnõuetele ja millel keelatakse ELi lendamine.

■ Tõnis Arnover tonis.arnover@aripaev.ee

Et lendamise populaarsus suureneb, mille üheks põhjuseks on odavlennumfirmade pakutavad soodsad pilethinnad, siis oli Euroopa Liit huvitatud, et ohtlike lennufirmasid koheldaks kõrgis ELi riikides ühtmoodi.

“Euroopa kodanikel on õigus teada, missugused lennufirmad ei vasta rahvusvahelistele turvanõuetele,” ütles Euroopa Komisjoni transpordivolinik Jacques Barrot.

Barrot esitleski eile Brüsse-

„ See nimekirja aitab hoida kahtlased lennufirmad Euroopast eemale.

Jacques Barrot, Euroopa Komisjoni transpordivolinik

lis Euroopa Komisjoni ja kõigi liikmesriikide ekspertide osavõtul koostatud lennufirmade musta nimekirja. A-nimekirja kantud lennufirmadel on täielikult keelatud maanduda ELi riikide lennuväljadel ning vedada nii inimesi kui ka kaupu. B-nimekirja lennufirmadele on tehtud osalisi piiranguid.

“See nimekirja aitab hoida kahtlased lennufirmad Euroopast eemale,” ütles Jacques Barrot. “Samuti tagab see, et Euroopa taevast lendavad lennufirmad peavad kõik tagama kõrgeimad ohutusnõuded.”

Uute eeskirjade kohaselt peavad lennufirmad reisijaid informeerima, kui näiteks tsarterlennul on kavas kasutada

väljastpoolt ELi renditud lennukeid. Samuti on reisijatel õigus saada kompensatsiooni, kui neile on müüdnud pileti musta nimekirja kantud lennufirma lennukile või kui seda kasutatakse nende lennuk asenduslennukina.

Komisjoni teatel hakatakse musta nimekirja reviderima iga kolme kuu tagant.

Ohtlike lennufirmade nimekirja koostamise algatas Euroopa Parlament eelmise aasta novembris.

“Reisijatel peab olema ühesugune kaitse sõltumata sellest, missugust Euroopa lennujaama nad ka ei kasutaks,” ütles Euroopa Parlamendi liige Christine de Veyrac.

Enne seda oli juba neli Euroopa riiki – Suurbritannia, Prantsusmaa, Belgia ja ELi mittekülv Šveits – koostanud oma musta nimekirja. Sinna kantud lennufirmadel oli keelatud lennata ainult sellesse riiki, kus see oli musta nimekirja kantud.

Esimesena avaldas musta nimekirja Suurbritannia. Ta tegi seda 2004. aastal, kui lennufirma Flash Airlines lennuk oli Egiptusest teel Pariisi kukkunud tsarterlennul Punasesse merre.

Kokku kuulus nelja riigi nimekirjadesse üle kahekümne lennufirma, mis olid Aasia, Aafrika ja SRÜ riikide päritolu.

Eile avaldatud lennufirmad kuuluvad peamiselt A-nimekirja, millele lennuk ELi on keelatud.

Täielik nimekirja on avaldatud aadressil http://europa.eu.int/comm/transport/air/safety/doc/flywell/2006_03_22_flywell_list_en.pdf

ELi Ülemkogu töötab tuliseid vaidlusi energia teemadel

■ Sirje Rank sirje.rank@aripaev.ee

Täna Brüsselis algav ELi Ülemkogu võib tuua niisama teravaid erimeelsusi kui mullused kokkupõrked ELi eelarve ja põhiseadusliku leppe üle.

Seekordne kokkupõrkekoht on energeetika.

Euroopa Komisjon on esitanud ettepaneku ELi ühtse energiapolitika loomiseks, mis aitaks parandada varustuskindlust ning annaks ELile suurema kaalu läbirääkimistel suurimate tarnijate, eelkõige Venemaaga. Prantsusmaa ja Hispaania katsed takistada energia-

„ Kuidas saab Euroopa kutsuda Moskvat üles oma turgu avama, kui Putin võib oma silmaga näha, milline protektsionism valitseb energeetikas Prantsusmaal ja Hispaanias.

Martin Bartenstein, Austria majandusminister

sektoris oma firmade ülevõttu ELi teiste liikmesriikide firmade poolt lõõvad aga ühtsusesse mõra ja kõigutavad ühispositsiooni.

“Kuidas saab Euroopa kutsuda Moskvat üles oma turgu avama, Gazpromi mono-

poli lõpetama ja turule paremat juurdepääsu tagama, kui Putin ja teised võivad oma silmaga näha, milline protektsionism valitseb energeetikas Prantsusmaal ja Hispaanias,” ütles ajalehele Financial Times Deutschland eesistujariigi

Austria majandusminister Martin Bartenstein.

Tippkohtumise eel taunis Euroopa Komisjoni president Jose Manuel Barroso “majandusliku natsionalismi” tendentsi Euroopas ja nn rahvuslike tšempionide loomist. “Ühisturul ei saa me üksteise vastu tõkkeid ehitada – see oleks absurdne” ütles Barroso.

Kevadisel Ülemkogult, mis traditsiooniliselt arutab majandusteemasid, oodatakse toetust ka ELi teenuste direktiivi eelnõule, mille algversiooni Euroopa Parlament oluliselt lahjendas.

amb
AL MARE BOWLING

TÖÖTAJAD VAJAVAD VAHELDUST?

Igat sorti firmaürituste, -koolituste ja seminaride pidamiseks parim paik. Sõõgid, joogid, suur ekraan. Merevaade ja tublid teenindajad!

Al-Mare Bowling | Paldiski mnt 96 | 13522 Tallinn
broneeri +372 656 2964 või amb@amb.ee www.amb.ee

MÜÜA KINNISVARAINVESTEERINGUTE PORTFELL

ALGHINNAGA

11 000 000 EUR

EELLÄBIRÄÄKIMISED:
Aivo Hallist + 372 51 31 001; + 372 627 2600
aivo.hallist@uusmaa.ee, Rävåla pst 6, Tallinn 10143

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Evelekt Sisustus
office
4you

- tulekindlad seifid
- dokumendi- ja andmekandjaseifid
- seinaseifid
- hotelliseifid

KOHE LAOS!

Evelekt AS • Kauplus 657 9795
Hulgimüük 657 9797 • Faks 657 9796
Evelekt Sisustus TARTUS – E-Sisustuskaubamajas
Tehase 16, 50107 Tartu
Evelekt Sisustus JÕHVIS – Raudtee 3, 41536 Jõhvi
evelekt@evelekt.ee • www.evelekt.ee

BÜROO MAATERIAAL – meie edasimüüja

EVELEKT SISUSTUS TÄIDAB TÜHJAD KOHAD

Riigihangete seadus tõi palju küsimusi

Koit Brinkmann
koit.brinkmann@aripaev.ee

Riigihangete seaduseelnõu esimene lugemine eile Riigikogus lõpetati, rahandusminister Aivar Sõerd pidi vastama paljudele küsimustele.

“Eeldan kiiret menetlust Riigikogus, et ei takerdutaks huvigruppide seisukohtadele,” ütles Sõerd eile. Rahandusministri sõnul on eelnõu eesmärk muuta seaduse ülesehitus loogilisemaks, viia see kooskõlla võlaõiguseadusega, muuta reeglid selgemaks ning määratleda täpselt riigihangete vaidlustamine.

Riigihanke piirmäärasid soovitakse tõsta kaks korda. Eelnõu näeb ette hankemenetluse korraldamise kohustuse asjade ja teenuste hankelepingule ning ideekonkurssile, kui selle maksumus ületab 40 000 eurot (626 000 kr), ning ehitustööde hankelepingule ja ehitustöö kontsessiooni korral 250 000 eurot (3,9 mln kr).

Euroopa riigihangete direktiivide järgi oli seaduse kehtima hakkamise tähtjaks määratud selle aasta 31. jaanuar. Seepärast oli seaduseelnõu

Aivar Sõerd

Riigikogusse toomisega kiire, sest ohu alla võis sattuda Euroopa Ühtekuuluvusfondist saadava raha kasutamine. Mitte saadiku arvates oli tekst toores. Sotsiaaldemokraat Eiki Nestori sõnul peaks valitsus seaduseelnõu ringi tegema, sest tekst ei kõlba 75% ulatuses kusagile.

Kaasettekandja, rahanduskomisjoni esimehe Mart Opmani sõnul ei jõutud vaidlust valitsuses läbi viia, seetõttu püütakse seda parlamendis parandada koos valitsusega.

Selles Pronksi tänava majas asuva 60ruutmeetrise korteri saab elanik kätte veidi rohkem kui 16 000 krooniga.

Keskerakond käivitab kiirkorras korterioistu

Täna Tallinna linnavolikogu istungil alustatakse pretsedendiga, kus sama eelnõuga üüratakse inimesele mitmemiljonilise väärtusega korter kesklinnas ning kohe müüakse see imeodavalt talle ära.

Martin Hanson
martin.hanson@aripaev.ee

Tallinnas Pronksi tänav 11 asuv 60ruutmeetrine korter üüratakse linnavolikogu otsusega viieks aastaks ning kohe ka müüakse eesostuõigusega üürnikule hinnaga 16 110 krooni. See teeb korteri ruutmeetrihinnaks 273 krooni. Tegelikult küündivad sama piirkonna korterite ruutmeetrihinnad 35 000 kroonini.

Tuvi 16 1a majast Pronksi tänavale koliv Tatjana Buhenskaja on sundüürnik ning elanud siiani tagastatud pinnal. Tuvi tänav 16 maja tagastati omanik Pelle Härmatile 1995. aastal.

Linnavolikogu istungi protokollis 22. veebruarist on kirjas lause, et “kuna Tatjana Buhenskaja puhul on tegemist omandireformi käigus tagastatud eluruumi üürnikuga, on põhjendatud Pronksi tn 11 korter nr 3 võõrandamine nn erastamishinnaga”.

Res Publica Tallinna piirkonna esimees Sven Sester pidas sellist tegevust nii inim-

”Mõistmatuks jääb, miks on muutunud keskerakondlik linnavõim nii läbematuks, et sama eelnõuga antakse korterid üürile ning kohe ka müüakse.

Sven Sester, Res Publica

”Ma usun, et selline tegevus on kindlalt pretsedendiks, ning ma kardan, et see on vaid algus.

Toomas Tõniste, Isamaaliit

mõistuse- kui ka loogikavastaseks. “Mõistetamatuks jääb, miks on muutunud keskerakondlik linnavõim nii läbematuks, et sama eelnõuga antakse korterid üürile ning kohe ka müüakse. Selle Pronksi tänava korteri müügist teenitud raha eest saaks ära majandada kaks, kui mitte kolm sundüürnikku,” ütles Sester.

Isamaaliitlasest linnavolinik Toomas Tõniste nimetas sellist tegevust väga üleolevaks ning usub, et uued sarnased müügid on vaid aja küsimus.

“Keskerakonnal on volikogus hääl rohkem ja seda julgalt ära kasutades tehakse tehingud mõnitavalt ära. Ma usun, et selline tegevus on kindlalt pretsedendiks, ning ma kardan, et see on vaid algus,” ütles Tõniste.

Tõniste lisas veel, et kuigi ka Keskerakonna sees on mõistlikud inimesed tõstnud häält,

on nad järjekindlalt maha surutud.

“Samas Keskerakond ei ole ainus, kes on sedasi talitanud, kuid seal on pigem valija aitamise eesmärgil odavalt korter müüdnud. Keskerakonna tehingud on äriilist laadi, kus tihti peale sundüürnikuna esinenu on korteri suure kasumiga maha müüdnud,” lisas Tõniste.

Kurioosumina võib siin märkida, et Pärnu maantee ja Vallikraavi nurgal Laste Maailma kaupluse peal asuv 107ruutmeetrine korter oli avalikus müügis juba enne seda, kui Tallinna linnavalitsus oli müügiotuse langetanud. Ka selle korteri tegeliku saatuse otsustab homme volikogu.

Tallinna Keslinna valitsuse juhtfigure eile kommentaarideks kätte saada ei õnnestunud. Samuti ei saanud jutule majaomanikuna kirjas olnud inimestega.

Veel üks maksu- ja tolliameti juhtidest lahku

■ Maksu- ja tolliameti juhtkonnast on otsustanud lahkuda peadirektori asetäitja teeninduse alal Avo Rõõmussaar, kirjutas ETV24.

“Olen töötanud avalikus teenistuses tolliameti ning maksu- ja tolliameti struktuuris piskeste vaheaegadega 1997. aastast alates. Täna peaval olen

otsustanud realiseerida soovi siirduda tööle erasektoris,” ütles Rõõmussaar ETV24-le.

Rõõmussaare sõnul soovib ta senisest oluliselt enam pühenduda enesetäiendamisele, mis maksu- ja tolliameti peadirektori asetäitjana töötades oli seoses väga tiheda töögraafikuga keeruline. “Seega lah-

kun seoses uute isiklike väljakutsetega.”

Rõõmussaare viimaseks tööpäevaks maksu- ja tolliametis on 13. aprill.

Maksu- ja tolliameti senine peadirektor Aivar Rehe lahkus ametist jaanuaris, asudes Sampo Panga juhatuse esimehe kohale.

Äripäev

Eesti Expol on hea meel kutsuda Teid
tehnika- ja IT messile **Infotec 2006**
ja turvamessele **Security 2006**

Toimumise aeg:
24.–26. märtsil 2006 a.

Toimumise koht:
Eesti Näituste Messikeskuses
(Pirita tee 28, Tallinn)

Avatud:
24. märtsil kl 10–18
25. märtsil kl 10–18
26. märtsil kl 10–16

Pilet:
50 €€€

Infotec 2006
SECURITY 2006
www.eestiexpo.ee

iPod Mac mini

iMac MacBook Pro

**Tule tutvu Apple toodetega IM Arvutid messiboksis messil
InfoTec 24.-26. märtsil Eesti Näituste Messikeskuses**

IM Arvutid müügisalong asub Tallinnas, Endla 69/Keemia 4. Oleme avatud esmaspäevast reedeni 9-18 ja laupäeviti 10-15. Helista telefonil 610 5980 või saada e-mail info@mac.ee

IM Arvutid
www.mac.ee

Pakendiringluse juhatuse esimees Aivo Kangus pole siimaani saanud luba hakata samuti panditaaraga tegelema.

Tallinna Jäätmete Sorteerimise Tehase OÜ juhatuse esimees Heinar Leismann on pahane, et Pandipakend maksab neile vaid kogutud pakendite materjalide hinna.

Eesti Pandipakendi turundusjuhi Birgit Tolmanni sõnul loevad nemad kõik joogipurgid üle.

Pandipakendi liinidel kaob ära

Taarapunktide omanikud ja kaupmehed on hädas Eesti Pandipakendiga, kes maksab neile kogutud pandipakendite eest keskmiselt 4–5% vähem tagatisraha ning tihti peale viivitatakse sellegi maksimisega.

A Peeter Raidla
peeter.raidla@aripaev.ee

Eesti Pandipakendi turundusjuht Birgit Tolmann viib mind selle jutu peale nn petimeetri juurde. Petimeeter kujutab endast loendurit – tühjad pudelid kallatakse suure hooBADega ratta sisse, kust need siis ükshaaval ribakoodi lugeja alt läbi juhatakse. Elektrooniline tablo fikseerib, mitu pooleliitrist ja mitu liitrist plastpudelit loenduri on läbinud ning mitu neist ribakoodi loetamatus, selle vale asendi või mingi muu põhjuse tõttu välja praagitud.

“Need pudelid ja purgid, mille loendur välja praagib, loetakse sisse käsilugejaga – täpselt nagu poes,” selgitab Tolmann. “Nii jääb igast pudelist meile konkreetne jälg, mis aitab vajadusel välja selgitada, kui palju ühe või teise toote pakendit on tagastatud. Pandipakendiga tooteid on aga Eestis 1800 ümber ning neid kohti, kus tagatisrahaga kaetud taarat vastu võetakse, 1400. Ja juhul kui tekib vaidlus, kui mitu pandipakendit keegi meile on saatnud, siis teeme otsuse alati kaupmehhe kasuks.”

Taaraliidu juhatuse liige Peeter Roosalu vaid muigab selle peale. “Põhiprobleem ongi just selles, et Eesti Pandipakend määrab omavoliliselt kaoprotseendi, mis keskmiselt jääb 4 ja 5 vahele. Aga on ka kurioossemaid juhtumeid.”

300 purgist jäi alles 28

Roosalu näitab mulle Pärnus tegutseva OÜ Kokteil JK kirja. Osauhinna juht ja omanik Jaan Klooster kirjeldab selles doku-

mentidele tuginedes, kuidas tema saatis tänavu veebruaris Tallinna kotti, kus tema arvutuste pidi olema ligi 300 alumiumpurki, kuid Pandipakendi loenduri järgi vaid 28, kusjuures neistki olid neli tagatisrahaga kaetud pandipakenditest.

“Jääb arusaamatuks visadus, millega meie poolt kotti loetud väiksemaks loetakse ja välja praagitakse. Pandimärk ei ole Eesti Pandipakendile midagi. Jääb tahtmatult mulje, et tegemist on väga suureulatusliku ja nahaalse vargusega,” pahaandab Klooster.

Üks poejuhataja, kes oma kaupluse käekäigu huvides eelistab anonüümseks jääda, väidab, et Pandipakend on nn kaoprotsendi maha arvanud isegi taaraautomaadi loetud kogustelt. Selliseid automaate on Eestis ligi 60. Tolmann leiab aga, et see on võimatu. Lisades siiski, et nemad on püüdnud 3 protsendi poole, andes märku,

et tänane kaoprotsent on sellest oluliselt suurem.

Roosalu kinnitusele on Taaraliidul Pandipakendiga äärmiselt raske suhelda, ehkki liidu liikmed koguvad tema andmeil 60–70 protsenti kogu tagatisrahaga kaetud pandipakenditest. Samas kohalike tootjate õllepuudelitega sellist probleemi ei ole – loetakse pudelid kokku ja makstakse kohe ka raha ära. Pandipakend viivitab aga ka maksetega, pannes iseäranis väikekaupmehed raskesse olukorda – oma saadetistega nad sisuliselt ju krediteerivad Pandipakendit.

Tagatisrahata pakendit käitleva Eesti Pakendiringluse juhatuse esimees Aivo Kangus, kes puutub oma igapäevases tegevuses sageli kokku just väikekaupmeestega – Pakendiringlusele on üle Eesti ligi 2000 konteinerit – kinnitab samuti, et praeguse süsteemi üle on rohkesti nurinat kuulda. Väikese poe pi-

daja peab tühja taara all kinni hoidma eraldi ruumi, kusjuures sisuliselt on ju paljuski tege õhu ladustamisega. Pandipakendil ei ole ju oma kogumissüsteemi.

Järele kolme päevaga

Birgit Tolmann vaidleb sellelelegi väitele vastu. “Meil on kokkuleppe Schenkeriga, kelle veokid tulevad kottidele järele hiljemalt kolme päeva jooksul pärast nõude esitamist. Ja minimaalne kogus, millele järele minnakse, pole sugugi 25 kotti, vaid piisab ka sellest, kui kogutud on kaks kottitait pandipakendit,” sõnab Pandipakendi turundusjuht, lisades, et nii kotid, sulgurid, lipikud kui ka transport on kõik Eesti Pandipakendi kulul.

Tallinna Jäätmete Sorteerimise Tehase OÜ juhatuse esimees Heinar Leismann kannab aga Eesti Pandipakendi peale erilist vimma. “Kui nad läinud aasta suvel-sügisel vajaliku koguse kättesaamisega hädas olid, siis kõlbasid meie pakutud tagatisrahaga märgistatud pudelid-

purgid küll,” lausub Leismann. “Kuid novembrist pole meie pandipakendit enam kellelegi vaja. Ostetakse, aga materjali hinnaga. Ühes kuus kogub aga meie tehas keskmiselt 25 tonni plastist pandipakendeid. See on üle 7 miljoni pudeli ehk miljoneid kroone aastas.”

Pakun välja, et tehas võiks luua oma väikese joogipoe, kus kogutud tagatisrahaga taarat on Pandipakend kohustatud vastu võtma. Leismann on minuga nõus, kuid peab sellist olukorda siiski absurdseks.

Keskonnaministeeriumi jäätmeosakonna juhataja Peeter Eek tunnustab, et aeg-ajalt on ka nendeni kaebusi jõudnud, viimasel ajal küll aina vähem. Samas on ta seda meelt, et praegune süsteem toimib siiski hästi, eriti kui arvestada selle toimimise lühikest perioodi.

Tagatisrahaga haaratud pandipakendi mahuks Eestis loetakse 250–260 miljonit krooni aastas. 4protsendiline “loomulik kadu” tähendaks sel juhul ligi 10 miljonit krooni.

Fotod: Indrek Susi, Raul Mee

20 protsenti tagatisrahast jääb Pandipakendile

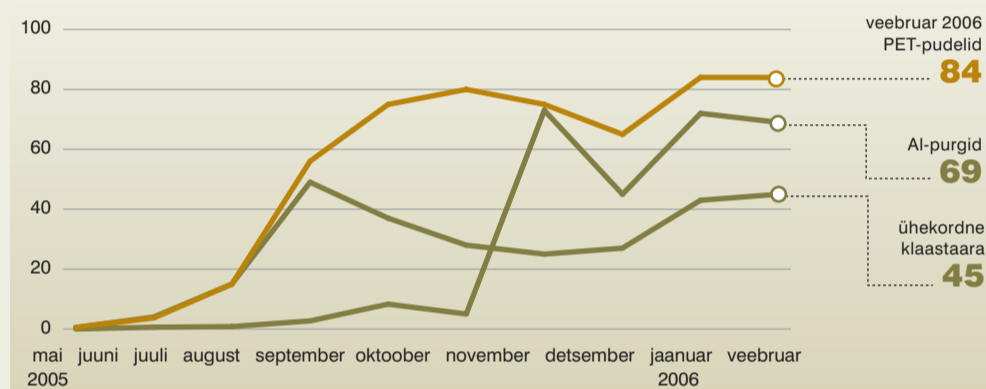
► pandiraha liikumine, kogu pandiraha 100%

- PET-Pudelid, 0,5–1 krooni
- Al-purgid, 0,5 krooni
- ühekordne klaastaara, 1 kroon

ÜHA ENAM TAARAT JÕUAB PANDIPAKENDISSE

► pandipakendi vastuvõtmine Eesti Pandipakendis, % Eesti turule saadetud pandipakendiga toodetest

Seadusega kehtestatud tagastusmäärad olid PET-pudelite ja ühekordse klaastaara puhul 2005. aastal 60% (2006 – 63%, 2007 – 65%, 2008 – 70%, 2009 – 75%) ning alumiiniumpurkide puhul 40% (protsent ei muutu).

Allikas: Äripäev, OÜ Eesti Pandipakend

kuni 5% taarast

Pakendiringlus kaebas riigiametniku kohtusse

■ Keskkonnaministeerium on MTÜ Eesti Pakendiringlus taotluse saada analoogselt Eesti Pandipakendiga akrediteering üleriigilise tagatisraha organisatsioonina juba kahel korral tagasi lükanud – läinud aasta septembris ja tänava jaanuaris. Põhiprobleem on selles, et Pakendiringlus soovib hakata pandipakendit koguma ka kokkusu- rutud kujul.

Suurem osa pakendikoormast on õhk

Pakendiringluse juhatuse esimehe Aivo Kanguse sõnul pole mõtet tegelda õhuveoga – Eesti Pandipakendiga lepingu sõlminud käitlejad pakivad tühja taara etevaatlikult kottidesse ning neid koguva veoki koormast moodustab suurema osa õhk. Ning nagu Kangus kinnitab, annab nn kaalumetod – igal pandipakendil on ju väga kindel kaal – täpselt samasuguse tulemuse ning võimalik viga jääb 3 protsenti

piresse. Samasuguse veaprotseendi on oma eesmärgiks seadnud ka Eesti Pandipakend, mille kümnekond loendurit praegu kõik tühjad tagatisrahaga seotud pudelid ja purgid ükshaaval üle loevad.

Pakendiringluse vaidlus keskkonnaministeeriumiga on tänaseks kohtusse jõudnud. Küll isiklikul tasandil. Nimelt ütles ministeeriumi jäätmeosakonna juhataja Peeter Eek läinud sügisel SL Öhtulehele järgmised saatuslikud sõnad: “Oleme oma pakendiseaduse üle võtnud Põhjamaadest ja Saksamaalt, ka seal kogutakse kaupmeestelt ostetud taarat kokkusu- rumata kujul. Kokkulisutud taara loendamine on majanduslikult väga küsitav – see pole ju täpne, lõhnab rohkem rahapesu järele.”

Pakendiringlus kaebas Eegi kohtusse põhjusel, et too oli mitmetulundusühingut süüdistanud rahapesus ehk siis teise astme kuriteos. Eek ise ja ka Paken-

diringlust esindav vandeadvokaadi abi Kaspar Lind ei soovinud vaidlust pikemalt kommenteerida.

Lind kinnitas vaid, et nad nõuavad Eegilt valeandmete ümberlükkamist. Sel kolmapäeval toimus Pärnu maakohut Paide kohtumajas esimene kohtuistung.

Kaks organisatsiooni vaid Saksamaal

“Mitme tagatisraha organisatsiooni üheaegne toimimine on kahtlemata võimalik, kui suudetakse täita seaduse nõudeid,” selgitab Peeter Eek oma seisukohta ja lisab, et kahe analoogse süsteemi toimimine tekitab nii kaupmeestele kui ka tarbijatele siiski praegusest oluliselt rohkem probleeme. Ja on ka kulukam.

Eegi teada on vaid Saksamaal kaks tagatisraha organisatsiooni, kuid seal on ka elanikke ligi 60 korda enam. **Peeter Raidla**

”Kokkulisutud taara loendamine on majanduslikult väga küsitav – see pole ju täpne, lõhnab rohkem rahapesu järele.

Peeter Eek, keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna juhataja, lause põhjustas Pakendiringluse kohtukaebuse

KAHE JA POOLE KUUGA 70 KAEBUST

Kohe, kui Eesti Pandipakend alustas mais 2005 tegevust tagatisraha organisatsioonina ja pandipakendi kogujana, said alguse ka kaupluste ja taarapunktide etteheited. Võrreldes läinud aastaga on kaebuste hulk küll oluliselt vähenenud, ent ka tänava (alates 1. jaanuarist 20. märtsini) on Eesti Pandipakendile laekunud 70 kaebust.

Neist:

- 37 kaebust pakendikäitlejalt loendamisevahede kohta, millest 16 veel lahendamata
- 19 kaebust peamiselt kaupmeestelt probleemsete toodete kohta – triipkood ei ole loetav
- 7 kaebust peamiselt tarbijalt taarapunktide ebasanitaarse olukorra või halva teeninduse kohta
- 7 kaebust tarbijalt selle kohta, et kauplus ei võta pandipakendit vastu

Allikas: OÜ Eesti Pandipakend

OÜ Eesti Pandipakend taga joogitootjate, -müüjate ja -importijate liidud

■ Osatühingu asutas oktoobris 2004 ainsuosaanikuna Eesti Õlletootjate Liit, kuid juba algusest peale reserveeriti osanikustatus veel Eesti Karastusjookide Tootjate Liidule, Eesti Karastusjookide ja Õlle Importööride Liidule ning Eesti Kaupmeeste Liidule, kelle esindajad kohe ka nõukogu töösse kaasati.

Omanikustatuse vormistamiseni on jõutud küll alles nüüd, 2005. aasta lõpus ja 2006. aasta alguses.

Täpselt samal päeval osatühingu loomisega asutati ka MTÜ Eesti Pandipakend, mille asutamisdokumentidele kirjutasiid alla Saku Õlletehas, A. Le Coq Tartu Õlletehas ja Coca-Cola HBC Eesti.

Mittetulundusühing jäi sisuliselt konserveeritud olekusse, kuid pandipakendi käitlejate seas valitseb seniajani ekslik arvamus, et ka osatühingu taga on mainitud kolm suurtootjat. **Peeter Raidla**

„Kuna riigi reageerimisvõime reostusõnnetuste tagajärgede likvideerimiseks on suhteliselt mahanenud, siis seda enam sooviks preventiivset tegevust.

Urmas Arumäe, Viimsi vallavanem

Kalapüük võib reostuse tõttu kannatada

Tallinna piirav õli-reostus paneb kalakasvatajaid ja kalureid mõtlema ähvardava pankroti peale, sest õnnetusi on hakanud tihedasti juhtuma ja riigi huvi reostusetõrje vastu on väike.

Erki Freiberg
erki.freiberg@aripaev.ee

Pedassaare juures kasvatab meres sumpades forelli OÜ Poseidon. Viimased viis aastat on igal suvel kasvatatud ligi 50 tonni forelli. Selline kogus kala maksab üle kolme miljoni krooni. Täna on ettevõtte sumpades ligi 6 tonni forelli.

Ettevõtte juhataja Koit Antje on väga mures naftareostuste pärast. „Varem sellist jama polnud. Kui ootamatu naftareostus toimuks suvel ja kanduks sumpade peale, oleks kala surnud ja firma pankrotis,” lausus ta. Kalade hukkumine tuleks firmal kahjumiks kirjutada, sest kalakasvatust pole Antje sõnul võimalik riskide maandamiseks kindlustada.

Luhub unistust puhtast koduümbrusest

Eliittrajooni Viimsi vallavanema Urmas Arumäe sõnul jälgitakse murega praeguse reostuse liikumist. „Kuidagi tihti on hakanud need õnnetused toimuma. Helesinine unistus oma kodu loomisest ilusa ja puhta mere äärde on viimaste õnnetuste valguses minevikku vajumas,” lausus ta.

Arumäe hinnangul on meritsi toimuv transiit viimasel ajal oluliselt kasvanud, mis võib olla ka sagenenud õnnetuste põhjuseks. Samas on riigi reostusetõrjevõime vallavanema hinnangul endiselt väga nõrk.

„Kuna riigi reageerimisvõime reostusõnnetuste taga-

järgede likvideerimiseks on suhteliselt mahanenud, siis seda enam sooviks preventiivset tegevust seaduste ja mitmesuguste nõuete karmistamisega,” lausus ta.

Arumäe sõnul puudutab merereostus ettevõtjatest kõige enam kalureid. Eriti haavatav on elu Prangli saarel, kus meessugu teenib elatist just kalapüügiga.

Tankerireostus tooks tõsise ohu

Prangli Kalandusühistu juhataja liige Aivar Linholm ei pea praegusi suhteliselt väikesi naftareostusi kalapüügi seisukohalt väga ohtlikeks, sest nafta on looduslik produkt, mis kaob ajapikku iseenesest.

Samas näeb ta tõsist ohtu juhul, kui õnnetus peaks toimuma Soomes lahes mõne tankeriga ning vette satuks korraga suur kogus naftat. „Siis võtab kogu lahele paksu kile peale ja kalad jäävad hapnikupuudusesse,” ennustas ta.

OÜ Baltreal Invest plaanib Tallinna lähe läänekaldale Merirahu elurajooni kõrvale uue elurajooni ja jahisadama ehitamist. Ettevõtte kinnisvarajuhi Keit Pihli sõnul puudub viimastel naftareostustel oluline mõju rannaäärsete kinnisvaraarenduste hindadele. „Ma arvan, et viimased juhtumid mere äärde elamist soetavale inimesele takistuseks küll ei saa. Probleemid on mõnedes piirkondades, mis asuvad tööstusadamate läheduses,” märkis ta.

Pirita TOP SPA asub merest mõnekümne meetri kaugusel. Hotelli juhataja Tõnu Steinberg ütles, et tema oma kabineti aknast naftareostust ei märka ja üldse tuleks selle teema kajastamisel ettevaatlik olla, sest see võimendub tahes-tahtmata.

Samal teemal ka eilses Äripäevas loos „Valitsused vaatavad ohust mööda”.

Justiitsminister annaks sisejulgeolekule 400, rahandusminister 857 miljonit

Reformierakond tahab, et lisaelarvest suunataks umbes 400 mln krooni politseinike, päästeametnike ja teiste sisejulgeoleku eest vastutavate ametnike palkade tõusuks, rahandusminister lubab kaks korda rohkem.

Rein Lang

Justiitsminister Rein Lang teatas eile, et politseinike ja teistele sisejulgeoleku eest mu-retsevat inimeste palgatõusuks peaks lisaelarvest minema kuskil 400 miljonit krooni. „Suuremaid summasid ei kujuta ette, et lisaelarvest oleks võimalik panna,” sõnas ta.

Esimese astme politseinikel

võiks palka tõsta kolmandiku võrra, sõnas Lang, lisades, et raha peaks minema ka naftareostuste likvideerimiseks.

Rahandusminister Aivar Sõerd toetab Reformierakonna ettepanekut tõsta sisejulgeoleku tagajate palka ning lubab lisaelarvest rohkemgi raha eraldada, 857 miljonit.

Keskerakonda kuuluv siseminister Kalle Laanet on öelnud, et piirivalve, politsei ja päästeameti töötajate palkade tõstmiseks on järgmise aasta eelarvest vaja ligi 500 miljonit krooni.

Äripäev

President Lennart Meri matused muudavad Tallinnas liiklemist

Lennart Meri matusetalitusega seotud tegevused algavad juba reedel tema elukohtades Nõmmel ja Viimsis, laupäeval ja pühapäeval on matustega seoses suletud osa Tallinna kesklinna tänavaid.

Allikas: riigikantsleil

Autor: Agnes Kato

► Reede, 24.03.

- sarga teekond: Pilviku (15.20–15.25) – Viimsi vabaõhumuuseumi parkla (16.20–16.30) – Kaarli kirik (16.50)
- politsei sulgeb liikluse kolonni liikumise ajal

► Laupäev, 25.03.

- liiklus korraldatakse ümber kell 8.00
- linnast väljuval suunal tavalikule suletud vasakpöörde Kaarli puiesteelt Toompuiesteele
- vajadusel suletakse liiklus Tõnismäe tänaval alates Pärnu mnt-st. Vabaduse väljaku parkla suletud alates kella 18st. Suletud ka pühapäeval.

► Pühapäev, 26.03.

- 8.00 suletakse liiklus Vabaduse väljaku alates Pärnu mnt-st
- suletud Tõnismäe tänav alates Pärnu mnt-st, Endla tänav alates Suur-Ameerika tänavast ning liiklus Kaarli kirikut ümbritsevatel tänavatel
- kell 13.00–13.30 hakkab matuserongkäik liikuma. Marsruut: Kaarli pst – Vabaduse väljak – Pärnu mnt – Narva mnt – Weizenbergi tn – presidendios – väliskunstimuuseum – läbi Merevärvate Russalka juurde. Edasi ainult omaksed ja kaitseväge esindajad piki Pirita teed, Kloostrimetsa teed Metsakalmistule.
- ühistranspordi seisak võib kesta ca 1 tund
- kell 13.00–15.00 ei tööta Viru autobussiterminal

Töõandjad: sotsiaalmaksu miinimumkohustus 3000 kroonile

■ Eesti Töõandjate Keskliit tahab tõsta sotsiaalmaksu miinimumkohustuse praegu kehtiva alampalgani ehk 3000 kroonini järgmisest aastast.

„Arvestades eelseisvaid meditsiini-sektori palgaläbirääkimisi, mis haigekassa järgmise aasta eelarvet taas defitsiidiga ähvardavad, tuleks kriisisituatsiooni ennetada ja sotsiaalmaksu miinimumbaasi tõstmine varakult ära otsustada,” ütles Töõandjate Kesk-

Tarmo Kriis

liidu juhataja Tarmo Kriis.

Sotsiaalmaksu miinimumi arvestusbaas puudutab kõige otsemalt FIEde maksukoormust ja riigi tulusi, kuna riik tagab teatud osale elanikkonnast (ca 50 000 isikut) tasuta pensioni- ja ravikindlustuse.

Sellest aastast tõsteti tänu Töõandjate Keskliidu survele sotsiaalmaksu miinimumi arvestusbaas 700 kroonilt 1400 kroonile, mis tõi haigekassa

eelarvesse juurde 140 miljonit krooni.

„Miinimumbaasi tõstmine võimaldaks ühtlasi tööõnnetuste ja kutsehaiguste hüvitiste katmist jätkuvalt haigekassa eelarvest, mis aitaks lahendada palju vaidlusi tekitanud tööõnnetuste ja kutsehaiguste kindlustamise küsimuse,” märkis Kriis.

Koostöös sotsiaalmaksu miinimumkohustuse tõstmiseks alampalgani leppisid Töõandjate Keskliit ja Ametiühingute Keskliit kokku mullu sõlmitud alampalga leppes.

Äripäev

Jõe 3, Tallinn, telefon 681 4400, faks 681 4401, e-post inkasso@julianus.ee
Ülikooli 6a, Tartu, tel 730 9620 • Jaama 14, Jõhvi, tel 337 0052

Julianusinkasso

Isikud, kes ei täida kohustusi nõuetekohaselt

Nimi	Seotud isikud	Nimi	Seotud isikud
Aerolife Balti OÜ	Albert Tommik	Martin Sõrg	31.01.1971
Allomer Ehitus OÜ	Janek Harik	Nordcar OÜ	Andres Lell, Gea Lell
ARTE FORM OÜ	Viktor Karpov	NutriTech Baltics OÜ	Andersen Flemming Markmann, William Stewart
Atanay Ehitus Grupp OÜ	Stanislav Untilov	Paekaubandus OÜ	Martin Koort
Auto-Hartop OÜ	Uko Tamm	Patro Baltic OÜ	Amelia Voor, Guy Kjell Andersson, Kurt Helge Severin
Bull Events OÜ	Priit Pajumaa	Hydroplast Trading OÜ	Sergei Lubenets
FIE Riho Roomet	28.10.1959	I.S. Building Group AS	Indrek Sööt
Finbis Baltic OÜ	Jaan Sillandi	Intees Grupp OÜ	Erika Neidor
Gispo Grupp OÜ	Peep Heinloo	JSN Baltic AS	Knut Sivert Nielsen
Hanslex Grupp OÜ	Jaanus Vösu	K-Projekt Ehitus OÜ	Andres Ronk
Kersti Kippasto	24.12.1970	KPM Projekt OÜ	Villi Kirjanen, Indrek Poltrago
Leia Kaljas	23.12.1974	M-Power Baltic OÜ	Andres Kesküla
M-Project Ehitus OÜ	Andres Kesküla	SCE Ehitus OÜ	Janno Lomp
Nordcar OÜ	Andres Lell, Gea Lell	Sonavelan OÜ	Natalja Ananjeva
NutriTech Baltics OÜ	Andersen Flemming Markmann, William Stewart	Tootmisteinindus OÜ	Heidy Sillaste
Paekaubandus OÜ	Martin Koort	Transiitveod AS	Aser Birk
Patro Baltic OÜ	Amelia Voor, Guy Kjell Andersson, Kurt Helge Severin	TTC OÜ	Franck Lacenal, Pierre Guidon
Hydroplast Trading OÜ	Sergei Lubenets	Urmel Äri OÜ	Urmas Nilisk
I.S. Building Group AS	Indrek Sööt	Venthall OÜ	Perti Teuvo
Intees Grupp OÜ	Erika Neidor	Vikingway OÜ	Olavi Palomäki Georgi Ots
JSN Baltic AS	Knut Sivert Nielsen		
K-Projekt Ehitus OÜ	Andres Ronk		
Kersti Kippasto	24.12.1970		
KPM Projekt OÜ	Villi Kirjanen, Indrek Poltrago		
Leia Kaljas	23.12.1974		
M-Power Baltic OÜ	Andres Kesküla		

Koondame nõudeid Nora OÜ (10824713) vastu

sõnumid

Hansapank otsib töötajaid välisesindustesse

■ Hansapanga emafirma Swedbank laiendab tegevust Hiinas ja Luksemburgis ning otsib selleks Balti riikidest töötajaid.

Hansapanga meediasuuhete juht Kristiina Tamberg ütles, et kuna Swedbank tegutseb Luksemburgis ja Shanghais, siis otsitakse Hansapanga Grupi kaudu töötajaid nendes riikides asuvatesse esindustesse.

„Seda on raske öelda, kui palju on tarvis Euroopa töötajaid ja millise kvalifikatsiooniga nad peavad olema, kuid nad peavad oskama kohalikku keelt,” lausus Swedbanki kommunikatsioonijuht Hendrik Kolga.

Kolga lükkas ümber väite, et Swedbank võib tegevuse laiendamiseks nimetatud riikides osta ära mõne kohaliku panga.

Nordea Pank tõstis eile hoiuste intressimäärasid

■ Nordea Pank tõstis eile era- ja äriklientide aastase Eesti krooni ja eurohoiuste intressimäära 3 protsendile, teatas pank.

Tõusid Eesti krooni, euro, USA dollari, Inglise naela ja Rootsi krooni tähtajaliste hoiuste intressimäärad.

Enim tõusid Eesti krooni ja eurohoiuste intressimäärad. Aastase Eesti krooni hoiuse intressimäär eraklientidele on senise 2,75% asemel nüüd 3%. Aastase eurohoiuse intressimäär eraklientidele tõusis 2,43%-lt samuti 3%-le.

Äripäev

Tallinnas hakkab eelse otsusega parkimist korraldama Falck

Kuna riigihangete amet loobus Tallinna parkimiskorralduse hanke vaidlustamise menetlemisest, jäi Euro Park Finlandi kaebus läbi vaatamata ja Tallinna parkimiskorralduse hanke võitjaks kuulutati eile turvafirma Falck.

Erki Freiberg
erki.freiberg@aripaev.ee

Tallinna transpordiameti välja kuulutatud rahvusvahelise riigihanke Tallinna linnas parkimise korraldaja leidmiseks vaidlustasid hanke kaotanud Euro Park Finland OY ja EMT AS kokku kuus korda. Vaidlusi menetles riigihangete amet.

Üleeile tunnistas aga amet, et on tegelenud valdkonnaga, mis ei kuulu tema võimupii-ri alla, ja taandas ennast hanke edaspidisest menetlemisest. Sellega andis ta linnale võimaluse tunnustada Falcki pakkumise parimaks.

Tallinna transpordiameti jurist Talvo Rüütelmaa ütles,

Falck jääb Tallinnas parkimist korraldama.

Foto: Indrek Susi

et lõpuks kerkis üles küsimus, kas riigihangete ametil puudub pädevus vaidlust läbi vaadata. Transpordiamet pöörus juriidilise arvamuse saamiseks Aivar Pilve advokaadibüroo poole.

“Nemad leidsid ka, et tege-

mist on halduslepinguga ja et riigihangete ametil puudub pädevus seda läbi vaadata. Saatsime kirja riigihangete ametile ja palusime kujundada seisukoha. Riigihangete amet tegi oma otsuse, et jätavad selle läbi vaatamata,” lausus ta.

» Täna (eile – toim.) kuulutati Falck hanke võitjaks, millest ma saan lehe vahendusel teada. Meil ei jää võimalust isegi ameti loobumisele vastu vaielda.

Karol Kovanen,
Euro Park Finlandi esindaja

Euro Park Finlandi esindaja Karol Kovanen oli üllatunud kiirusest, millega Falck kuulutati lõplikult hanke võitjaks.

“Üleeile teatas amet hanke menetlemisest loobumisest ja täna (eile – toim.) kuulutati Falck hanke võitjaks, millest ma saan lehe vahendusel teada. Meil ei jää võimalust isegi ameti loobumisele vastu vaielda,” lausus ta.

Eelse Tallinna linna pressiteate järgi pakkus Falck Eesti AS linnale parkimise korraldamise eest kõige suuremat tasu – 213,82 miljonit krooni aastas. Euro Park Finland OY garanteeris parkimistulu 202,55 miljonit krooni, EMT AS 180 miljonit. Euro Park Finland OY soovis saada 29,51%, EMT AS 43% ja Falck Eesti AS keskmiselt 28,82% parkimistulust.

Tele2 ja Norby asusid koos ärikliente püüdma

Villy Paimets
villy.paimets@aripaev.ee

Äriklientidele soodsama hinna pakkumiseks töid Tele2 ja Norby Telecom tänasest turule ühispakkumise, veidi enam kui kuu aega tagasi hakkasid samalaadse ühispakkumisega peibutama EMT ja Elion.

Erinevalt samale omanikule kuuluvate EMT ja Elioni ühispakkumisest saavad Tele2 ja Norby pakutava ühisteenusel tellijad kaks eraldi arvet, kuid kõnehinnad peaksid nn uustulnukate teatel nendega liitudes madalamad olema.

Tele2 äriklientuuri ja sisuteenuste direktor Andres Jõesaar rääkis eile, et nende käest saab osta lahenduse, kus Eestis, Lätis ja Leedus tegutseval ettevõttel on omavahelised lauatelefonikõned tasuta.

Norby Telecomi juhatuse esimehe Oleg Shvaikovsky sõnul on ettevõtte pakutavad omavahelised nn fikstelefonikõned tasuta kogu maailma piires.

Ühislahenduse pakkumiseks tehtud investeeringute suuruse jätsid pooled saladuseks, samuti ei olnud nad nõus avaldama täpsemaid rahalisi eesmärke. “Piisavalt kiiresti, et oleks mõlemale huvitav,” kostis Jõesaar tasuvusaja kohta.

Elioni meediasuhete juht Ain Parmas ütles eile, et Elion

Norby Telecomi juhatuse esimees Oleg Shvaikovsky eile uut toodet tutvustamas.

Foto: Indrek Susi

ja EMT töid juba paari aasta eest turule teenuse, mis seob ettevõtte mobiili- ja tavatelefoninumbrid ning mis on tavapärases soodsama hinnaga.

“Tore, et ka teised telekommunikatsiooniettevõtted on liikumas samas suunas, kus EMT ja Elion on teerajajad,” jätkas EMT juhatuse liige, teenindus- ja müügidirektor Indrek Randveer. “Traditsiooniliselt rõhub Tele2 säästuoperaatorina ka siin oma konkurentsieelisena madalale hinnale kvaliteedi asemel ja näib, et ka Norby on sama põhimõtte omaks võtnud.”

Uus on parem

Uus Honda keskus Tallinnas Pärnu mnt 139 on avatud.

Tule tutvu Honda uusimate mudelitega ja proovi Honda teeninduse uut taset.

tel 650 3300, e-post tallinn@catwees.ee, www.catwees.ee

DILEMMA

ajakiri ettevõtlikule naisele

Dilemma ilmub A4-formaadis kriitpaberil ja jõuab Äripäeva tellijateni 2006. aastal 8 korda:

8. märtsil	13. septembril
5. aprill	11. oktoobril
10. mail	8. novembril
7. juunil	6. detsembril

Reklaamipindade broneerimise viimane nädal!

■ **Kristel Janno**, kristel.janno@aripaev.ee, telefon 667 0045

Äripäev

Uudised

IT Grupi Uudiskiri

IT Grupp on suurtele ja keskmistele firmadele ning avalikule sektorile suunatud infotehnoloogiafirma.

Meie teenused katavad IT-infrastruktuuri ehk riistvara ja tarkvara müügi, infotehnoloogia hoolduse, CRM-tarkvara, IT-alased ärikonsultatsioonid.

Meie missiooniks on tõsta kliendi konkurentsivõimet infotehnoloogiliste lahenduste abil, võimaldades tal keskenduda täielikult oma põhitegevusele. IT Grupi eesmärk on saada aru kliendi äriprotsessidest ja tarnida sellele vastav lahendus.

IT-hooldus.

IT Grupp hooldab Eestis püsilepingutega umbes 1100 arvutitöökohta ja üle saja serveri. Meie hooldus on ennetava iseloomuga ja me püüdleme selle poole, et kliendi probleemid saaks lahendatud ennetavate töödega. Jälgime kaughaldustarkvaraga klientide serverite ja võrgu tervist ning saame mõnest veast aru enne, kui ettevõtte töötajad. Tänu lokaalsele asukohale linna keskel suudame garanteerida lepingulistele klientidele isegi 30 min reageerimisaega.

Garantiiremont.

Teostame Delli ja HP riistvara garantiiremonti meie hoolduskeskuses aadressil Pärnu mnt 139.

Kommunikatsiooniturbetooted.

Privador Barricade 2, Privador VPN, Symanteci turvalahendused.

Konsultatsioonid ja audit.

IT Grupil on suured kogemused ettevõtte infosüsteemide, IT-turvalisuse ja baasinfrastruktuuri üldise auditeerimise osas.

CRM-lahendused.

Kliendihaldustarkvara on vahend, mis aitab vähendada ettevõtte kulusid ja suurendada tulusid, kasutades kliendiinfot müügi-, turundus- ja teenindusprotsessides.

Tooted.

IT Grupp on Dell ja EMC riist- ja tarkvara maaletooja ning HP edasimüüja ja sertifitseeritud partner. Lisaks riistvarale pakume ka tarkvara – Microsoft, Symantec, Adobe, VMware, Citrix, Linux jne.

Kuidas hoida "õigeid" kliente ja uusi juurde võita?

Kliendihaldus on rohkem kui tarkvara – see on firmakultuur uute klientide võitmiseks ja "õigete" klientide hoidmiseks.

Lehekülj 2

IT-teenuse sisseostmise edufaktorid

Millele mõelda enne otsuse langetamist?

Lehekülj 3

Perimeetri turvalisus tõuseb prioriteediks

Üha enam pööratakse tähelepanu ettevõtete IT-perimeetri turvalisusele. Selle peamised põhjused on andmekaitse, rünnakute kasvanud arv ning perimeetri hajustumine seoses mobiilsete töökohtadega ja ettevõtte harukontorite paiknemisega erinevates geograafilistes punktides.

Lehekülj 4

Küberrünnakud Eesti ettevõtetele sagenevad Tallinn–London–New York–Kiiev

Lehekülj 5

Kuidas serverite pealt kokku hoida?

Tänapäeval on ettevõttejuhtide üheks peamiseks IT-alaseks väljakutseks ettevõtte töö efektiivsuse tagamisel vastuse leidmine järgmistele küsimustele:

- kuidas kasutada võimalikult kuluefektiivselt ära olemasolev (ja ka soetatav) IT-infrastruktuur?
- kuidas reageerida võimalikult kiiresti äriprotsessidest tulenevatele uuendustele?
- kuidas saavutada IT-infrastruktuuri paindlikkus organisatsiooniliste muudatustega kohanemiseks?

Lehekülj 6

Säilitada toatemperatuuril ja kuivas kohas?

Lahendus andmete hoidmiseks – Visual Storage Resource Management.

Lehekülj 7

Garantiil ja garantiil on vahe

Mis on HP CARE PACK ja miks seda riistvarale juurde osta?

Lehekülj 8

Alati ei käi töö ja lõbu käsikäes...

AGA VAHEL ON SEE, MIDA TAHAD JUST SEE, MIDA VAJAD!

DELL

Kui ostad vähemalt 29 500 kroonise Dell PowerEdge serveri, saad lisaks valida endale ja sõpradele 1000 krooni eest pileteid meelepärastele kontserditele, teatriendustele ja muudele üritusele Piletilevist.

Valik laiub Dagöst Prodigy'ni, ERSOst kinoseanssideni, jazzist heavy metal'ini, korvpallist Tammsaareni, Nukuteatrist Rahvusooperini ja balletist tsirkuseni!

Osta Dell'i server enne 31. maid ja naudi oma vaba aega täiel rinnal!

Lisainfo telefonidel 66 70 700, 66 707 18 ja 66 707 28 või internetis www.adm.ee/dell või e-maili teel it@it.ee. Piletiinfo www.piletilevi.ee.

Peakontor
Pärnu mnt 139c 9. korrus
Tallinn 11317
tel: 66 70 700
faks: 66 70 771
e-mail: it@it.ee

Garanti- ja hoolduskeskus (HP / Dell)
Pärnu mnt. 139, I korrus
Tallinn 11317
tel: 66 70 770
e-mail: helpdesk@it.ee
www.it.ee

Kuidas hoida "õigeid" kliente ja uusi juurde võita?

Aimar Vari
Konsultant
IT Grupp AS

Kliendihaldus on rohkem kui tarkvara – see on firmakultuur uute klientide võitmiseks ja "õigete" klientide hoidmiseks. Hea kliendihalduslahendus toob organisatsioonile lisaväärtust, integreerides turunduse, müügi ja klienditeeninduse nii, et kõigil organisatsioonis on ülevaade oma klientidest. Hästi juurutatud kliendihalduslahendus pakub organisatsioonile mitmeid eeliseid: lisab uusi müügi võimalusi, parandab klienditeenindust ja suurendab seeläbi kliendirahulolu, võimaldab teha õigemaid otsuseid, suurendab töö efektiivsust ja loob aluse organisatsiooni kasvaks.

Uut äritarkvara otsides tekib alati küsimus, milline neist on kõige sobivam meie organisatsioonile – kes uut lahendust kasutama hakkavad, millist funktsionaalsust vajame, milline tehnoloogia sobib kõige paremini olemasolevasse infosüsteemi, millised müüjad on usaldusväärsed, kuidas peaks kulgema juurutusprotsess jne. Sarnased küsimused kerkivad ka kliendihaldustarkvara valides.

Kuid alati tuleb meeles pidada, et kliendihaldustarkvara on ainult tehnoloogia, mis aitab püstitatud eesmärgid saavutada. Juurutuse ja kasutuselevõtmise edukus sõltub eelkõige inimestest ja organisatsioonist.

Kuidas valida kliendihaldustarkvara?

1. Kodutöö

1) Pane kokku meeskond.

Vali meeskonnaliikmed erinevatest tegevusvaldkondadest (juhtkond, turundus, müük, klienditeenindus). Kaasa meeskonda ka töötajaid, kes ei ole uuest lahendusest innustunud.

2) Sea eesmärgid.

On oluline seada juurutusele eesmärgid, et kõik mõistaksid üheselt, miks lahendust juurutatakse. See võimaldab hiljem mõõta juurutuse õnnestumist.

3) Jaga projekt etappideks.

Protsesside kaardistamine, toote ja juurutaja valimine, installimine ja kohanduste tegemine, testimine, koolitus, kasutuselevõtmine.

4) Kaardista äriprotsessid.

Analüüsi käimasolevaid äriprotsesse ning nende mõju sinu organisatsioonile ja klientidele. Nii saad teada, mis töötab, mida peaks muutma ja mis on kõige olulisemad tegurid juurutuse õnnestumiseks.

Kaardistamise käigus selgita välja, millist kliente puudutavat infot igapäevaselt vajatakse – millist infot vajab juhtkond, millist turundus-, müügi- ja

klienditeenindusosakond.

Kaardistamise tulemusel selgub ka, millist funktsionaalsust peaks kliendihalduslahendus sisaldama.

5) Planeeri eelarvesse raha.

Üheks eduka juurutuse tagatiseks on piisavate finantside olemasolu. Väldi olukorda, kus on raha kasutajalitsentside ostmiseks, kuid puudub raha kohanduste ja piisava koolituse tarbeks.

2. Vali õige müüja

Kui kodutöö on tehtud, on aeg teha valik pakutavatest tarkvaradest. Vali esmalt 2–3 kriteeriumitele sobivat lahendusepakkujat. Mida müüja juures vaadata?

- Kui pikalt on ettevõtte olnud turul ning millistes valdkondades on tal juurutuskogemus?
- Kui suur on lahendusepakkuja meeskond?
- Kas suudetakse pakkuda lahendust koos juurutuse, koolituse ning tehnilise toega? Kuidas on korraldatud tulevane klienditugi ja tarkvara uute versioonide saamine? Vali müüja, kes ei oleks huvitatud ainult kiirest müügist ja installimisest, vaid pikaajalisest kliendisuhetest koos edaspidise koolituse ja klienditoega.
- Kui hästi on suutnud müüja endale selgeks teha teie vajadused? Kas müüja on teie organisatsiooni tööst aru saanud ning kas ta suudab vajadusel teha omapoolseid ettepanekuid juurutuse suhtes?
- Kui pikk on tarkvara juurutusperiood ja kas tarkvara saab juurutada ka etapiti? Etapiviisiline juurutamine (nii, et üks osakond saab hakata tarkvara kasutama samal ajal, kui ülejäänud funktsionaalsust alles tehakse) kiirendab oluliselt lahenduse kasutuselevõtmist ja lühendab seeläbi ka tasuvusaega.

• Väldi müüjaid, kes räägivad enamiku ajast pakutava tarkvara funktsionaalsusest ja võimalustest. Selle asemel vali müüja, kes suudab näidata, millist kasu sa kliendihaldustarkvara juurutusest saad.

• Oluline on ka see, kas kliendihaldustarkvara tellija ja müüja suudavad koos töötada. Juurutuse perioodil, mis võib kesta nädalaid või isegi kuid, tehakse lähedast koostööd ja seetõttu on oluline, et müüja suudaks kohaneda teie töökultuuri ja inimestega.

• Millisel platvormil tarkvara töötab? Mõistlik on valida selline tarkvara, mis

ühildub kasutuselevõetava platvormiga. Tuleviku suhtes on mõistlik eelistada sellist platvormi, mis on maailmas laialt levinud ning millele suudab tugiteenust pakkuda rohkem kui üks ettevõtte. Pead arvestama, et valid kliendihalduslahenduse aastateks ning tugiteenust võib vaja minna ka 5 aasta pärast.

• Millised võimalused on tarkvara integreerimiseks teiste infosüsteemidega?

Kas kliendihaldustarkvara saab integreerida kasutuselevõetava majandustarkvaraga? Kuidas seotakse e-postisüsteemid uue lahendusega? Kui kasutate Microsoft Exchange või Lotus Notes grupitöövahendit, siis on oluline uurida, kas uue kliendihaldustarkvara kalender on nendega ühildatav, sest muidu võib juhtuda, et peate hakkama paralleelselt kasutama kahte kalendrit.

• Kui paindlik on tarkvara kohandavuse poolest?

Uuri, kas pead pärast juurutuse lõppu iga väiksemagi kohanduse tellima müüjalt või saad lihtsamad asjad ka ise ära teha. Kohandatavuse juures arvesta, et võib tekkida vajadus lisada uut funktsionaalsust või muuta olemasolevat ning seetõttu peab tarkvara olema hõlpsalt kohandatav.

• Milline on tarkvara litsentseerimispoliitika?

Kas litsentsid on mõeldud nimelistele kasutajatele või on litsentsid samaaegsetele kasutajatele? Müügifunktsionaalsuse litsentseerimisel tasub eelistada nimelisi kasutajalitsentse, sest siis ei teki ohtu, et kõige "kuumemal" müügiperioodil saavad järsku litsentsid otsa ning osa müügitellimustest jääb seetõttu sisestamata või täitmata. Nimelised litsentsid tagavad, et pääsed tarkvara kasutama, olenemata süsteemi loginud kasutajate arvust.

• Kes on tarkvara tootja? Tarkvara tootja ja teile selle tarkvara juurutust pakkuva ettevõtte ei pruugi kattuda. Seetõttu uuri lisaks juurutaja taustale ka kliendihaldustarkvara tootja tausta.

• Kui kaua on toode turul olnud? Eelista tooteid, mis on olnud turul rohkem kui 1–2 aastat, see annab parema kindluse tuleviku suhtes

• Kui palju on tarkvaral installatsioone? Installatsioonide puhul ära vaata ainult kohalikke installatsioone, vaid installatsioone üle maailma. Mida suurem on tarkvara kasutajaskond, seda kindlam võib olla, et toode uueneb ja areneb.

• Uuri, kus asub tootja lähim esindus. Kui tekib probleeme juurutajaga, võib üldjuhul küsida abi ka otse tootjalt. Sellisel juhul on hea, kui tootja omab esindust mõnes Euroopa riigis. Ameerika või Austraaliaga suhtlemine on tunduvalt keerulisem juba ajavahe tõttu. Ainult Ameerikas kontorit omavad tarkvarafirmad ei arvesta pahahti oma toodete juures Euroopa eripäradega, kas või näiteks kuupäeva- ja

• Kui tihti antakse välja uusi tarkvaraversioone?

Peate arvestama sellega, et operatsioonisüsteemidest, grupitöö tarkvaradest, andmebaaserververitest tulevad välja uued versioonid ja täiendused ning sellega koos muutuvad ka nõuded kliendihaldustarkvarale.

• Vali kasutajasõbralik toode Ära tee otsust tohtu hulga erinevate funktsioonide ja võimaluste järgi, vaid vali toode, mis on loogilise ülesehitusega ja mida on lihtne kasutada.

• Eelista tarkvara, millele on olemas kohapealne klienditugi. Sellisel juhul saad võimalikele tekkivatele probleemidele kiiremini vastused, samuti on suhtlemine lihtsam.

Külasta tootjate internetilehti, sealt leiab palju kasulikku lisainfot. Internetist on ka hulgaliselt erinevate kliendihaldustarkvarade võrdlusi – vaata, kuidas on tarkvara nendes võrdlustes esinenud.

kellaajaformaate osas.

• Kui tihti antakse välja uusi tarkvaraversioone?

Peate arvestama sellega, et operatsioonisüsteemidest, grupitöö tarkvaradest, andmebaaserververitest tulevad välja uued versioonid ja täiendused ning sellega koos muutuvad ka nõuded kliendihaldustarkvarale.

• Vali kasutajasõbralik toode

Ära tee otsust tohtu hulga erinevate funktsioonide ja võimaluste järgi, vaid vali toode, mis on loogilise ülesehitusega ja mida on lihtne kasutada.

• Eelista tarkvara, millele on olemas kohapealne klienditugi.

Sellisel juhul saad võimalikele tekkivatele probleemidele kiiremini vastused, samuti on suhtlemine lihtsam.

Külasta tootjate internetilehti, sealt leiab palju kasulikku lisainfot. Internetist on ka hulgaliselt erinevate kliendihaldustarkvarade võrdlusi – vaata, kuidas on tarkvara nendes võrdlustes esinenud.

4. Juurutamine

• Pane paika juurutuse kalenderplaan.

Jaga juurutus etappideks ning määra igale etapile tähtaeg. Etapid omakorda võiks jagada tegevusteks, millel on samuti tähtaeg ja vastutaja. Nii püsib juurutusprotsess kontrolli all ja sa näed varakult, kui tekib probleeme tähtaegadega.

• Määra üks kindel inimene tarkvaramüüjaga suhtlema.

Kõik juurutajal tekkivad küsimused ning teil juurutajale tekkivad küsimused on ühe inimese hallata. Nii sobub juurutus paremini.

• Hoia kogu oma organisatsioon juurutusega kursis.

Teavita töötajaid juurutuse eesmärkidest ja edenemisest. Tutvusta juurutusega kaasnevaid ja nende tööd puudutavaid positiivseid pooli. Nii saab vähendada hilisemat võimalikku nurinat uue tarkvara suhtes ja kiirendada tarkvara kasutuselevõttu.

• Korralda töötajatele uue tarkvara põhjalik koolitus.

Tarkvarast pole kasu, kui seda ei osata õigesti kasutada.

• Testi lahendust enne kasutuselevõtmist.

Määra testkasutajad, kes kasutavad lahendust pärisandmetega ning testivad selle funktsionaalsust. Testi ka algandmete importimist.

• Leia sobiv aeg kasutuselevõtuks.

Mõistlik on võtta tarkvara kasutusele teie äri seisukohast kõige rahulikumal perioodil.

• Jälgi kasutuselevõtu edukust.

Tee regulaarseid kokkuvõtteid sellest, kuidas on tarkvara organisatsioonis kasutusele võetud ja kuidas on täitunud juurutuse alguses seatud eesmärgid. Teavita tarkvara müüjat probleemidest, et neile koos lahendus leida.

IT-teenuse sisseostmise edufaktorid

Millele mõelda enne otsuse langetamist?

Tarvi Tara

Süsteemiintegratsiooni
suunajuht, IT Grupp AS

*Outsourcing'*ust ehk ettevõtte põhitegevust toetavate teenuste sisseostmisest kuuleme iga päev üha rohkem väga erinevatel tegevusaladel, alates finants- ja IT-teenustest ning lõpetades transpordi- ja turundusvaldkonnaga.

Enamik *outsourcing'*u alaseid käsitlusi pöörab tähelepanu sellele, kui soodne on osta sisse teenust ja tegeleda ainult põhitegevusega – mis on absoluutselt õige. Täna püüan oma jutuga pigem juhtida tähelepanu sellele, mida pidada silmas IT-teenuse sisseostmisel ning mis on sellise lahenduse puhul edu faktoriteks.

Millele koostööpartnerit otsides tähelepanu pöörata?

- **Professionaalsus.** Tavaline põhjendus kliendile IT-teenuse sisseostmiseks kõlab nii: "Hea spetsialisti palkamine nõuab väiksemate firmade jaoks tihti peale ülejõu käivaid kulutusi ning võib olla töö väikest mahtu arvestades ebatstarbekas." Sama probleem võib aga kummitada ka IT-ettevõtet, kes teenust pakub – IT-ettevõtetelgi napib häid spetsialiste. Kuidas vahet teha? Kõige paremad professionaalsuse näitajad oma sektoris on vastavad sertifikaadid, mis omistatakse ettevõttele reeglina vastavalt tema töötajate professionaalsusele ning tehtud projektidele.
- **Lisateenused.** Väga oluline on teada, kui laiad on teenust pakkuva ettevõtte teadmised antud valdkonnast. Kas need piirduvad vaid tööjaamade ja lihtsamate serveritega või on ettevõttes ka muude toodete ja teenuste oskusteave olemas. Muude toodete ja teenuste all pean silmas erinevaid turvatooteid, võrguseadmeid, keerulisi serverilahendusi jne.
- **Hästitoimiva kasutajatoe (helpdesk'i) olemasolu.** Kuigi *helpdesk* on teenuse kasutajate seas suhteliselt ebapopulaarne sõna, ei saa me kuidagi ilma selleta hakkama. Kasutajatugi peab registreerima kõik intsidentid ning jälgima nende lahendamist ettenähtud aja jooksul. Samuti peab kasutajatugi hoidma klienti kursis tema probleemi lahendamise käekäiguga ning hiljem on hea saada vajalikku statistikat oma teenuse kvaliteedi kohta, kuid miks mitte ka tagasisidet oma töötajate oskuste osas. Kui enamik intsidente tuleb ühelt-kahelt kasutajalt, siis on reeglina kaks võimalust. Kas need kasutajad on **väga** aktiivsed või vajavad nende teadmised tööks vajalike IT-lahenduste kasutamise osas täiendamist.

Hea koostöö esimeseks aluseks on tugev eeltöö. Kui teie koostööpartner ei saa piisavalt informatsiooni teie infosüsteemist ning ootustest, siis võivad esimesed tagasilöögid tulla juba esimesel koostöökuul. Tähtis on teada süsteemi eripärasid ning reaalset ees ootavat olukorda. Paljud infosüsteemid on pikka aega hooldamata ning nõuab suurt ja aeganõudvat tööd, et need jälle töökorda seada. Hiljem hoitakse süsteem juba regulaarsete hooldustega ilusti töökorras.

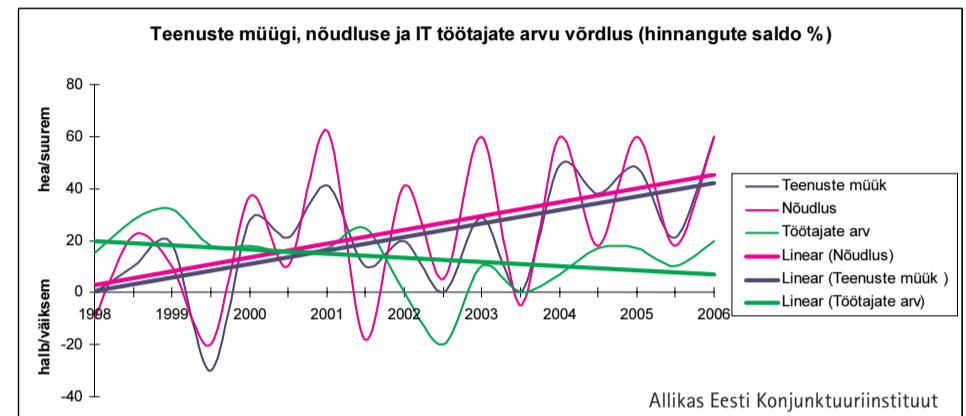
Teenus tuleb täpselt ära kirjeldada. IT-teenuse *outsource'*imise puhul tuleb terve teenus ja sellele esitatavad nõuded väga täpselt ära kirjeldada ning mõlemale poolele üheselt selgeks teha. Tihti peale valitakse hinna kokkuvõtte mõttes pikem reageerimisaeg, kuid reaalsuses võib kõige suuremaks probleemiks kujuneda see, kui tuleb oodata x tundi enne hooldusinseneri saabumist. *Outsource'*imislepingule üle minnes tuleb jätta emotsioonid seljataha. Väga täpselt tuleks kirja panna järgmised parameetrid:

- **Terminid.** Iga inimene mõistab termineid erinevalt. Sellepärast on väga oluline, et kõik terminid saaksid täpselt kirja ja mõlemale osapoolle selgeks. Ka sellist lihtsat asja nagu reageerimisaeg võib väga mitut moodi mõista. Kas see on aeg, mille jooksul alustab insener vea kõrvaldamist või see on aeg, mille jooksul insener probleemile reageerib, või hoopis midagi muud?
- **Reageerimisaeg.** Reeglina määratakse ära kaks kriitilisuse astet (mõned teenusepakkujad määravad ka kolm). Iga erinevale kriitilisuse astmega intsidentidele vastab erinev reageerimisaeg. Näiteks "4/8" tähendab, et kõrge kriitilisusega probleemide puhul peab teenusepakkuja reageerima 4 tunni jooksul ja madalama kriitilisusega probleemide puhul 8 tunni jooksul.
- **Hooldustööde maht ja hind.** Tähtis on teada, kui palju ja mida täpselt antud raha eest ikkagi tehakse.
- **Hallatavad süsteemid.** Väga oluline on kirjeldada ära infosüsteemid, mida sõlmitav hooldusleping katma hakkab. Tähtis on märkida ära ka kolmandad osapooled ja nende kohustused.
- **Ennetavate tööde nimekiri ja teostuse ajakava.** Ennetavad tööd on lai mõiste ja jällegi on tähtis, et saaks paika pandud täpsed tegevused, mida kliendi infosüsteemis ennetava hoolduse ajal tehakse. Samuti on vaja märkida ära tegevuste sagedus.
- **Sanktsioonid.** Kuidas käsitatakse teenusepakkuja "apsude" korral.

IT Grupile omistati 2005. aasta detsembris kvaliteedijuhtimise sertifikaat ISO 9001:2000, mis hõlmab riist- ja tarkvara müüki, IT-süsteemide arendamist, juurutamist, koolitust ning IT-alaseid konsultatsioone ja auditeid.

Kvaliteedijuhtimise süsteemi juurutamist alustas IT Grupp 2005. aasta suvel. Novembris läbiti edukalt Lloyd's Register EMEA Eesti poolt läbi viidud audit tulemusega "hea". Kvaliteedijuhtimissüsteem tagab ettevõttes selged ja reglementeeritud protsessid osakondadevahelises suhtlemises, klientidele tagatakse selge kvaliteetne teenus nii tarnete, riistvara remondi, arendamise kui ka teenindamise vallas.

Lähiaastatel on oodata infotehnoloogiliste teenuste müügi kasvu

Konjunktuuriinstituut kogub regulaarselt IT-sektoris tegutsevate ettevõtete hinnanguid oma äriks. Nende andmetel on teenuste nõudlus olnud pidevas kasvutempos. Kvalifitseeritud tööjõu puudus on väga selgelt põhjustanud ka nõudluse erinevate IT-teenuste sisseostmiseks. Teenusepakkujad suudavad täna siiski reaalset rakendada IT-oskustöölisi oluliselt paremini kui ettevõtteid, kelle IT-osakonna paljud kõrgepalgalised töötajad on koormatud ainult 1/3 võimsusega ehk tegelevad 2/3 tööajast tööga, milleks nad on selgelt üle kvalifitseeritud.

Seda ilmestab ka ülaltoodud graafik, millest on näha, et vastavalt IT-sektori töötajate arvu kahanemisele suureneb IT-teenuste müük ja klientide nõudlus selle järele.

Lähtudes sellest, on teenuste turul lähiajal ilmselgelt oodata hindade tõusu. Seda mõjutavad nii oskustöölise oluliselt tõusnud palgad kui ka üldine elukalliduse tõus. Kui vaadata Eesti infotehnoloogiaturgu, siis on stabiilne hinnatase püsinud turul viimased 5–6 aastat või isegi kauem. Raske on leida teisi majandusharusid, kus teenuste hinnad oleks püsinud nii kaua stabiilsetena.

Alati ei käi töö ja lõbu käsikäes...

AGA VAHEL ON SEE, MIDA TAHAD JUST SEE, MIDA VAJAD!

Kui ostad vähemalt 29 500 kroonise Dell PowerEdge serveri, saad lisaks valida endale ja sõpradele 1000 krooni eest pileteid meelepärastele kontserditele, teatrietendustele ja muudele üritusele Piletilevist.

Valik laubi Dagöst Prodigy'ni, ERSOst kinoseanssideni, jazzist heavy metal'ini, korvpallist Tammsaareni, Nukuteatrist Rahvusooperini ja balletist tsirkuseni!

Osta Dell'i server enne 31. maid ja naudi oma vaba aega täiel rinnal!

Lisainfo telefonidel 66 70 700, 66 707 18 ja 66 707 28
või internetis www.adm.ee/dell või e-maili teel it@it.ee.
Piletiinfo www.piletilevi.ee.

Perimeetri turvalisus tõuseb prioriteediks

Tarvo Tromp

Turvatoodete juht/kliendihaldur
IT Grupp AS

Üha enam pööratakse tähelepanu ettevõtete IT-perimeetri turvalisusele. Selle peamised põhjused on andmekaitse, rünnakute kasvav arv ning perimeetri hajustumine seoses mobiilsete töökohtadega ja ettevõtete harukontoreid paiknemisega erinevates geograafilistes punktides.

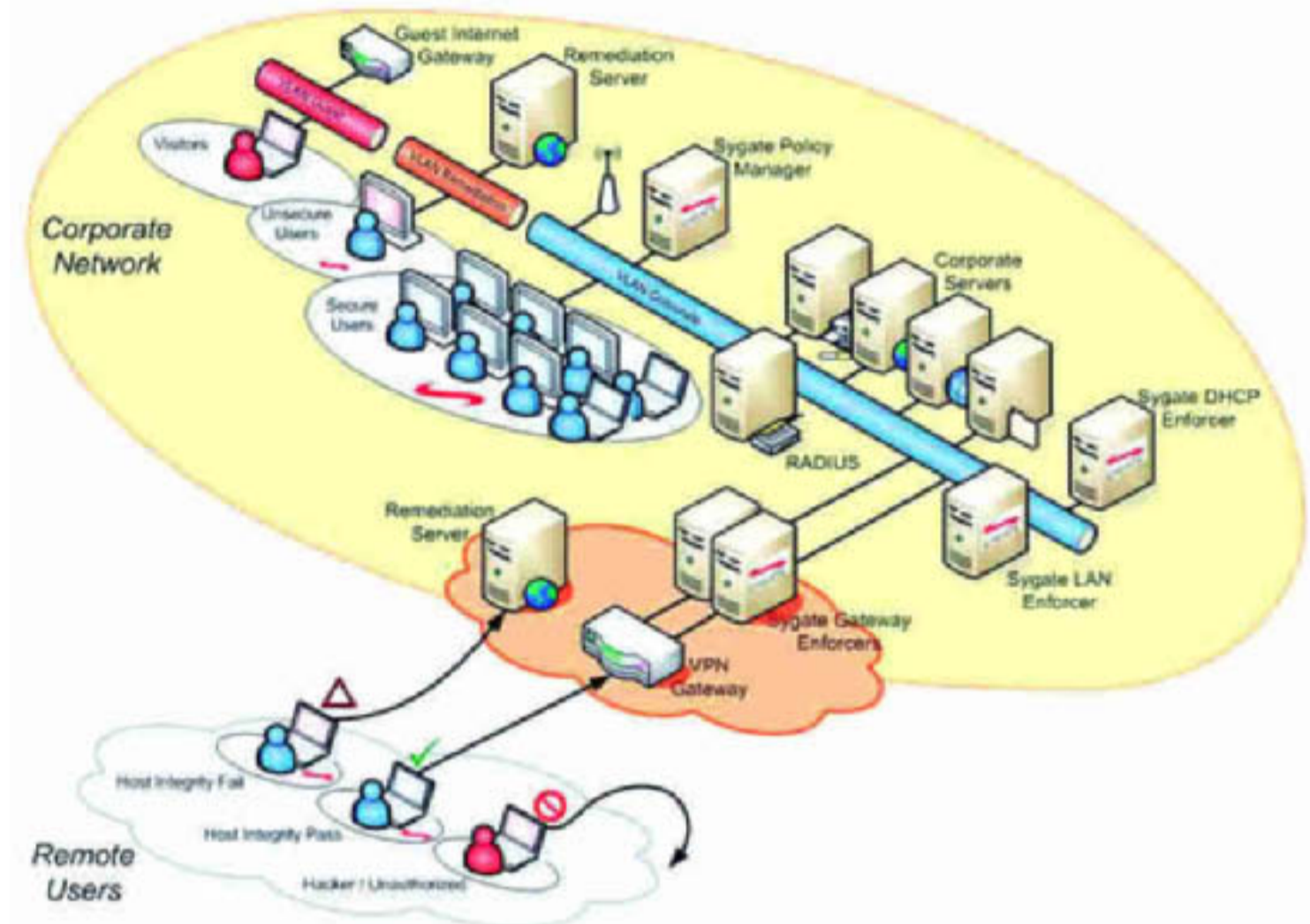
Infotehnoloogia valdkonnas mõistame perimeetri turvalisuse all peamiselt arvutivõrku kui tervikut, mis koosneb paljudest erinevatest komponentidest ja seadmetest. Peamiseks ning väga levinud kaitsevahendiks on tulemüür, millesse tänapäeval kuuluvad lisaks tavalisele tulemüüri funktsionaalsusele ka viirusetõrje, rämpsposti filtreerimine ning paljud muud väga kasulikud funktsioonid.

Veel mõned aastad tagasi näha olukordi, kus ettevõtte/asutuse arvutid asusid avaliku IP-aadressiga otse internetis ning neil puudus igasugune kaitse. Praegu sellist pilti ilmselt enam ei näe, sest enamik on tulemüüri vajalikkusest ja funktsionaalsusest teadlikud. Tehnoloogia arenguga on aga lisandunud väga palju mobiilseid seadmeid, mis on vähemal või suuremal määral seotud IT-perimeetri turvalisusega. Sellised seadmete hulka kuuluvad nii sülearvutid, pihuarvutid kui ka telefonid (Smartphone), mis suudavad ühenduda ettevõtte võrku ning kasutada selle teenuseid. Seoses sellega on suurenenud turvariskid ning avanenud palju võimalusi ettevõtte teenuseid, seadmeid ning lahendusi rünnata.

Perimeetri kaitsmiseks on mitmeid võimalusi, mis sobivad nii lihtsama kui ka keerukama IT-infrastruktuuri puhul. Väga head tootevalikut, mis sobib nii väiksematele kui ka suuretegevõtetele, pakub tarkvara ja riistvara osas Symantec.

Kõige õigem on vältida rünnakute, soovimatute programmide ja kirjade jne lõppkasutajani jõudmist. Ka esmapilgul ilmsüüdnud soovimatud kirjad ehk rämpspost võib tegelikult sisaldada nuhkvara, viiruseid või viiteid sellistele kodulehtedele, kus nimetatud pahavara paikneb. Rämpsposti filtreerimisega hoiab kindlasti kokku ka tublisti töötajate aega. Üks selline hea lahendus on Brightmail AntiSpam, mis erinevate testide ja kasutusstatistika järgi filtreerib rämpsposti 99,9999% täpsusega. Sarnast lahendust kasutatakse ka Symanteci tulemüüritoodetes.

Riistvaralised tulemüürid kannavad nimetust Symantec Gateway Security (300, 400, 4500 ja 5600 seeria). Hiljuti tuli tootevalikusse ka 1600 seeria, mis oma funktsionaalsusel on võrreldav 5600 seeria tulemüüri ja mõeldud keskmistele ja suurematele ettevõtetele. Enamik neist toodetest sisaldab viirusetõrjet, rämpspostifiltrit, ründe avastamist (inglise kee-

Perimeetri turvalisuse tagamine Sygate Enterprise Protectionit kasutades.

les intrusion detection), ründe ennetamist (intrusion prevention) ning sisupõhist filtreerimist. Need on seadmed, mis kaitsevad perimeetrit internetist tulevate rünnakute ja kõikvõimalike viiruste eest.

Olukord on keerulisem, kui lisaks välisvõrgust tulevatele ohtudele on vaja kaitsa ennast ka võimalike rünnakute eest sisevõrgust. Sellisel juhul peame vaatlema igat seadet eraldi ning suutma kindlaks teha selle, milliseid arvutist kahtlane tegevus pärineb. Selliste riskide maandamisel on lihtsamaks lahenduseks viirusetõrje (Symantec AntiVirus). Keerulisemates olukordades tuleb aga võtta kasutusele paindlikumad ning funktsionaalsemad lahendused. Üks selline võimalus on kasutada arvutitöökohtades Sygate Enterprise Protectionit, mis võimaldab väga paindlike tulemüürireeglite koostamist. Tegemist on professionaalse lahendusega, mis võimaldab arenenud lõppkasutaja kaitsmist ning sujuvat integreerimist kogu võrgu ligipääsukontrolliga. See välistab näiteks olukorra, kus aegunud viirusetõrjega arvuti pääseks sisevõrku, kus ta oleks potentsiaalseks ohuks ka teistele arvutitele ja serveritele.

Kuna perimeeter ei piirdu enam vaid ühe kontoriga, vaid hõlmab endas ka mobiilseid töökohti, harukontoreid ning muid lahendusi, on selle juures oluline võimaldada kõigile juurdepääsu vajalikele töövahenditele. Olgu

see siis kas või lihtne juurdepääs oma serveris paiknevatele dokumentidele väljastpoolt kontorit või mõne ärikriitilise infosüsteemi kasutamine. Laialdaselt on levinud VPN-lahendus (Virtual Private Network), mis on praeguseks juba laialdaselt kasutatav. VPN on põhimõttelise lahendusena küll juba ammu kasutusel, kuid ta on teinud läbi olulise arengu. Juurde on tulnud aplikatsioonitaseme VPN ehk SSL VPN-lahendus ja klientprogrammita VPN (clientless VPN), mis võimaldab kasutada ettevõtte peakontoris asuvaid ressursse ilma arvutisse lisatarkvara paigaldamata. Selline lahendus on kasutusel Symantec Gateway Security seadmetes, mis võimaldab luua lahenduse, kus kasutaja pääseb ligi ainult vajalikele ressurssidele ja teenustele, aga mitte kogu ettevõtte kohtvõrgule.

Ärikriitilises osas, kus on tegemist väga oluliste teenustega ning kaitsmist vajavate andmetega (isikuandmed), tuleks aga kogu võrgus, serverites ning tööjaamas toimuvat pidevalt jälgida. Symantec Critical System Protector võimaldab jälgida serveri protsesse ja nende staatust ning välistada protsesside ülevõtmise. Critical System Protector jälgib ka teenuste võrgukasutust ning kui selles ilmneb midagi ebatavalist, teavitab sellest süsteemi administraatorit. Väga mitmekülgne seadistamine ja süsteemi jälgimine annab administraatorile hea tööriista, millega kontrollida võrgus toimuvat

ning ennetada suuremaid vigu, intsidente ja probleeme. Kogu võrguliikluse jälgimiseks ning rünnakute ennetamiseks sobiks Network Security 7100 seeria seade.

Süsteemi planeerimiseks tuleks vaadata kogu süsteemi ja infrastruktuuri kui ühte tervikut, kui ühtset kaitstavat perimeetrit. Tasub mõelda kõikidele üksikutele punktidele, sest auk mõnes väikeses kohas (olgu selleks siis kas või uuendamata viirusetõrje mõne töötaja arvutis) võib mõjutada kogu tervikut. Keti tugevuse määrab ju keti nõrgim lüli.

Symanteci perimeetri turvalisust kindlustavad tooted:

- Gateway Security (400, 1600, 5400 ja 5600 seeria)
- Network Security 7100 seeria
- Mail Security (8100, 8200 seeria)
- Brightmail AntiSpam
- Mail Security (Domino, MS Exchange'i, SMTP jaoks)
- Sygate Enterprise Protection

Küberrünnakud Eesti ettevõtetele sagenevad

Tarvo Tromp

Turvatoodete juht/kliendihaldur, IT Grupp AS

Kui üks küberrünnakuid monitooriv keskus Zone-H.org registreeris eelmise aasta jooksul 280 rünnakut Eestis asuvatele lehekülgedele, siis käesoleva aasta esimese kahe kuu jooksul on neid olnud juba ligi 90. Ning see on ainult jäämäe tipp – rünnakud, mille autorid soovivad endast jälje maha jätta.

Barricade 2 tulemüür on võrguseade, mis eraldab sise- ja välisvõrgu ning kaitseb sisevõrgust olevalid arvuteid välisvõrgust tulevate rünnete eest. Võrkudevaheline suhtlus toimub ainult tulemüüri kaudu.

Barricade 2 tulemüür sobib keskmise suurusega ettevõtetele ning lahendab enamiku välise

perimeetriga seotud turvariske. Lisaks peamisele tulemüüri funktsionaalsusele hõlmab Barricade 2 tulemüür ka viirusetõrjet, rämps-postifiltrit, VPN-lahendust ning võimaldab mobiilsetele kasutajatele turvatud ligipääsu.

Barricade 2 tulemüür võimaldab väga paindlikku tulemüüri reeglistiku ning lüüside kasutamist, mis peaks sobima ka nõudlikumale kasutajale ja turvakriitilisema süsteemi kaitsmiseks. Veebivahendajat kasutades on võimalik piirata ka kasutajate ligipääsu kõikvõimalikele nuhvara sisaldavatele kodulehtedele ning internetiaadressidele. Samuti saab kontrollida veebiliikluse kaudu allalaaditavat sisu viiruste osas.

Tulemüür sisaldab mitmeid auhindu võitnud Kaspersky viirusetõrjepaketti, mida on võimalik eraldi aktiveerida. Viirusetõrje

kontrollib automaatselt ja kasutajatele nähtamatult kogu tulemüüri läbivat e-posti ja veebiliiklust.

Pärast pikka arendusperioodi aastal 2005 lisati Barricade 2 tulemüüri sisupõhise rämpspostifiltri funktsionaalsus, mis tagab soovimatute kirjade filtreerimise juba enne, kui see jõuab kasutaja postkasti. Erinevate testide ja kasutajastatistika põhjal on kasutusel oleva spämmifiltri täpsus kuni 99,98%.

Barricade 2 võimaldab ühendada ettevõtte kohtvõrgud turvaliselt, kasutades selleks standardset IPsec-protokollit.

Pidevalt tehtav arendustöö ja tarkvara uuendamine tagab Barricade 2 turvalisuse, stabiilsuse, töökindluse ja turvaliselt kaitstud kohtvõrgu. Probleemide ja tõrgete korral on võimalik saada kohapealset ning kiiret tuge nii tarkvarale kui ka seadmetele.

Barricade 2 tulemüüri peamised omadused:

- Tugineb standardsele Linux 2.4 tuumale, millele on lisatud GrSecurity laiendused.
- Paindlik pääsukontroll (ACL, Access Control List)
- Viirusetõrje
- Rämpsposti filtreerimine
- Kahetasemeline meilitorve siseneva ja väljuva SMTP- ja POP3-meili tarbeks
- FTP ja WWW puhverserver
- Turvaline kaugtöö
- Sisevõrgu haldusvahendid (DNS, DHCP ja NAT, Network Address Translation)
- Demilitariseeritud tsoon (DMZ, Demilitarized Zone)
- Koormuse haldus
- Veebipõhine haldusliides
- Digitaalselt allkirjastatud tarkvarauuendused

Privador VPN tooted:

- VPN System S (soovitav klientide arv kuni 10, VPN 3DES kiirus 12Mbit/s)
- VPN System L (soovitav klientide arv kuni 50, VPN 3DES kiirus 100Mbit/s)
- VPN System XL (soovitav klientide arv kuni 500, VPN 3DES kiirus 300Mbit/s)

Tallinn–London–New York–Kiiev

Tarvo Tromp

Turvatoodete juht/kliendihaldur, IT Grupp AS

Võib-olla on käes laiendada uutele turgudele ja asutada filiaale. Või siis on töötajad asunud nõudma kodukontori võimalusi. Mõlemal juhul tuleb (lisaks kõigile teistele) lahendada kahe kontori vahelise suhtluse turvalisuse küsimus.

Privador VPN (Virtual Private Network) System võimaldab siduda mitu geograafiliselt eraldatud kohtvõrku ühtseks virtuaalseks privaatvõrguks, kasutades selleks muidu ebaturvalist internetiühendust. See on Eestis Cybernetica ASi poolt väljatöötatud täiuslik ja võimas lahendus turvalise laivõrgu loomiseks.

Privador VPNi eelisteks teiste sama klassi lahenduste ees on see, et tegemist on ainult VPNi juhtiva tootega, mis on selgelt tsentraliseeritud haldusega, kasutab tugevaid krüptoalgoritme ning on kõrge jõudluse ja madala kogukuluga.

Tegelikult on Privador VPNi

näol tegemist puhta VPN-lahendusega, mis tähendab, et puuduvad erinevad tulemüüri-, viirusetõrje- ja teised funktsioonid ning kogu jõudlus läheb VPN-ühenduste loomisele ja krüpteerimisele. Sellest tulenevalt ei vaja VPN-seadmed ka pidevat uuendamist ja täiendamist. See omakorda annab Privador VPN-seadmetele väga kõrge teenustaseme, stabiilsuse ja töökindluse, mida lisafunktsionaalsusega koormatud seadmete puhul on oluliselt raskem saavutada. Ühe kindla funktsiooni täitmine tagab selle, et Privador VPN-seadmete paigaldus toimub lihtsalt ning samuti nõuab hilisem hoolde vähem ressursse.

Privador VPN System seadmete ja tarkvara komplekti kuulub ka tasuta haldustarkvara, mis paljudel konkureerivatel toodetel tuleb eraldi juurde osta. Enamik haldusest toimub graafiliste haldusprogrammidega System Manager ja Network Manager, mis on mõeldud vastavalt turvakriitiliste andmete haldamiseks ja krüptomüü-

ride haldamiseks. Lihtsa halduse tõttu ei ole vajalik omada igas võrgusõlmes eraldi turvaspetsialisti.

Privador VPN kasutab eraldi väljatöötatud autentimise ja võtmevahetuse lahendust, mis tagab selle, et süsteemi ei ole võimalik omavoliliselt liita kolmandate osapoolte tooteid ning seega ohustada turvalisust. Ühenduse salastamine toimub 3DES-krüpteerimise abil, mida peetakse hetkel turvalisemaiks lahenduseks. Lisaks eelpool mainitud 3DES-algoritmile võimaldab Privador VPN ka DES- ja IDEA-krüpteerimist.

Vastavalt valitud Privador VPN seadmele ja litsentsile võimaldavad krüptomüürid andmete läbilaskekiirust kuni 300 Mb/sekundis. Lisaks on võimalik võtta kasutusele kõrg-käideldavuse lahendus, mis tõstab veelgi töökindlust ning kaitseb kõikide võimalike tõrgete eest. Kõrgeima turvalisuse ja kiireima ühenduse saavutamiseks on Privador VPN-seadmete puhul võimalik kasutada fiiberoptilisi ühendusi ja riistvaralist krüptokiirendit.

Alati ei käi töö ja lõbu käsikäs...

AGA VAHEL ON SEE, MIDA TAHAD JUST SEE, MIDA VAJAD!

Kui ostad vähemalt 29 500 kroonise Dell PowerEdge serveri, saad lisaks valida endale ja sõpradele 1000 krooni eest pileteid meelepärastele kontserditele, teatrietendustele ja muudele üritusele Piletilevist.

Valik laiub Dagöst Prodigy'ni, ERSOst kinoseanssideni, jazzist heavy metal'ini, korvpallist Tammsaareni, Nukuteatrist Rahvuskooperini ja balletist tsirkuseni!

Osta Dell'i server enne 31. maid ja naudi oma vaba aega täiel rinnal!

Lisainfo telefonidel 66 700, 66 707 18 ja 66 707 28 või internetis www.adm.ee/dell või e-maili teel it@it.ee. Piletinfo www.piletilevi.ee.

IT GRUPP

Kuidas serverite pealt kokku hoida?

Andre Visse
Süsteemikonsultant
IT Grupp AS

Tänapäeval on ettevõtete juhtide üheks peamiseks IT-alaseks väljakutseks ettevõtte töö efektiivsuse tagamisel vastuse leidmine järgmistele küsimustele:

- kuidas kasutada võimalikult kuluefektiivselt ära olemasolev (ja ka soetatav) IT-infrastruktuur?
 - kuidas reageerida võimalikult kiiresti äriprotsessidest tulenevatele uuedustele?
 - kuidas saavutada IT-infrastruktuuri paindlikkus organisatsiooniliste muudatustega kohanemiseks?
- Virtualiseerimine on viimase aja tehnoloogia trend, mis aitab IT-juhtel sellistele probleemidele lahenduse leidmisel.

Mida tähendab virtualiseerimine?

Virtualiseerimine on ressurside efektiivsema kasutamise meetod.

Virtualiseerimine, nagu selle sõna tähendusest välja lugeda võib, on tehnoloogia, mis simuleerib füüsilist ressursi ning loob sellest virtuaalse (näilise) kujutise. Arvutustehnikas võime lihtsaima näitena tuua virtuaalse mälu, mille korral kasutatakse odavamalt (samas ka aeglaseimat) kõvakettaressursi selleks, et luua süsteemi jaoks kujutlus suuremast mälumahust kui füüsiliselt masinasse installeeritud. Samasugust mõttekäiku jätkates on võimalik virtualiseerida ka teisi füüsilisi süsteemi komponente: võrku, kettaressursi, sülearvutit, serveri riistvara või koguni operatsioonisüsteemi ja rakendusi.

Käesoleva artikli kontekstis on

virtualiseerimine tehnoloogia, mis võimaldab ühele füüsilisele arvutile installeerida palju üksteisest sõltumatuid nn "virtuaalseid masinaid", mis kasutavad kõik ühte ja sama füüsilist ressursi, kuid paistavad kasutajale eraldiseisvateks (vaata ka joonis 1).

Virtualiseerimise kaks erinevat lähenemist

Tänapäeval kasutatakse peamiselt kahte erinevat riistvara-taseme virtualiseerimise tehnoloogiat: nn majutatud (*hosted*) ja peremees-arhitektuuri (*hypervisor*).

Neist esimese korral teostatakse virtualiseerimine olemasoleva operatsioonisüsteemi (*host*) sees. Virtualiseerimist teostav rakendus installeeritakse olemasolevale operatsioonisüsteemile ning virtuaalsed masinad omakorda sellele rakendusele. Sellise lähenemise korral saavutatakse võimalikult lai riistvaraliste konfiguratsioonide tugi (kehtivad vaid operatsioonisüsteemi poolt seatud piirangud riistvarale), kuid kaotatakse jõudlus.

Peremees-arhitektuuri (*hypervisor*) korral asub aga virtualiseerimist teostav rakendus otse riistvaral (käitub ise operatsioonisüsteemina). Peremees-arhitektuur võimaldab saavutada otsest juurdepääsu riistvarale, mistõttu saavutatakse parem jõudlus ja töökindlus (vaata joonis 2).

Millal tasub virtualiseerida, millal mitte?

Enne kui otsustada ressurside virtualiseerimise kasuks, tuleb kindlasti olemasolevat infrastruktuuri põhjalikult analüüsida. Nii nagu paljude teistegi suuremate ümberkorralduste tegemisel, kehtib ka siin vanasõna: "Seitse korda mõõda, üks kord lõika." Oluline on esmalt välja selgitada, millised on need põhjused, miks virtualiseerimist ettevõttes rakendada. Kui soovitakse serverid konsolideerida, tuleks eelnevalt

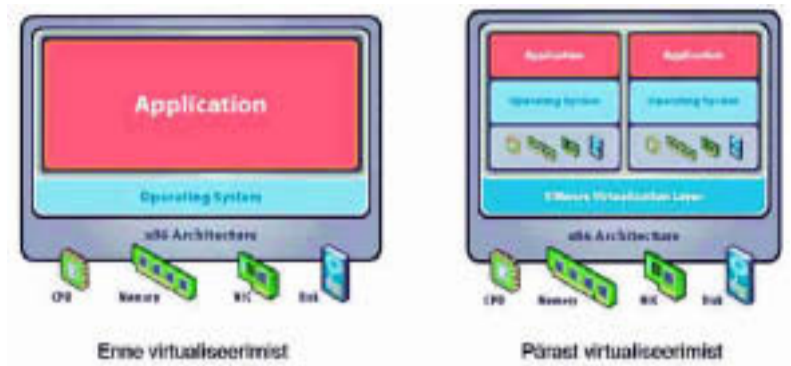
läbi viia põhjalik serverite koormuse analüüs. Virtualiseerimine ei ole imevahend, mis ressursi juurde tekitab – pigem vastupidi. Ka virtualiseerimise kiht tekitab teatud lisakoormust süsteemile. Virtualiseerimine osutub otstarbekaks, kui teil on palju serverid, mis on alakoormatud.

Eelneva analüüsi käigus selgub ka tehnoloogia juurutamise tasuvusaeg, mis on kindlasti üks olulisemaid tegureid otsuse langetamisel.

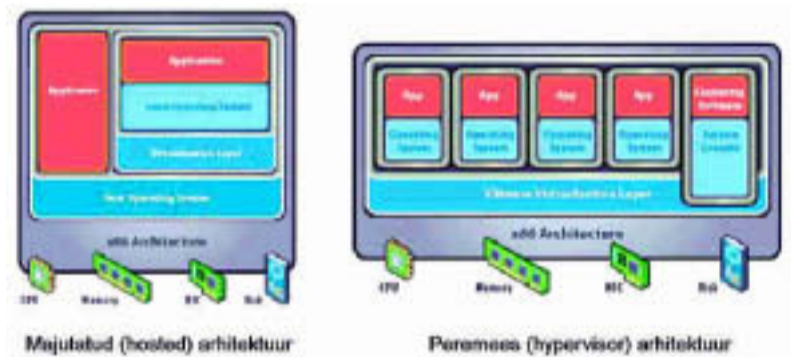
Virtualiseerimise rakendusi

Üheks virtualiseerimise rakenduseks võiks olla Citrix Presentation Serverile loodud rakendusfarmid. Sellisel juhul luuakse juba virtualiseeritud riistvarale teine virtualiseerimise kiht – rakenduskiht. Citrix-tehnoloogia võimaldab peita kasutaja eest reaalselt kasutatava arvutusressursi. Kasutajale tundub, et kogu töö käib tema kohalikus tööjaamas, samas kui rakendus käivitatakse võrgus oleva serveril. Üle võrgu liikuv andmevoog sisaldab vaid hiire liigutusi, klaviatuurivajutusi ning ekraanipildi edastamist. Selline lahendus võimaldab luua ühele serverile mitu üksteisest sõltumatut Citrix serverit juhuks, kui rakendused omavahel ei ühildu – samas kasutatakse maksimaalselt ära serveri arvutusjõudlus. Citrix'i lahendusi illustreerib joonis 3.

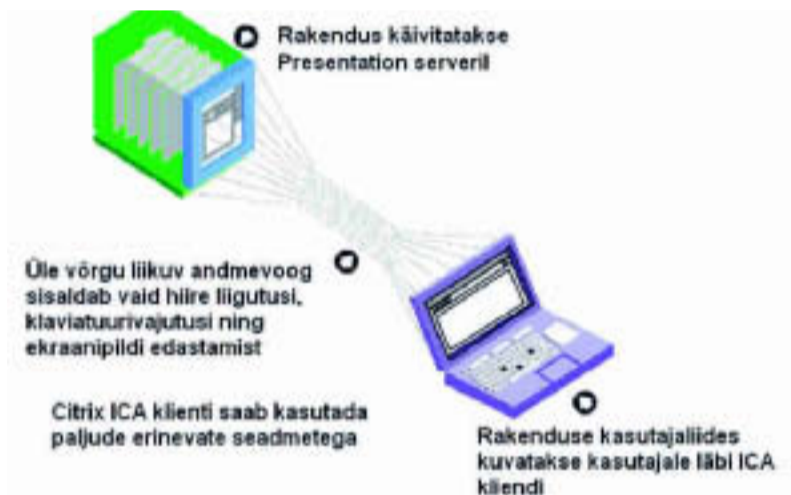
Virtualiseerimine on viimase aja tehnoloogia trend, mis võimaldab kokku hoida ettevõtte IT-infrastruktuuri halduskulusid, muuta ressurside kasutamist efektiivsemaks ning tagada süsteemide käideldavus. Tegemist on tehnoloogiaga, mis on viimastel aastatel kiiresti arenenud ning mille arengule on kaasa aidanud ka suured riist- ja tarkvaratootjad nagu Intel ja Microsoft. Tuleb aga pidada meeles, et eelneva põhjaliku analüüsita ei pruugi tehnoloogia juurutamise tulemused olla ootuspärased.

Joonis 1. Mida tähendab virtualiseerimine?

Joonis 2. Kaks erinevat lähenemist virtualiseerimisele.

Joonis 3. Citrix'i tehnoloogia.

Virtualiseerimisest saadavad võidud

Järgnevalt toome välja loetelu peamistest põhjustest miks ja millal virtualiseerimist kasutada:

Põhjus/eesmärk

• **Serverite konsolideerimine:** võimalus jooksutada mitut erinevat operatsioonisüsteemi ühel füüsilisel masinal ning seeläbi kasutada efektiivsemalt olemasolevat (seni kasutamata) arvutusressursi.

• **Vajadus kasutada iganenud (legacy) tarkvara:** Vanemad rakendused ei pruugi uemal riistvaral käima minna või siis ei kasuta need piisaval määral ära uema riistvara võimalusi. Samas ei toeta need ka mitme rakenduse jooksutamist ühes käivituskonnas. Sellisel juhul tasub kasutusele võtta virtualiseerimine.

• **Äri jätkuvus:** äri jätkuvus on kergemini ning odavamalt saavutatav, kuna terved süsteemid on kapseldatud failidesse, mida on võimalik kerge vaevaga replitseerida ja/või taastada ükskõik millisele teisele serverile.

Tulemused

• vähem servereid (kokkuhoid serveri- ja rack'iruumilt);

• väiksemad kulutused serverite administreerimisele ja riistvara hooldusele;

• serverite efektiivsem kasutamine (koormuse kasv 5-15%-lt 60-80%-le);

• võimalus hoida kokku riistvara soetamise kuludelt (10 serveri asemel 1).

• võimalus luua mitu sõltumatut käivituskonksu;

• võimalus jooksutada vanemat tarkvara, sõltumata füüsilisest riistvarast;

• uue riistvara efektiivsem kasutamine.

• virtuaalseid masinaid on kergem taastada;

• väheneb süsteemirikestest tulenev teenusekatkestuste aeg;

• lihtsustub süsteemide taastamine (ja ka varundamine) protsess.

IT-Grupp AS on alates 2006. aasta veebruarist maailma ühe suurima virtualiseerimistarkvara tootja VMware Enterprise'i VIP-partner Eestis.

VMware lahendusi kasutavad Eestis näiteks maksu- ja tolliamet ning SEB Eesti Ühispank. Virtualiseerimistarkvara ja moodulserverid on populaarsed, kuna võimaldavad hea tootlikkuse saavutamist (suure arvutusvõimsuse nõue), kõrget töökindlust, ruumisäästlikkust ning haldus- ja integratsioonikulude vähendamist.

Enterprise'i VIP-partneri staatus garanteerib, et IT Grupp suudab pakuda kliendi soovidele ja ootustele vastavaid virtualiseerimislahendusi, omab selleks koolitatud spetsialiste ja tehnilist kompetentsi.

Enterprise'i VIP-partneri staatus on tunnustus IT-Grupile kui kogenud koostööpartnerile ja oma ala liidriks serveri ärilahenduste osas. Virtualiseerimise osatähtsus tõuseb koos moodulserverite lahenduste populaarsuse kasvuga Eesti infotehnoloogiasektoris ning seega on uus kõrgetasemeline partnerlussuhe nii meile kui ka meie klientidele eriti oluline.

Ainult Enterprise'i VIP-partner omab õigust müüa VMware ESX Serverit. ESX Server on mõeldud virtuaalse infrastruktuuri partitsioneerimiseks, konsolideerimiseks ja haldamiseks missioonikriitilistes keskkondades. On ka teisi tooteliine: VMware GSX server, VMware Workstation, VMware ACE, VMware VirtualCenter, VMware Server (tasuta toode). Tooted on allalaaditavad VMware kodulehelt www.vmware.com.

VMware on asutatud 1998. aastal ja on maailma suurimaid virtualiseerimistarkvaratootjaid. 2004. aasta kogukäive oli 8 miljardit dollarit ja kasum 800 miljonit.

Säilitada toatemperatuuril ja kuivas kohas?

Lahendus andmete hoidmiseks – Visual Storage Resource Management

Esti Ehatamm-Fels

Müügijuht
IT Grupp AS

Kõigi organisatsioonide ja ettevõtete jaoks on kasvamas informatsiooni kui tootmisteguri tähtsus. Informatsiooni omamine ja sellega ümber käimise oskus – olgu see siis e-post, dokumentifailid, raamatupidamisandmed – on muutumas konkurentsieelise saavutamisel võtmeküsimuseks. Tegemist on iga ettevõtte jaoks väärtusliku varaga ja isegi kui osatakse seda säilitada, aga vajaduse korral ei ole võimalik olulist infot leida, pole andmetel sisuliselt väärtust.

Tänapäeval genereerivad ettevõtted infot niisugustes kogustes, et hakkavad survestama infotehnoloogilisi lahendusi. Tehnoloogia ülesanne on piiratud ressursside tingimustes hakkama saada nii selle mahutamise spetsiaalsetesse andmehoidlatesse kui ka selle haldamise ja töötlemisega. Olukorras, kus IT-juhid seisavad silmitsi vähenevate IT-eelarvetega (suhtena teistesse eelarveridadesse), tuleb infoühiskonnast tingitud kasvavate andmemahutudega hakkama saada ja neid edukalt hallata väiksema-

te inim- ja rahaliste ressursside abil.

Enamiku ettevõtete jaoks jõuab kord kätte hetk, mil olemasolevas serveris napib kettamahtu ja langetatakse otsus andmehoidla soetamiseks. Eelarve planeerimine selleks võib esmapilgul tunduda lihtne – liidame kokku riistvara, operatsioonisüsteemi ja vastava andmebaasitarkvara hinna. Aga lisaks sellele ei tohi me ära unustada ka inimressursi, kes hakkab soetatavat andmebaasi haldama. Administraatori töökoormus kasvab sellega seoses paratamatult. Tekib vajadus andmehoidla haldusvahendite järgi, mis võimaldaksid tal oma tööülesandeid efektiivselt täita.

Selge on see, et mitte kogu informatsioon ei ole võrdse väärtusega ning samuti muutub andmete väärtus ajas. Selleks, et saada aru, millist infot kus ja kuidas säilitada ning kui kiirelt peab see olema leitav ja vajadusel taastatav, tuleb esmalt aru saada oma andmebaaside hoitava informatsiooni sisust ja väärtusest. Alles pärast seda saab hakata edukalt oma ressurssi planeerima ja haldama (nii ajalisi, riistvaralisi kui ka inimressursse).

Kõigest ülevaate saamiseks läheb vaja spetsiaalset tarkvara. 70% olulisest informatsioonist kogu maailmas säilitatakse EMC lahendustes ning see teeb EMCst

liidri andmehoidla lahenduste riistvara, tarkvara ja teenuste pakkumise osas. IT Grupp on alates 2005. aasta lõpus EMC lahenduste edasimüüja Eestis. EMC pakub andmehoidlate riistvara haldamiseks spetsiaaltarkvara – Visual SRMi (*Storage Resource Management*). See võimaldab ettevõttel efektiivsemalt hallata ressursse ning maksimaalselt ära kasutada andmehoidla soetamisse tehtud investeeringuid.

- Administraatoril on võimalik näha kõiki andmehoidla infrastruktuuri komponente kaasa arvatud füüsilisi elemente nagu serverid, SAN-seadmed ja kettad, ning loogilisi elemente nagu failisüsteemid, andmebaasi elemendid jne.

- Visual SRM saab aru seostest füüsiliste ja loogiliste komponentide vahel. Administraatorile tagatakse ülevaade elementide vahelisest struktuurist ja seotusest.

- Visual SRM monitoorib ja reageerib infrastruktuuri muutustele, mis võivad olla kas füüsilised (pordi rike) või loogilised muudatused (terve failisüsteem).

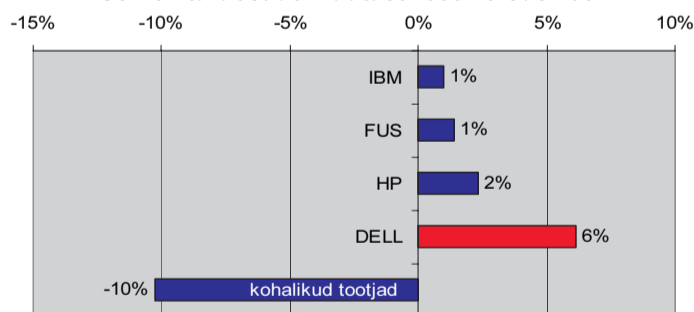
Antud metoodika on aluseks automatiseeritud haldamisele, mida juhivad eel määratletud reeglid, vastavalt teenustasele ja äripoolse nõudmiste.

EMC Visual SRM-tarkvara võimaldab:

- ressursside kasutust visuaalselt kuvada ja neid efektiivselt hallata;
- jälgida kas tervet süsteemi või individuaalseid andmehoidlaid eesmärgiga kindlustada vaba kettaruum siis, kui vaja, ja seal, kus vaja;
- vähendada või elimineerida serverite ja rakenduste maasolekuaega, mis on tingitud kettaressursi vähesusest;
- taaskasutusele võtta kettaruumi, tuvastada vanu ja mittevajalikke faile ning luua automaatseid reegleid märgitud failide haldamiseks;
- rakendada reeglitepõhist haldamist ja automatiseerimist, mis tagab teenustase õigsuse ja andmekoriskide minimeerimise;
- IT-administraator saab oma aega paremini kasutada ja ei pea tegelema andmehoidlate ajamahuka administreerimisega.

Töökindlus on võti ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamiseks

Serveri turuosade muutust 2005 versus 2004

Allikas: Microsoft Eesti ja TD Balticu poolt läbi viidud uuring.
Kohalikud tootjad: ML Arvutid, Ordi, Tigma, PT Mikro, Datagate konsolideeritud numbrid

Rahvusvaheliste tootjate poolt toodetavate serverite turuosad kasvavad agressiivselt. 2005 aastal oli suurima kasvuga Delli turuosa.

Põhjuseks võiks välja tuua:

1. Rahvusvahelised tootjad on oma hinnas tulnud kodumaiste tasemele (langus on olnud eelkõige Intel-platvormil serverite osas, mis ühikuliselt moodustavad valdava enamuse serverite müügist). Varasematel aastatel olid hinnaerinevused ca 20–30%. Hetkel on hinnatasemed ühtlustunud ja ostjatel ei ole põhjust eelistada kohalikke tootjaid.

2. Rahvusvaheliste tootjate serverite hinnas sisaldub enamjaolt riistvara haldustarkvara, mis lihtsustab oluliselt serverite ja muu võrgus oleva riistvara haldamist.

3. Rahvusvaheliste tootjate serverid on sertifitseeritud ja testitud olulisemate tarkvaratootjate rakendustega koos töötama. Tagatud on ühildumine näiteks Microsofti, Oracle'i, Red Hati, VMware, Novelli, SUSE Linuxi jms tarkvaraga.

4. Varuosade saadavus ja tehniline tugi on tagatud ka standardgarantii järgsel perioodil. On võimalik osta lisagarantii kas siis 4. või 5. aastaks.

Alati ei käi töö ja lõbu käsikäes...

AGA VAHEL ON SEE, MIDA TAHAD JUST SEE, MIDA VAJAD!

Kui ostad vähemalt 29 500 kroonise Dell PowerEdge serveri, saad lisaks valida endale ja sõpradele 1000 krooni eest pileteid meelepärastele kontserditele, teatrietendustele ja muudele üritusele Piletilevist.

Valik laiub Dagöst Prodigy'ni, ERSOst kinoseanssideni, jazzist heavy metal'ini, korvpallist Tammsaareni, Nukuteatrist Rahvusoperini ja balletist tsirkuseni!

Osta Dell'i server enne 31. maid ja naudi oma vaba aega täiel rinnal!

Lisainfo telefonidel 66 70 700, 66 707 18 ja 66 707 28
või internetis www.adm.ee/dell või e-maili teel it@it.ee.
Piletinfo www.piletilevi.ee.

Garantiil ja garantiil on vahe

Mis on HP CARE PACK ja miks seda riistvarale juurde osta?

Esti Ehatamm-Fels

Müügijuht
IT Grupp AS

Olenevalt tooteliinist on HP poolt pakutav standardgarantiil kas üks aasta (näiteks printerite ja odavamate sülearvutite puhul) või kolm aastat (serverid, laua- ja sülearvutid). Kui vaadata riistvara keskmist kasutusaega, siis on see tihti printerite puhul ca 3 aastat ja serverite puhul 4–5 aastat ehk oluliselt kauem kui garantiiga kaetud periood.

Seega, kui ettevõtte on enda jaoks paika pannud riistvara kasutusperioodi, on kulude minimeerimiseks mõistlik katta kogu kasutusperiood garantiiga.

Kes on riistvara remontida pidanud, teavad juba, et mida vanem masin, seda kulukamad varuosad ja remont. Kasulik on mõelda tekkida võivatele kulutustele juba uue riistvara soetamise hetkel ja viia remondiga seotud lisakulude riskid miinimumini. Lahendus selleks on *HP Care Pack* ehk garantiilaidendus.

HP Care Pack on tugiteenuste, mis pikendab HP riistvaratoote standardgarantiid (näiteks 1 aasta asemel 3 aastat) ja/või laiendab ja parandab standardgarantiid – näiteks lühem

reageerimisaeg ning valmisolek kohe järgmisel tööpäeval kliendi juurde kohale tulla. Standardgarantiil puhul võib olla tingimuseks, et remont toimub hoolduskeskuses, parandamisaeg 3–7 tööpäeva.

HP Care Pack on elektrooniline toode: klient saab *HP Care Pack*'i e-posti teel juhustega registreerimiseks (registreerimisel tekitatakse link *HP Care Pack*'i tootekoodi ja unikaalse seerianumbri ning kliendi seadme tootekoodi ja seerianumbri ning kliendi kontaktandmete – nime ja aadressi – vahel). *HP Care Pack*'e (tavaliselt 3-, 4- ja 5aastasi) on võimalik osta tehasegarantiiaja jooksul ja see hakkab kehtima riistvara ostmise kuupäevast alates (aluseks müüja arve kliendile) – sõltumata *HP Care Pack*'i ostmise ajast. Veateated edastatakse HP Infole (6813823) või kohalikule hoolduspartnerile, kelle hulka kuulub ka IT Grupp.

Kõige levinumad *HP Care Pack*'i teenused Eestis:

1. RIISTVARATUGI KLIENDI JUURES

Next Day Onsite Response – reageerimisaeg järgmisel tööpäeval kliendi juures. Hooldusinsener tuleb kliendi

juurde järgmisel tööpäeval ning parandab seadme niipea kui võimalik.

4-hrs Response Time (13x5) ja (24x7) – hooldusinsener tuleb kliendi juurde 4 tunni jooksul, arvestades veateatest. 24x7 teenuse puhul helistab klient hoolduspartneri ööpäevaringsele kasutajatoele, 13x5 teenus ei ole kättesaadav ööpäevaringsest. HP hoiab selle teenuse vajajate jaoks kriitilise tähtsusega tagavaraosi kohalikus laos.

2. RIISTVARATUGI HOOLDUSKESKUSES

Return to Depot, Pick-Up & Return – klient toob katkise seadme hoolduskeskusesse ja läheb ise parandatud seadmele järele. Remondiaeg on 3–7 tööpäeva. IT Grupp saab pakkuda ka kullereid katkise seadme pealevõtmiseks ja tagasitoomiseks ilma lisatasuta Tallinna piires. Mõnede toodete puhul – näiteks pihuarvutid, skannerid, fotoaparaadid, fotoprinterid – tähendab antud teenus tegelikult seadme väljavahetamist samaväärse seadme vastu.

Next Day Exchange – seade vahetatakse samaväärse seadme vastu.

Katkine seade tagastatakse HP-le.

Post-warranty Care Pack – kui tehasegarantiil on lõppenud, on võimalik osta üheaastane garantiijärgne *HP Care Pack*, eeldusel, et seade on töökorras. Reeglina pakub HP oma toodetele tuge 5 aasta jooksul pärast tootmise lõppemist.

KES TEOSTAB REMONTI?

HP volitatud sertifitseeritud hoolduspartnerite nimekiri on kättesaadav veebiaadressil: www.hp.ee.

Nende seas on ka **IT Grupp AS** hoolduskeskus aadressil Pärnu mnt 139, 11317 Tallinn Kasutajatugi 6670770 e-post helpdesk@it.ee

Lisainformatsioon:

- HP Eesti Infoleini telefon 6813823, fax: 6813 822, e-post: support.estonia@hp.com.
- www.hp.com/go/lookuptool
- IT Grupi kasutajatugi telefon 6670770 e-post helpdesk@it.ee
- IT Grupi kliendihaldurid telefon 6670700 e-post it@it.ee

Mis on HP BladeSystem?

Imre Pall
HP tootejuht
IT Grupp AS

HP BladeSystem on enam kui pelgalt vahend ettevõtte serveriprobleemi lahendamiseks. See on vahend infrastruktuuri loomiseks, arendamiseks, täiendamiseks. HP BladeSystem kasutab põhjalikult arendatud konfigureerimise ja haldamise süsteemi selleks, et luua protsessori, mälu, toitesüsteemi ja lokaalvõrgu ressursidest ühtne automatiseeritud (virtualiseeritud) keskkond.

HP BladeSystemit iseloomustavateks märksõnadeks on:

- integratsioon;
- virtualiseerimine;
- automatiseerimine.

Integratsioon tähendab standardsete moodulite sidumist ühtseks intelligentseks infrastruktuuriks.

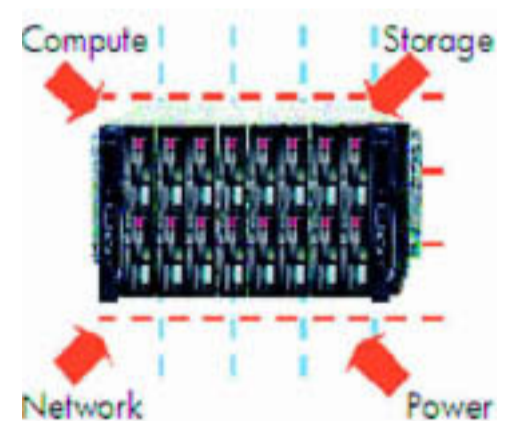
HP BladeSystemi infrastruktuuri komponentide lai valik sisaldab erinevaid moodulservereid (Intel® Xeon™ ja AMD Opteron™), lokaalvõrgu lüliteid, SAN-kontrollereid ja lüliteid, KVM-konsooli moduleid jne. Eraldi tuleks märkida BladeSystemi modulaarset konfigureeritavat toitesüsteemi, mis võimaldab optimeerida energiatarvet ja vähendada soojuseraldusega ja jahutusega kaasnevat probleeme.

Virtualiseerimine võimaldab jagada või kombineerida ühised ressursid, et toetada erinevat tingimusi (tootlikkus, töökindlus) nõudvaid rakendusi. HP BladeSystemi paradigma on mälud, serverid, lokaalvõrk määratud kui ühiskasutuses olev

ressurss, mida jagatakse erinevate rakenduste ja teenuste vahel ja juhitakse ühtse halduskonsooli kaudu.

Olukorras, kus infrastruktuuri kasutamise määr on keskmiselt ainult 15%, aitab virtualiseerimine optimeerida ressurside kasutamist ja adapteerida vastavalt rakenduste vajadustele.

Automatiseerimine võimaldab elimineerida manuaalseid protsesse kogu infrastruktuuris ja vabastada ressursse uutele rakendustele. Kliendiuuringud näitavad et 75% andmekeskuste (*datacenter*) kuludest moodustab personali või teenuste ja ainult 25% riistvara, tarkvara ja infrastruktuuri maksumus. Ennasthaldav, poliitikapõhine HP BladeSystem-keskkond elimineerib manuaalsed protsessid, mis lihtsustab haldust ja tagab suurendatud töökindluse.

Integreeritud infrastruktuuri ja virtuaalse keskkonna abil loob HP BladeSystem dünaamilise, skaleeritava ressursi. Keerukate ja arenenud haldusfunktsioonide automatiseerimine võimaldab vabastada kvalifitseeritud IT-spetsialistid rutiinsetest kohustustest ja rakendada neid suuremat lisaväärtust andvate ülesannete täitmisel.

Uusi börsifirmasid köitsid mullu ülekaalukalt Euroopa turud

Mullu tuli uusi börsifirmasid tunduvalt rohkem Euroopa börsidele, USA jäi kaugemale maha.

Annika Matson
annika.matson@aripaev.ee

Nii Euroopa börside aktsiaemissioonide ehk IPOde arv kui ka maht ületasid USA oma. Eriti kiiresti kasvas uute börsifirmade arv eelmise aasta viimases kvartalis ja detsembris, seisis rahvusvahelise audiitorfirma PricewaterhouseCoopersi koostatud analüüsis IPO Watch Europe.

Kogu eelmise aasta jooksul jäi Euroopa börsidel toimunud ettevõtete aktsiate noteerimise arv ja maht viimaste aastate kõrgeimale tasemele. Kogu eelmise aasta jooksul lisandus Euroopas 602 uut börsifirmat võrreldes 2004. aasta 420 ettevõttega.

Mahu ehk kogutud raha osas olid Euroopa börsid USA ees samuti korralikus plussis. Euroopas saadi investoritelt kokku 50 miljardit eurot (780 miljardit krooni) ja USAs 27,5 miljardit eurot.

Suurima mahuga IPO oli mullu Euronextil

Euroopa viimaste aastate suurim aktsiaemissioon oli Electricite de France'i Prantsuse riigile kuulunud aktsiate müük 7 miljardi euro (109 miljardi krooni) väärtuses. Prantsuse elektrifirma aktsiad noteeriti Euronextil ja nende IPO maht andis 68 protsenti börsi viimase kvartali kogumahust. Londoni börsi suurim uustulnuk oli mullu Kasahstani vasekaevandushid Kazakhmys, mis teenis aktsiate börsile viimise 971 miljonit eurot.

Nii 2004. aasta neljanda kvartali kui ka 2005. aasta kolmanda kvartali IPOde väärtus jäi 8,5 miljardi euro piiresse.

Saksa börs on möönast üle saamas

Eriti väärib märkimist, et n-ö kolmandate riikide ettevõtete aktsiaemissioonide sooritamine käis pigem Euroopa kui USA börsidel. Euroopas toimus 129 välismaa ettevõtete IPO, USAs vaid 23. Keskmiselt hangiti iga IPOga kapitali 144 miljonit euro (2,2 mld kr) väärtuses.

Euroopa börsid löid mullu atraktiivsusega USA börs

IPOde maht 2005. aastal, miljardites eurodes

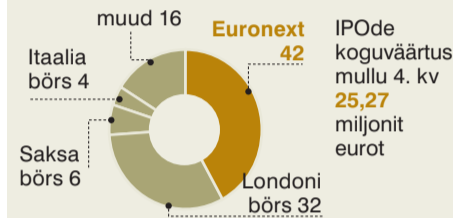
Kolmandate riikide firmad eelistasid Euroopat

Kolmandate riikide 2005. aasta IPOde arv, miljardites eurodes

Börsile tulnutest Euronextil suurim maht

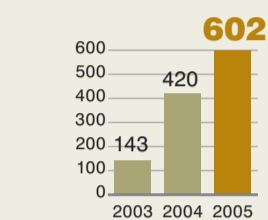
väärtuste jagunemine Euroopa börside vahel, %

Allikas: PricewaterhouseCoopers

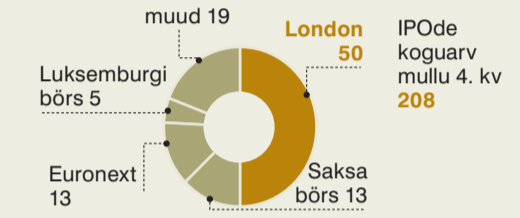
Euroopa börside uustulnukate arv hoogsalt kasvanud

Euroopa börside IPOde arv

Uute börsifirmade arv suurim Londonis

arvu jagunemine Euroopa börside vahel, %

Allikas: PricewaterhouseCoopers

USA karmimad reeglid toovad uued börsifirmad Euroopasse

Olulisim põhjus, miks ettevõtted eelistavad aktsiaid noteerida Euroopas ning mitte Ameerikas, on varasemast rangemad nõuded USAs noteeritud firmadele. Pärast Enroni ja WorldComi raamatupidamiskandaale võttis USA valitsus vastu seaduse, mis sai nimeks SOX akt. See seadus loodi just väiksemate investorite kaitseks, mis nägi ette rangemad nõuded börsifirmadele, et tulevikus vältida suurfirmade võimalikke raamatupidamislikke pettusid.

Lisaks arvan ma, et üks põhjus, miks ettevõtted eelistavad oma aktsiaid noteerida Euroopas, on ka kamba-vaim. Kui investorid on harjunud osalema IPOdel ühes

Allan Martinson
Martinson Trigon
Venture Partnersi üks omanikke

kohas, siis ettevõtte seda ka arvestavad.

Poliitiliste küsimuste suurt mõju ma selle põhjusena ei näe. Võib-olla mõjutab teistest enam Venemaa ettevõtete otsuseid Iraagis sõdiv USA. Kui meenutada seda, kuidas Venemaa endise naftahiin Jukose aktsionärid päätsid firmat hävingust päästa USA investorikaitselise rõhudega, aga päästmise ei õnnestunud. USAs kaubeldi Jukose hoiutähtede ehk ADRidega.

Varssavis uustulnukate arv vähenes

Ida-Euroopas aeglustus uute firmade noteerimine Varssavi börsil. Mullu neljandas kvartalis viisid kaheksa ettevõtet aktsiaid Varssavi börsile. Kolmandas kvartalis oli vastav näitaja üheksa ja aasta varem neljandas kvartalis 16. Vaatamata sellele, et uute tulijate arv jäi kesiseks, toimus Varssavi börsil eelmise aasta lõpus ajaloo suuruselt tei-

ne aktsiate avalik esmaemissioon (IPO). Poola gaasimüüja PGNIG teenis aktsiate müügi-ga 681 miljonit eurot, mis oli kõikidest turule toodud aktsiate mahust 83 protsenti.

Suurim aktsiate avalik esmaemissioon toimus Poolas 2004. aasta neljandas kvartalis, kui pank PKO BP teenis aktsiate müügi-ga ligi 1,8 miljardit eurot. **Annika Matson**

East Capitali Balti esindust asub juhtima Gert Tiivas

Annika Matson
annika.matson@aripaev.ee

Tallinna börsi endine juht Gert Tiivas hakkab juhtima Rootsi varahaldusfirma East Capitali Balti esindust Tallinnas. Ida-Euroopa turgudele keskendunud East Capital avab Balti esinduse Tallinnas aprillis.

"Balti esinduse avamine kinnitab East Capitali kava olla selle kiirelt kasvava piirkonna juhtiv portfelliinvestor ja vara-

haldaja. Mul on väga hea meel, et Gert Tiivas asub meie esindust juhtima, tuues kaasa oma laialdased kogemused Balti kapitaliturgudest," ütles pressiteates firma asutaja ja üks omanikke Peter Elam Hakansson.

East Capital on siinsetesse ettevõtetesse investeerinud juba pikki aastaid ning näidanud oma investoritele väga head tootlikkust. "Mul on hea meel uus töö vastu võtta ning ühineda East Capitali ülimalt in-

novaatilise ja professionaalse meeskonnaga," lisas Tiivas.

Tiivase sõnul saab Tallinnas asuva esinduse peamiseks ülesandeks kinnisvarafondide arendamine.

East Capital lõi koos Arco Varaga eelmisel aastal ühisettevõtte, mis haldab Balti üht suuremat kinnisvarafondi suurusega 55 miljonit eurot (860,6 mln kr).

Lisaks on kavas registreerida Eestis East Capitali aktsia-

fondid, et neid Eesti erainvestoritele pakkuma hakata.

Tiivasel on 10aastane kogemus finantssektoris. Viimati vastutas ta Skandinaavia ja Balti börsi ühendavas OMXis arenevatele turgudele laiendamise eest.

Enne seda on Tiivas töötanud Tallinna börsi juhatuse esimehe ning seejärel Balti turgude juhina, olles vastutav Balti riikide börside ühendamise eest.

Kalev ja vald reostuse suhtes ühel meelel

Kommitootja Kalev paigaldab Rae vallas asuvale tehasele heitvee eelpuhasti, et ei korduks reostus, mis firma eelmise aasta sügisel vallaga tülli ajas.

Eelmise aasta septembris alguse saanud tüli Kalevi ja Rae valla vahel võib varsti lõppeda lahendusega, mille kohaselt paigaldab Kalev oma Põrguvälja tehasesse umbes 5,2 miljoni krooni eest heitvee eelpuhasti.

"Rae vald on ettevõtjale väljastanud projekteerimistingi-

mused ja valla vee-ettevõtja Elveso tehnilised tingimused eelpuhasti projekteerimiseks, hetkel on käimas eelprojekteerimine," kirjutas Kalevi pressiesindaja Ruth Roht e-kirjas. Ta lisas, et pärast projekti valmimist esitatakse see vallale ehitusloa taotlemiseks.

Valla ja Kalevi tüli sai alguse siis, kui Rae valla volikogu esimees Veigo Gutmann teatas avalikus kirjas, et Kalevi tehase ehitamisel tekkinud reostus ületab deklareeritud taset kaheksa korda. **Äripäev**

sõnumid

Kokkuvõid tõi Nike'le 19% kasumi kasvu

Maaailma suurima spordijalanõude ja rõivaste tootja Nike majandusaasta kolmanda kvartali kasum hüppas aastatagusega võrreldes 19% ja ulatus 326 mln dollarini.

Kui analüüsikeskuse Thomson Financiali andmeil oodati Nike'le 1,10dollarilist aktsiakasumit, siis tegelikult ulatus kasum 1,24 dollarini aktsia kohta, kirjutas AP. Kvartali müügi-maht kasvas 9% ja küündis 3,6 miljardi dollarini.

Analüütikute sõnul toetasid numbreid prognoosistust paremad müüginäitajad USAs ja kulude kokkuvõid.

"Me oleme Nike kaubamärgi tulemusega selles kvartalis väga rahul," kommenteeris majandustulemusi firma vastvalitud juhatuse esimees Mark Parker. Ta tõi esile tasakaalustatud kasvu arenevatel turgudel ning paranenud olukorra Lääne-Euroopas ja Jaapanis. **Äripäev**

Hindade tõstmine kergitas FedExi kasumit

USA suuruselt teise kullerifirma FedExi majandusaasta kolmanda kvartali kasum suurenes tänu kasvanud mahtudele ja hindade tõstmisele 35%.

Veebruaris lõppenud kvartalis teenis firma 428 miljonit dollarit kasumit ehk 1,38 dollarit aktsia kohta. Müük kosus 9% ja küündis 8 miljardi dollarini, kirjutas uudisteagentuur Bloomberg.

Tugevate tulemuste tõttu tõstis FedEx oma aasta kasumiprognnoosi 5,66–5,81 dollarini aktsia kohta. **Äripäev**

Suprema kaalub Tallinki hinnasihi tõstmist

Investeeringuspank Suprema teatas eile hommikul, et kaalub seoses Tallinki laevastiku täienemisega laevafirma aktsia hinnasihi tõstmist.

Praegu on Suprema hinnasiht Tallinki aktsiale 5,5 eurot (86,05 krooni) ning on võimalik, et seda muudetakse lähiaegselt.

"Tegemist on positiivse arenguga, sest kaovad paigutamata rahaga seotud riskid," seisab kommentaar.

Veel on välja toodud juhtkonna suur osalus Tallinkis (43%), mis lisab kindlust et ülemaksmise risk on väike ja firma vaba raha kasutatakse efektiivselt. **Äripäev**

investori kalender

N 23. märts	Hugo Boss AG – majandustulemused Deutsche Lufthansa – majandustulemused Palm Inc. – majandustulemused
T 28. märts	statistikaamet – väliskaubandus, jaanuar
K 31. märts	statistikaamet – sisemajanduse koguprodukt, IV kvartal

aktiivsem aktsia	
Tallink	20,68 mln krooni

indeksid	
OMX Tallinn	645,25 .. 0,68%
ÄP tööstusindeks	237,41 .. 1,00%
Pensionindeks	138,24 .. -0,11%
EPI 100	113,14 .. 0,02%
EPI 75	127,77 .. -0,14%
EPI 50	146,16 .. -0,14%

Investeeringufondid

fond	kuupäev	ost kr	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) %			fondi maht	haldav ettevõte
							12 kuud	3 aastat	5 aastat		
II PENSIONISAMBA FONDID											
ERGO Tuleviku Pensionifond	22.03	14,69	15,29	14,84	4,78	2,06	14,33	13,50	133 695 665	AS ERGO Varahaldus	
ERGO Rahulik Pensionifond	22.03	11,30	11,75	11,41	2,04	-1,04	2,24	3,71	36 841 699	AS ERGO Varahaldus	
Hansa Pensionifond K1	21.03	11,22	11,50	11,33	2,36	-1,65	0,44	2,73	190 398 072	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Pensionifond K2	21.03	12,81	13,13	12,94	3,16	0,23	8,01	8,47	932 346 804	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Pensionifond K3	21.03	14,92	15,30	15,07	5,54	2,03	16,37	14,88	1 622 455 345	AS Hansa Investeeringufondid	
PI LHV Maaime aktsiad	22.03	15,15	15,45	15,30	7,26	4,44	22,69	16,09	137 997 900	LHV-Seesam Varahaldus	
PI LHV Dünamiilsed Vlakirjad	22.03	11,90	12,14	12,02	1,85	0,59	4,07	4,74	17 426 636	LHV-Seesam Varahaldus	
Sampo Pension 25	21.03	12,40	12,66	12,53	3,03	1,29	8,11	6,40	67 247 022	Sampo Baltic Asset Management	
Sampo Pension 50	21.03	13,98	14,26	14,12	5,43	2,62	12,51	10,12	632 729 475	Sampo Baltic Asset Management	
Sampo Pension Intress	21.03	10,90	11,12	11,01	1,02	0,09	2,04	2,31	18 264 448	Sampo Baltic Asset Management	
PI LHV Uued Turud	22.03	12,78	13,17	12,91	6,07	5,39	20,32	10,95	27 386 195	LHV-Seesam Varahaldus	
PI LHV Tasakaalustatud Strateegia	22.03	11,75	12,11	11,87	3,08	2,68	11,25	6,08	26 458 173	LHV-Seesam Varahaldus	
PI LHV Kvaliteetsed Vlakirjad	22.03	11,30	11,52	11,41	1,41	1,41	4,20	3,15	11 744 847	LHV-Seesam Varahaldus	
SEB Ühispaniga Konservatiivne Pf	21.03	11,18	11,46	11,29	2,34	-1,18	0,60	3,24	227 491 956	SEB Ühispaniga Fondid	
SEB Ühispaniga Progressiivne Pf	21.03	14,74	15,11	14,89	7,21	3,28	17,48	13,59	1 166 505 503	SEB Ühispaniga Fondid	
III PENSIONISAMBA FONDID											
Hansa Pensionifond V1	21.03	17,81	18,26	17,99	3,84	1,01	10,44	12,46	86 666 439	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Pensionifond V2	21.03	14,45	14,82	14,60	-	3,18	21,36	-	100 312 795	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Pensionifond V3	21.03	18,22	18,68	18,40	-	6,05	38,14	-	145 399 631	AS Hansa Investeeringufondid	
LHV Täieland Pensionifond	22.03	15,95	16,27	16,11	10,57	5,71	34,70	21,06	16 167 180	LHV-Seesam Varahaldus	
Sampo Pensionifond	21.03	16,16	16,48	16,32	5,79	3,75	16,82	12,69	29 584 816	Sampo Baltic Asset Management	
SEB Ühispaniga Tasakaalukas Pensionifond	21.03	16,44	16,77	16,60	5,74	2,91	14,56	13,21	84 874 423	SEB Ühispaniga Fondid	
SEB Ühispaniga Aktiivne Pensionifond	21.03	14,18	14,47	14,33	0,00	7,59	37,77	-	39 364 657	SEB Ühispaniga Fondid	
AVATUD INVESTEERIMISFONDID											
Hansa Balti Kasvufond	21.03	371,82	381,21	375,58	7,72	-6,57	2,51	19,54	512 506 466	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	21.03	183,00	187,62	184,85	15,57	7,76	29,61	-	2 025 425 363	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Venemaa Aktsiafond	21.03	1852,92	1899,71	1871,64	27,25	24,09	125,07	63,03	1 153 617 507	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Fondifond 30	21.03	100,41	102,94	101,42	-	0,73	-	-	87 551 150	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Fondifond 60	21.03	102,63	105,22	103,66	-	2,75	-	-	162 841 986	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Fondifond 100	21.03	105,64	108,31	106,71	-	5,39	-	-	133 430 738	AS Hansa Investeeringufondid	
Sampo Balti G***	22.03	-	-	364,54	-	-10,60	9,78	30,81	24,28	639 300 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Mandatum Russia G***	22.03	-	-	2449,75	-	20,42	108,83	-	2 770 100 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Nordea Eurooland*	21.03	2,78	2,84	2,81	9,66	8,58	27,06	22,40	273 600 000	Nordea Rahastoyhtiö	
Nordea Optima.fi*	21.03	0,27	0,28	0,28	3,93	2,58	11,23	8,40	475 900 000	Nordea Rahastoyhtiö	
Nordea Euro Obligatio*	21.03	0,28	0,28	0,28	2,78	-1,72	2,40	4,00	482 500 000	Nordea Rahastoyhtiö	
Sampo Compass 25 G***	22.03	-	-	1219,00	-	3,05	11,85	9,27	9 774 100 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Compass 50 G***	22.03	-	-	1244,85	-	4,48	18,37	13,29	2 221 800 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Compass 75 G***	22.03	-	-	1245,26	-	6,92	26,72	17,74	1 354 400 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Compass Equity G***	22.03	-	-	778,10	-	8,41	33,90	22,74	1 870 200 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Compass Liquidity G***	22.03	-	-	1273,07	-	-0,33	1,97	3,00	3,69	2 084 900 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo 2010 G***	22.03	-	-	1328,59	-	3,98	17,59	13,64	5,21	621 500 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo 2020 G***	22.03	-	-	1278,97	-	8,40	33,40	19,62	4,93	802 000 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo 2030 G***	22.03	-	-	1154,49	-	9,16	38,21	21,15	4,01	497 900 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo 2040 G***	22.03	-	-	1463,63	-	9,00	40,71	-	-	65 700 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy
Sampo Uus Euroopa Fond	21.03	25,74	26,26	26,00	13,00	5,48	31,58	36,21	21,91	300 502 961	Sampo Baltic Asset Management
Sampo Globaalne Kasvufond**	21.03	12,67	12,93	12,80	-	17,76	-	-	-	1 810 530	Sampo Baltic Asset Management
Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fond	22.03	233,35	241,64	236,90	12,58	2,24	28,63	34,67	1 652 080 528	Trigon Funds	
Trigon Teise Laine Fond	22.03	173,00	179,14	175,63	-	13,69	25,05	-	-	1 239 327 361	Trigon Funds
Trigon Uus Euroopa Väikeettevõtete Fond	22.03	113,39	117,42	115,12	-	5,52	-	-	-	834 743 741	Trigon Funds
Trigon Uus Euroopa Top 10 Fond	22.03	99,32	102,85	100,83	-	-	-	-	-	112 602 947	Trigon Funds
SEB Kasvufond	21.03	6,89	7,03	6,96	18,69	12,28	49,65	40,17	33,89	755 799 747	SEB Ühispaniga Fondid
SEB Ühispaniga Fondifond	21.03	12,29	12,54	12,41	-	6,61	-	-	-	135 011 712	SEB Ühispaniga Fondid
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond	21.03	11,73	11,97	11,85	-	11,68	-	-	-	134 671 473	SEB Ühispaniga Fondid
VOLAKIRJAFONDID											
Trigon Areneva Euroopa Vlakirjafond	22.03	1223,71	1242,35	1242,35	1,11	-0,46	1,20	1,94	-	7 663 158	Trigon Funds
SEB Ühispaniga Vlakirjafond	21.03	12,83	12,83	12,83	1,34	-0,05	2,23	4,06	4,47	360 007 435	SEB Ühispaniga Fondid
Hansa Ida-Euroopa Vlakirjafond*	21.03	9,54	9,59	9,54	-	-3,64	-	-	-	24 143 822	AS Hansa Investeeringufondid

	kuupäev	ost	müük	NAV	tootlus (p.a.) %	fondi maht	haldav ettevõte			
		kr			1 päev 1 kuu 3 kuud 12 kuud					
RAHATURUFONDID										
Hansa Intressifond	21.03	141,60	141,60	141,60	1,19	1,97	1,86	861 002 742	AS Hansa Investeeringufondid	
Hansa Rahaturufond	21.03	-	-	1000,00	1,73	1,84	1,83	1,74	1 268 277 805	AS Hansa Investeeringufondid
Sampo Likviidsusfond	22.03	-	-	1208,12	1,49	1,81	1,81	1,87	321 900 407	Sampo Baltic Asset Management
SEB Ühispaniga Likviidsusfond	21.03	-	-	100,00	2,05	2,23	2,13	1,90	2 099 182 895	SEB Ühispaniga Fondid

* noteeringud ja fondide mahud eurodes;
 ** noteeringud ja fondide mahud USDdes;
 *** NAV tuhande osaku kohta eurodes;

riskiaste – investeeringufondide tootluse viimase 24 kuu standardhälve

Семинар на русском языке

Вопросы налогообложения 2006

Семинар пройдет 29.03. 2006 г. в конференц-центре City Hotel Portus по адресу: Уус-Садама 23, Таллинн

Рассматриваемые темы:

- Налог с оборота: посредничество, услуги по перевозке, услуги, связанные с движимыми вещами, использование налоговых складов, продажа электричества и газа, финансовые услуги, налог с оборота с недвижимого имущества, облагаемая налогом стоимость, применение Шестой директивы, расчет пропорций и др. темы
- Подоходный налог: налогообложение дивидендов, интессов и оплат лицензий, налогообложение спельтот и подарков, расходы не связанные с предпринимательством, удержание подоходного налога и др. темы

Деловые Ведомости **Äripäev**

Условия регистрации: Стоимость участия в семинаре для зарегистрировавшихся до 24.03 включительно составляет 1950 крон (с НДС - 2301 крон), а для зарегистрировавшихся позже - 2400 крон (с НДС - 2832 крон). В случае одновременной регистрации нескольких участников от одного плательщика, предоставляется скидка 10%. Дополнительная информация и регистрация по тел. 667 0233 или на сайте www.aripaev.ee/semnar. Программа семинара: www.vedomosti.ee

ÄP maksukoollus vene keeles. Koollus toimub 29. märtsil 2006 City Hotel Portus Tallinnas. Lektor: EV vannutatud auditor, Ernst & Young Tallinna kontori maksu- ja juriidilise osakonna juhataja **Tõnis Jakob.** Käsitatavad teemad: käibemaks ja sellega seotud probleemid, tulumaks ja sellega seotud probleemid, erisoostatused. Seminariteemad ja päevakava www.aripaev.ee/semnar. Registreerudes hiljemalt 24. märtsil, on seminaril osalemise hind 1950 krooni (km-ga 2301). Seminaril täshind on 2400 krooni (km-ga 2832). Mitte osaleja korraga registreerimisel ühest maksetähtsusest tehakse soodusus 10%. Registreerimine ja info telefonil 667 0233, www.aripaev.ee/semnar/

Лектор – присяжный аудитор, заведующий отделом налогов Ernst & Young Baltic AS **Тынис Якоб**

Tallinna Vee aktsial oli hea päev

Romet Kreek analüütik

Tallinna Vee aktsial oli eile 6 kuu paremuselt neljas börsipäev. Aktsia kerkis 2,19 protsenti, 212,01 kroonile (13,55 eurole). Aktsia viimased parimad ostu- ja müüginoteeringud olid aga mõlemad sulgemishinnast kõrgemal, kuid tehinguühvini siiski enam ei jõutud. Viimaseks ostunoteeringuks oli 212,79 krooni ja müüginoteeringuks 212,95 krooni. Aktsiaga tehti kaheksa tehingut ja 4,3 mln kroonine käive.

Suuremad tõusud on Tallinna Vee aktsial olnud kuue kuu jooksul 4. jaanuaril (3,85 protsenti), mullu 3. oktoobril (3,48 protsenti) ja 29. septembril (2,19 protsenti).

Üleeile öhtul levitatud Tallinki laevatehingu uudis võeti eile positiivselt vastu. Aktsia hind tõusis 60 tehingu ja 20,7 mln kroonise käibe juures 1,09 protsenti, 72,29 kroonile (4,62 eurole).

Tänu kolme laeva ostmisele Kreeka ettevõtetelt Attica kipub nüüd Tallinkil omakapitali nappima Silja Line'i ostuks.

Kuid siin võiks ka näha sobivate asjaolude kokkusaatumisel positiivset momenti. Spekulloorin, et kui Silja Line'i laevade müügil tekiwad raskused, ei müüda neid ühele peremehele, vaid neile, kes iga konkreetse laeva eest teeb parima pak-

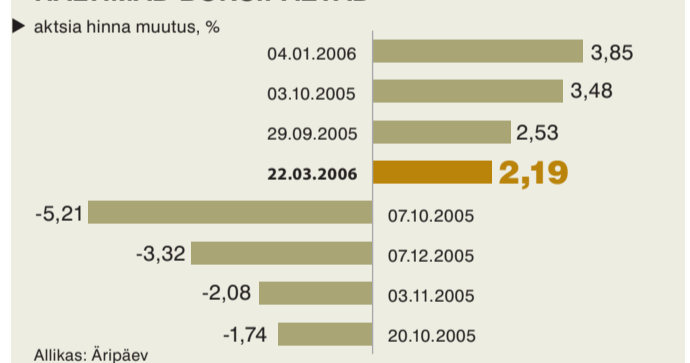
kumise. Võimalik, et Tallinkile on parim, kui ta ei saa Silja Line'ilt laevu, vaid et Silja Line kui selline kaob ära. See võiks juhtuda, kui eri laevakompaniid ostavad üksikuid laevu, mitte, et keegi teine ostaks kõik Silja Line'i laevad. See tähendaks konkurendi kadumist, ilma et Tallink peaks ostuks tohutult võlga tegema ja omakapitali veel suurendama. Ma ei usu, et Tallinkil õnnestuks lähiajal edukalt uut aktsiapakkumist korraldada, arvestades investorite rahulolematust aktsia liikumisega börsile tuleku järel.

Eesti Telekom aktsia hind tõusis 0,38 protsenti, 122,83 kroonile (7,85 eurole), seda 2,4 mln kroonise käibega.

Merko Ehituse aktsia hind tõusis 0,83 protsenti, 246,12 kroonile (15,73 eurole). Aktsia päevakäibeks tuli 2,4 mln krooni. Norma aktsia hind tõusis 0,5 protsenti, 93,57 kroonile (5,98 eurole). Aktsia käibeks oli 1,2 mln krooni.

Eilse börsipäeva kogukäibeks tuli 32,9 mln krooni.

TALLINNA VEE KUUE KUU PARIMAD JA HALVIMAD BÖRSIPÄEVAD

Tallinna börs

22.03.

käive 32,90 mln kr

	sulgemishind, kr	muutus, %	ost	müük	tehinguid	käive, kr	P/E suhe	div. akt. kohta
PÕHINIMEKIRI								
Baltika	209,66	1,44	209,66	211,07	15	936 528	16,8	0,75
Eesti Telekom	122,83	0,38	122,83	123,30	13	2 566 024	15,5	

indeksid

Dow Jones	11274,45	0,35
Nasdaq	2289,05	-0,23
Helsingi	9370,47	-0,90
Stockholm	1048,45	0,32
London	6011,20	0,33
Frankfurt	5947,33	0,60
Pariis	5192,19	0,85
Tokyo	16495,48	-0,78

indeksid kella 18.00 seisuga, allikas Bloomberg

Maailma väärtpaperiturud

indeks	viimane	muutus eelmisest, %	52. nädala	
			kõrgeim	madalam
Ameerika				
Standard & Poors 500	1300,14	0,22	1310,88	1136,15
Euroopa				
Oslo	431,79	1,30	435,53	262,53
Kopenhaagen	405,33	0,71	405,57	304,49
Madrid	1292,08	0,14	1292,60	964,17
Milano	38494,00	-0,28	38790,00	30713,00
Amsterdam	469,20	0,45	469,29	345,55
Kesk- ja Ida-Euroopa				
Varssavi WIG	38890,72	-0,21	40120,66	25466,48
Praha PX50	1539,70	0,08	1597,80	1055,30
Moskva RTS-Interfax	1408,81	0,97	1531,27	631,20
Riia	586,90	-0,19	713,09	429,50
Vilnius	392,31	0,06		
Balti indeks BALTIX	547,85	0,13	620,38	464,78
Aasia				
Hongkong Hang Seng	15642,81	-1,76	15999,31	13337,44

indeksid kella 18.00 seisuga, allikas Bloomberg

Microsoft pettis lootusi

Hiljuti hakkasid analüütikud spekulerima, et Microsofti uue Windowsi müükitelek aasta lõpus võib osutuda piisavaks magnetiks, mis viiks aktsia hinna tõusuni. Paraku ei saa Microsoft sellega hakkama. Ja see pole vaid probleemiks Microsoftile, vaid kogu arvutitööstusele.

Üleile teatas ettevõtte, et nende uus Windowsi Vista-versioon tuleb müügil alles jaanuaris. Ärikundad saavad seda osta novembrist alates. Võib ju mõelda, et kuu ees või taga, kuid see on aga pärast jõuluhooaja lõppu.

Microsofti uus tarkvara on juba ammu välja lubatud, sellega turule toomisega ollakse niigi kaks aastat hiljaks jäänud. Microsofti aktsia hind langes eile kella 17ks 2,6 protsenti, 27,01 dollarile.

“Vähe asju suudaks teha suuremat kahju 2006. aasta arvutitööstusele kui Vista edasilükkumine,” ütles Enderle Grupi president Rob Enderle Bloombergile. “See avaldab laialdast mõju arvutikomponentide müüjatele.”

Gartnesi analüütik Charles Smulders ütles, et Microsofti viivitus läheb arvutitööstusele sel aastal maksma enam kui neli miljardit dollarit kaotatud müügi näol. Sanford C. Bernsteini analüütik Charles Di Bona ütles, et Microsoftile tähendab see jõulukvartalis 500 mln dollari suurus kaibekaotust.

Kuna uus tarkvara kipub esitama üha kasvavaid nõudmisi riistvarale, jääb tootjatel raha saamata.

Investeerimispank Cannacord Adams kirjutas kiiranalüüsis, et Vista edasilükkumine ei oma mõju ettevõtte väärtusele. Analüütikud soovivad aktsiat osta, hinnasihiks 32 dollarit.

Romet Kreek

USA börsid

21.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Advanced Micro Device	34,44	0,85	14,08	42,70	55,6
AIG	67,33	-1,58	49,91	71,09	18,1
Alcoa	29,14	-2,21	22,28	32,20	18,9
Altria Group	72,46	-1,54	62,70	78,68	14,0
Amazon.com	35,92	-0,86	30,60	50,00	-
Amgen	71,97	-1,21	56,19	86,92	22,5
Apple Computer	61,81	-3,41	33,11	86,40	34,3
Bristol Myers Squibb	22,83	-0,78	20,70	26,60	16,0
Caterpillar	74,31	-2,03	41,31	77,11	18,4
Chevron Corporation	56,57	-0,32	49,81	65,98	8,7
Cisco Systems	21,41	-1,25	16,83	21,85	21,6
Citigroup	47,22	-0,38	42,91	49,76	12,1
Coca-Cola	42,75	-0,33	39,36	45,26	19,6
DaimlerChrysler	55,31	-1,50	38,77	60,03	-
Dell	30,27	-1,71	28,60	41,99	19,3
Du Pont	42,86	-0,26	37,60	52,69	19,5
Eastman Kodak	29,29	-1,41	20,77	33,10	23,3
eBay	37,92	-1,25	30,78	47,86	44,1
Exxon Mobil	60,72	0,10	52,78	65,96	11,4
FedEx	113,22	-0,68	76,81	116,00	21,5
Flextronics	10,12	-0,49	8,97	14,37	14,5
Ford Motor	8,05	-1,51	7,39	11,69	-
General Electric	34,34	-0,46	32,21	37,34	19,1
General Motors	22,00	-5,52	18,33	37,70	-
Google	339,92	-2,38	177,64	475,11	60,4
Hewlett-Packard	33,54	-1,24	19,57	34,52	19,5
Home Depot	43,00	-0,35	34,56	43,98	15,7
IBM	83,81	-0,28	71,85	91,76	15,7
Intel	19,78	0,82	19,40	28,84	14,0
International Paper	34,51	-1,76	26,97	38,45	29,8
JP Morgan Chase	41,20	-0,60	32,92	42,09	14,0
JDS Uniphase	3,98	-0,50	1,32	4,30	-
Johnson & Johnson	60,57	-0,15	56,65	69,99	17,3
Juniper Networks	19,36	-0,72	16,98	27,65	26,5
Lucent Technologies	2,80	-0,71	2,35	3,49	21,5
McDonalds	34,90	0,49	27,36	36,75	17,2
Merck	35,89	-0,65	25,50	36,65	14,1
Merrill Lynch	76,60	-1,97	52,00	79,16	14,8
Microsoft	27,74	-0,54	23,82	28,38	21,5
3M	74,93	-0,09	69,71	86,70	17,5
Morgan Stanley	60,41	0,07	47,66	62,15	12,8
Motorola	21,68	-1,36	14,48	24,99	19,5
Novartis	55,62	-1,12	45,63	56,90	-
Oracle	13,62	-0,73	11,25	14,51	17,5
PepsiCo	59,53	-0,55	51,78	60,55	22,6
Pfizer	26,31	-0,60	20,27	29,21	13,0
Procter & Gamble	59,03	-0,25	51,86	62,50	-
Prudential	76,26	-1,06	54,62	78,62	15,8
Starbucks	36,28	-1,65	22,29	37,37	55,4
Sun Microsystems	4,72	-2,28	3,42	5,00	-
Texas Instruments	30,15	-0,10	22,51	34,95	21,4
Time Warner	17,06	-0,52	16,10	19,00	21,6
Wal-Mart Stores	48,11	-0,73	42,31	51,34	18,2
Walt Disney	28,10	-1,89	22,89	29,00	22,3
Wells Fargo	64,88	-0,38	57,62	65,42	14,4
Verizon Communications	34,35	-0,38	29,13	36,25	13,4
Yahoo!	30,11	-1,08	29,75	43,66	51,9

Microsofthinnad, USD, allikas Bloomberg

Helsingi börs

22.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Comptel	1,62	0,00	1,47	2,20	17,2
Elisa Comm.	17,50	0,00	10,56	18,15	14,3
Elcoteq SE	17,70	-0,73	14,50	21,30	13,5
Elektrobit Group	2,27	-1,73	1,82	2,83	15,4
Finnair	12,66	-0,24	6,05	15,00	16,6
Fortum	19,99	-2,49	10,45	21,50	19,8
F-Secure	3,38	0,60	1,64	3,48	38,0
Kemira	14,26	-1,31	10,15	14,68	19,4
Metso	30,28	1,44	13,22	32,00	19,0
Neste Oil	27,65	-0,47	15,22	32,19	10,6
Nordea	9,99	-0,40	7,25	10,18	-
Nokia	16,97	-0,82	11,04	17,13	20,5
Outokumpu	16,18	0,50	9,63	16,29	-
Perlos	6,41	0,31	5,90	9,67	40,6
Pohjola Yhtymä	14,15	0,71	9,12	14,34	8,5
PKC Group	11,90	-0,08	9,21	12,25	11,5
Sampo	17,65	-0,45	10,72	17,99	10,9
Stockmann	32,63	-3,03	24,89	36,86	22,4
Stonesoft	0,51	-3,77	0,44	0,69	-
Stora Enso	12,93	-4,22	10,05	13,58	-
Tietoenator	31,89	-0,28	22,70	32,88	23,8
UPM Kymmene	20,83	0,53	15,05	20,91	41,4

hinnad kella 18.00 seisuga, EUR, allikas Bloomberg

Stockholmi börs

22.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
ABB	93,50	-0,27	42,40	101,00	-
Autoliv	440,50	2,92	305,00	448,50	-
Assa Abloy	138,00	2,22	89,25	146,50	19,4
AstraZeneca	396,50	1,41	274,50	405,00	-
Electrolux	219,00	1,39	141,00	225,00	36,2
Ericsson	30,30	1,34	19,60	30,40	19,8
FöreningsSparbanken	211,00	-0,47	163,50	226,00	9,5
Hennes & Mauritz	296,50	-0,50	234,50	306,00	26,5
Holmen	333,00	0,91	188,50	333,00	22,5
Investor	143,00	-1,38	92,25	145,50	2,4
Sandvik	448,50	-0,22	266,00	451,00	18,1
Skandia	48,60	-0,41	33,30	54,25	-
Skanska	134,50	-0,74	80,00	126,00	14,5
SEF	120,50	0,00	68,50	123,00	15,9
SEB	182,00	-0,27	124,00	186,00	14,6
Securitas	151,50	2,36	106,50	154,50	21,3
Svenska Handelsbanken	210,50	0,72	156,50	212,50	13,5
Tele2	95,25	2,14	68,50	96,00	14,6
TeliaSonera	45,00	-0,88	35,50	45,60	16,7

hinnad kella 18.00 seisuga, SEK, allikas Bloomberg

Moskva kauplemisüsteem

22.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Jukos	0,74	-7,50	0,50	2,22	-
Lukoil	79,50	0,70	31,60	87,00	10,9
Rostelekom	3,28	-0,61	1,97	3,78	15,4
Surgutneftgaz	1,46	2,10	0,66	1,62	15,5
UES	0,65	1,64	0,27	0,78	23,3

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Londoni börs

22.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	
Barclays	680,50	0,81	513,00	687,50	12,7
BHP Billiton	968,00	0,62	1075,00	617,00	12,9
British Airways	360,75	-0,48	234,25	367,50	10,4
BP	658,50	0,69	516,00	693,00	10,8
BT	235,00	2,62	195,75	237,00	12,5
HSBC Holdings	965,50	-2,28	821,50	998,00	12,4
Lloyds TSB	570,50	1,88	435,25	583,00	12,6
Marks & Spencer	565,00	0,89	318,00	580,00	23,4
Reuters	393,00	0,06	346,00	467,75	24,1
Rio Tinto	2741,00	1,11	2954,23	1509,42	12,5
Royal Bank of Scotland	1853,00	0,93	1515,00	1952,00	10,9
Royal Dutch Shell	1818,00	0,50	1597,45	2046,00	-
Unilever	590,00	0,77	491,50	613,50	16,7

hinnad kella 18.00 seisuga, GBP, allikas Bloomberg

Frankfurti börs

22.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala		p/e
			min	max	

EURIBOR	22.03.2006	1 kuu	2,637
		2 kuud	2,674
		3 kuud	2,737
6 kuud	2,895	6 kuud	2,895
	0,730%	9 kuud	3,025
		12 kuud	3,137

Eesti Pank	22.03.
valuuta	tähis
Araabia ÜE dirham	AED 3,52529000
Aserbaidžani manat	AZN 14,14700000
Austraalia dollar	AUD 9,27388000
Bulgaria lev	BGN 7,99897000
Euro	EUR 15,64660000
Hiina jüan (renminbi)	CNY 1,61279000
Hongkongi dollar	HKD 1,66863000
Horvaatia kuna	HRK 2,13078000
IMF arveldusühik	SDR 18,67560000
India ruupia	INR 0,29102600
Indoneesia ruupia	IDR 0,00142490
Islandi kroon	ISK 0,17981900
Jaapani jeen	JPY 0,11047000
Kanada dollar	CAD 11,06970000
Kasahstani tenge	KZT 0,10157100
Korea won	KRW 0,01329990
Kõrgõzistani somm	KGS 0,31307000
Küprose nael	CYP 27,18610000
Leedu liti	LTL 4,53157000
LAVi rand	ZAR 2,03440000
Läti liti	LVL 22,47650000
Malta liir	MTL 36,44940000
Moldova leu	MDL 0,99243100

Norra kroon	NOK	1,96957000
Poola zlot	PLN	3,98895000
Rootsi kroon	SEK	1,66857000
Rumeenia leu	RON	4,43503000
Singapuri dollar	SGD	8,00293000
Slovakkia kroon	SKK	0,41539600
Sloveenia talaar	SIT	0,06530530
Suurbritannia nael	GBP	22,65060000
Sveitsi frank	CHF	9,94068000
Taani kroon	DKK	2,09706000
Tai baht	THB	0,33231700
Taiwani dollar	TWD	0,39775000
Tsehhik kroon	CZK	0,54493500
Türgi liir	TRY	9,59169000
Ukraina grivna	UAH	2,55689000
Ungari forint	HUF	0,05864470
USA dollar	USD	12,94870000
Usbekistani somm	UZS	0,01072160
Uus-Meremaa dollar	NZD	8,03728000
Valgevene uus rubla	BYR	0,00602267
Venemaa rubla	RUB	0,46662100
Kuld (EEK/oz)	XAU	7157,41000000

Arvelduskonto ja reservhoiuse intressid			
Nordea Pank EEK, EUR, % päevasaldolt			
	klient	hõbeklient	kuldclient
arvelduskonto, eraisikud			
kuni 50 000 EEK	0,15	0,30	0,60
50 000-250 000 EEK	0,25	0,50	1,00
üle 250 000 EEK	0,45	0,85	1,70
reservhoiuse, eraisikud			
kuni 50 000 EEK/kuni 3196 EUR	1,65/1,70	1,95/2,00	2,25/2,30
50 000-250 000 EEK/3196-15 978 EUR	1,75/1,80	2,05/2,10	2,35/2,40
üle 250 000 EEK/üle 15 978 EUR	1,85/1,90	2,15/2,20	2,45/2,50

Kommertspankade intressitooted														
	jooksev hoius %													
pank	keskmiselt kuu jäägilt	kuu püsijäägilt	minimaalne püsijääk	tähtajaline hoius %										
				1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa			
Sampo Pank	0,25	0,25**	-	2,15	2,30	2,35	2,45	2,55	2,60	2,60	1000/5000(4)			
Sampo Pank(3)	0,30	-	-	2,25	2,35	2,40	2,50	2,60	2,70	2,70	1000/5000(4)			
Krediidipank	0,30	0,30	-	2,40	2,45	2,50	2,65	2,80	3,00	3,10	1000/3000(4)			
SEB Eesti Ühispank	0,20	0,25	-	2,30	2,33	2,36	2,45	2,55	2,75	2,78	2000*			
Hansapank	0,20	-	-	2,25	2,35	2,45	2,65	2,75	2,85	2,95	3000			
Tallinna Äripank	0,20	0,20	-	2,00	2,00	2,10	2,30	2,40	2,65	2,70	1000			
Tallinna Äripank(3)	0,20	0,20	-	2,35	2,40	2,45	2,55	2,60	3,05	3,10	100 000			
Nordea Pank	kuni 1,70 (vt arvelduskonto ja reservhoiuse tabel ülal)	-	-	2,38	2,40	2,45	2,65	2,80	3,00	-	5000 EEK			
Parex Pank	2,00	-	-	2,50	2,55	2,65	2,70	2,75	2,80	3,00	300			
SBM Pank	0,25	0,30	-	2,35	2,40	2,50	2,55	2,80	3,10	3,50	5000 EEK			
	tähtajaline hoius %, USD													
pank	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	tähtajaline hoius %, EUR							
							1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	
Sampo Pank	4,25	4,30	4,45	4,55	4,60	4,75	2,25	2,35	2,40	2,50	2,60	2,75		
Krediidipank	4,45	4,50	4,55	4,70	4,85	5,00	2,40	2,45	2,50	2,65	2,80	3,00	100/200 (4) EUR	
SEB Eesti Ühispank	4,25	4,30	4,35	4,50	4,65	4,75	2,30	2,33	2,36	2,45	2,55	2,75	200 EUR	
Hansapank	4,40	4,40	4,50	4,65	4,75	4,80	2,25	2,35	2,45	2,65	2,85	3,00	192 EUR	
Tallinna Äripank	4,35	4,40	4,50	4,60	4,65	4,75	2,20	2,25	2,30	2,40	2,50	2,65	65 EUR	
Nordea Pank	4,34	4,41	4,49	4,58	4,65	4,68	2,38	2,40	2,45	2,65	2,80	3,00	320 EUR	
Parex Pank	4,40	4,45	4,50	4,75	4,85	5,00	2,50	2,55	2,65	2,70	2,75	2,80	2,80	
SBM Pank	3,85	3,95	4,00	4,40	4,55	4,75	2,35	2,40	2,50	2,55	2,65	2,80	350 EUR	

Juhtimine

ilmub
24. aprillil

Reklaamipinna
broneerimine
5. aprillini

Reklaamimüügi projektijuht
Külli Kruusandi
kylli.kruusandi@aripaev.ee
tel 667 0089, 52 44 160

Äripäev

Apelsinimahla

14 aasta kalleim

Apelsinimahla tulevikutehinguhind kerkis ülele New Yorgis 14 aasta kõrgeimale tasemele. Mai tarneajaja apelsinimahla futuuri hind tõusis 2,7 protsenti, 1,43 dollarile nael. Eile langes mahla hind 0,5 protsenti, 1,4225 dollarile nael.

Maailma suuruselt teise kasvataja, Florida apelsinisaak võib tulla oodatust väiksem seoses kuiva ilmaga. USA Põllumajandusministeerium on kärpinud oma igakuiste toodanguprognosisid juba kolmandat korda orkaani Wilma määratsemise järel. Wilma raputas parimal juhul apelsinid puude pealt alla ja halvimal juhul juuris apelsinipuud maast välja.

"Kui kuivus jätkub, soovitama klientidel arvutada jär-

kordse saagi vähenemisega," ütles Basic Commoditiese maakler Kevin Sharpe Bloombergile. "Tsitruste saak saab olema tavapärasest väiksem."

Eelmisel aastal tõusis apelsinimahla hind 46 protsenti. Kuid tõusjate seast leidusid ka suhkur ja hõbe.

Hiljutine Austraalia vapustanud torm tõstis suhkru hinda. Torm on teinud liiga sealsele suhkruhoiustundustele. Ülele tõusis hõbeda hind, kuna Barclays Bank tegi edasiminekku, kuid veel mitte täieliku loa SECilt hõbedaksia börsile viimiseks. Hõbeda hind tõusis ülele 22 aasta kõrgeimale tasemele. New Yorgis tõusis hõbeda hind kaks protsenti, 10,565 dollarile unts.

Põhivaluutade kursid 22.03.

	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
ÜLEKANNE						
Tallinna Äripank	12,8772	12,9942	15,6232	15,6701	1,6611	1,6779
Parex Pank	12,8661	12,9565	15,6466	15,6466	1,6651	1,6751
1 LB = 453,59 g LIFFE, CSCE						
SULARAHA						
Tallinna Äripank	12,8852	13,0081	15,5800	15,6800	1,6578	1,6787

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 22.03.

	RUB		LTL		LVL	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
ÜLEKANNE						
Tallinna Äripank	0,4635	0,4694	4,5080	4,5555	22,3527	22,6026
Parex Pank	0,4634	0,4681	4,5180	4,5452	22,4120	22,5470
SULARAHA						
Tallinna Äripank	0,4650	0,4769				

Äripäeva Kirjastuse ja Vertex Consultingi koostöös toimub 5.aprillil Radisson SAS hotellis

seminar

Ärieetika- iga ettevõtja edu alus!

Seminari eesmärk on teadvustada juhtidele organisatsioonikultuuri tähtsust ettevõttes ning tõsta juhtide teadlikkust organisatsioonikultuuri mõõtmiseks ja juhtimiseks. Ühtlasi selgitada, mis on organisatsioonikultuur ja mida see hõlmab.

Tutvustatakse kultuurimõõtmise tööriista SCAT (Strategic Cultural Audit Tool), mis on alates märtsist saadaval ka eesti keeles. Tutvustatakse konkreetseid kultuurimõõtmise ja juhtimise case'isid, et anda parem ülevaade kultuuri mõjust ettevõttes.

Päeva peaesineja on
Vertex Consultingi partner
David Rees Inglismaalt

Eesti kogemusi annavad edasi vandeadvokaat, Eest Advokatuuri eetika- ja metoodikakomisjoni liige
Aare Tark ning IBM Eesti tegevjuht
Valdo Randpere

Lisainformatsioon ja registreerimine:
www.aripaev.ee/seminar

Seminari hind enne 29.03.2006 registreerumist 2560 krooni (km-ga 3021 krooni). Hiljem registreerujatele 3328 krooni (km-ga 3927 krooni). Mitme osaleja registreerumisel ühest maksajaetvõtettest kehtib soodustus 10%. Info telefonil 6670 237 Kersti Leppiksaar.

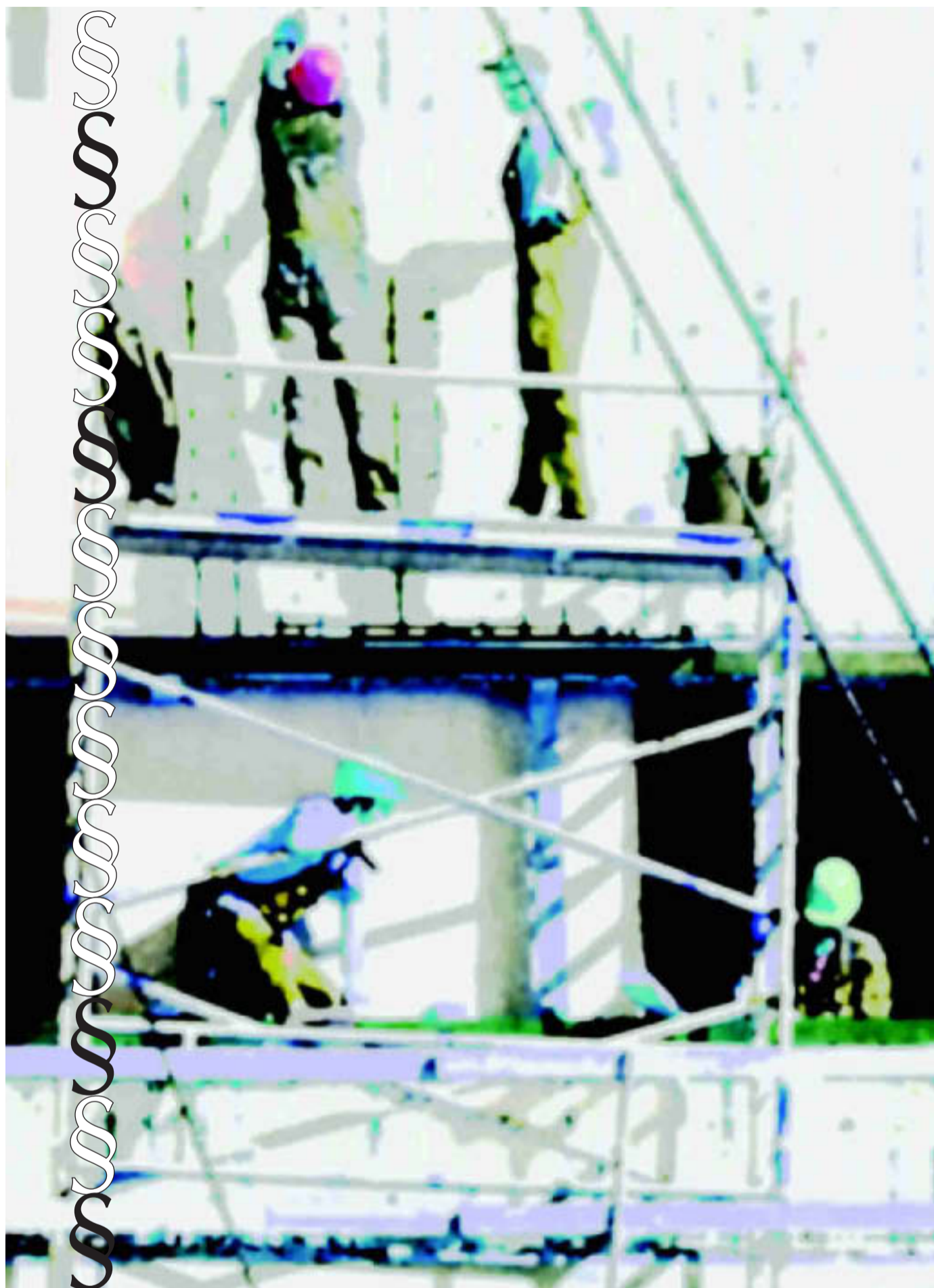
Forward-tehingute kursid Eesti pankades 20.03.

	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Nordea Pank						
spot	13,0287	13,0316	15,6455	15,6475	1,6600	1,6614
1 nädal	13,0225	13,0261	15,6447	15,6476	1,6602	1,6617
1 kuu	13,0063	13,0122	15,6443	15,6500	1,6611	1,6629
3 kuud	12,9617	12,9726	15,6436	15,6556	1,6625	1,6650
6 kuud	12,8937	12,9136	15,6411	15,6646	1,6641	1,6679
9 kuud	12,8328	12,8607	15,6424	15,6764	1,6656	1,6706
12 kuud	12,7809	12,8103	15,6416	15,6864	1,6673	1,6726

Allikas: pangad

Kontaktandmed

- SEB Eesti Ühispank** – Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100
- Hansapank** – Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0310, faks 631 0410
- Eesti Krediidipank** – Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037
- Tallinna Äripank** – Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089
- Nordea Pank** – Hobujaama 4, Tallinn 10151 tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee
- Sampo Pank** – Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800,
e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
- SBM Pank** – Pärnu mnt 12, Tallinn 10158 tel 680 2500, faks 680 2501
- Parex Pank** – Rootsiakrantsi 2, Tallinn 10119 tel 611 0200, faks 611 0244, parex@parex.ee

Käsiraamatu põhiteemad

- Töölepingu sõlmimine
 - Töölepingu täitmine
 - Töö- ja puhkeaeg
 - Puhkused
 - Töötasu maksmine
 - Töötervishoid ja tööohutus
 - Töölepingu lõpetamine
 - Kollektiivsed töösuhted
 - Järelevalve tööseaduste täitmise üle
 - Töövaidluste lahendamine
 - Töösuhete erinevad vormid.
- Täiendavad kokkulepped töösuhetes
- Töösuhete eripärad avalikus teenistuses

Töösuhete käsiraamat on mõeldud personalitöötajatele, juristidele, raamatupidajatele, ettevõtte juhtidele ja teistele töösuhete korraldamisega tegelevatele spetsialistidele.

Käsiraamatu autorid

Gabriel Tavits
Tartu Ülikooli
õigusteaduskonna dotsent

Rando Antsmäe
Advokaadibüroo Rando Antsmäe
vandeadvokaat, büroo juhataja

Heli Raidve
Heli Raidve
Tööõigusabi juht

Renno Mägi
Nordea Pank Eesti
jurist

Töösuhete käsiraamat

ilmub 27. aprillil 2006

Turvaaukude otsimine saab mustaks äriks

Mart Vabar
arvutikonstultant

Viirusetõrjetarkvara tootja Symantec avaldas arvuti turvapõhiste poolaastaraporti nimega Internet Security Threat, mis annab hästi aimu sellest, mis ohud küberruumis hetkel on.

Raportis märgitakse ära, et võrgukuritegevus on *online*-äri suurim oht tänapäeval. Tulevikus muutub tarkvaravigade ja -turvaaukude otsimine mustaks äriks, niisugune info hakkab leidma järjest rohkem ostjaid, kes kasutavad seda petuskeemides. Tänapäeval on veel palju juhtumeid, kus komertstarkvarast otsitakse ja leitakse koodivigade presitiivi nimel ning avaldatakse töö tulemused tasuta.

Pärast sellise koodivea publitseerimist läheb Symanteci statistika põhjal umbes nädal, et ilmuksid vastavad viga kasutavad rakenduslikud nn *exploit*-programmid. Tõsisemate rünnakuteni jõutakse tavaliselt aga umbes kuu aega hiljem. Ometi kipub tarkvara tootjail minema veelgi kauem programmide jaoks paranduste väljastamisega.

Ka *phishing*-kalastus jätkas pidevat kasvu. Selliseid petuüritusi, mille eesmärk on meelitada heausketelt kasutajatel välja salajasi andmeid (näiteks pangakoode), registreeritakse nüüd iga päev 8 miljoni ringis.

Kasvutendentsi näitab ka n-õ moodulipõhine pahavara, mis algul sokutab arvutisse vaid väikese, piiratud funktsioonidega koodijupi, mis hiljem laeb avaliku võrgu kaudu alla lisamooduleid vastavalt vajadusele.

Võrgukuritegevuse kasvust annab märku ühelt poolt see, et peamised levinud pahavaratooted on nüüd umbes 80% ulatuses mõeldud kriminaalseteks eesmärkideks. Teiselt poolt näitab sama tendentsi rünnakute "käekiri": vandaalitsemissüsteemide asemel on tulnud infovargused.

Vaata ka
www.symantec.com/about/news/release/article.jsp?prid=20060307_01

Vabavaral töötav kontor on käeulatuses

Linux, mida tavaline Windowsi kasutaja arvab olevat liiga keeruline, muutus taaskord arusaadavamaks töölauda GNOME 2.14 väljatulekuga.

Priit Laes
GNOME'i eestindamise projekti koordinaator

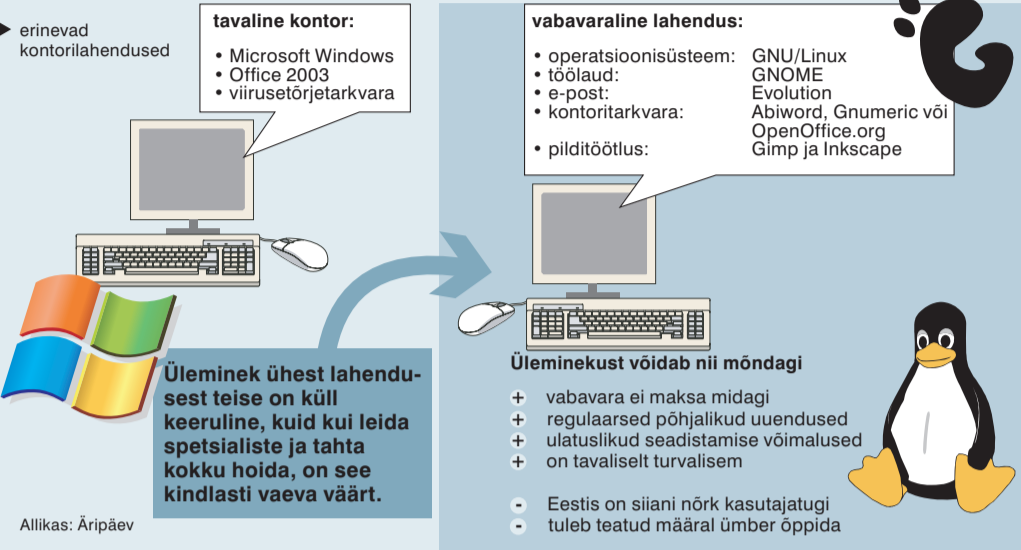
Eestis näeb ühe väikeettevõtte kontorilahendus üldiselt välja järgmine: kasutajatel on kas süle- või lauarvutid, millel jookseb operatsioonisüsteemina Microsoft Windows ning kontoritarvarapakettina Microsoft Office või OpenOffice.org.

Normaalse töötegemise tagamiseks on vaja veel programme, mis hoiaks arvutist eemale igasuguseid pahalasi. Selle töö teeb tavaliselt mõni parem viirusetõrje. Kuid kõik see tarkvara maksab päris palju.

Aga on alternatiive – tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvara kasutamine. Kuna 15. märtsil tuli välja järjekordne versioon populaarsest GNOME'i töölaust versiooninumbri 2.14, siis räägiks lähemalt, mida GNOME endast kujutab ja kas see ka kontorisse sobiks.

GNOME on töökeskkond Linuxile, Unixile ja teistele operatsioonisüsteemidele, mis rajanevad tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvaral ning võimaldab kasutajale kõike seda, mida ühelt töökeskkonnalt oodata annab. See tagab esmatähtsaid toiminguid nagu failihaldus, internetilehede sirvimine ja e-posti kasutamine. Lisaks neile

Tasuta tarkvara pakub sama mis tasuline

GNOME on töökeskkond Linuxile, Unixile ja teistele operatsioonisüsteemidele, mis rajanevad tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvaral.

täiustustele ning võimalustele peaks 2.14 olema ka tunduvalt kiirem ning nõudma vähem arvutiressursse kui varasemad versioonid.

Uus on ka võimalus töölaualt käivitada otsing, mis võimaldab lühikese ajaga leida dokumente arvutist või teavet internetist. Täiustatud on ka kasutajate haldust. Administraator saab hõlpsalt igale kasutajale määrata kindlad õigused, näiteks võib keelata arvutile

algaadimise tegemise või kindlate *script*-ide käivitamise veebibrauseris.

GNOME'i töökeskkond sisaldab ka palju üldiseid tarvikuid nagu kalkulaator, sõnaraamat, multimeediaesitaja, tekstireaktor ning Unixi terminali emulaator, aga ei puudu ka tugi puuetega inimestele.

GNOME'i kasutamist soodustab ka tõsiasi, et inimesed ning firmad üle maailma arendavad seda pidevalt ning suund, erinevalt paljudest teistest vabavaralistest töölaudadest, on kasutajasõbralikkuse poole, ilma et tehtaks erilisi kompromisse funktsionaalsuse osas.

Kuigi uus GNOME suudab tavakasutajale pakkuda pea kõike, mida näiteks Windowsi keskkondki, ei pruugi vabavarale üleminek nii lihtne ol-

la. Põhjuseks on Eestit kimbutav spetsialistide puudus, mille tõttu võib kasutajategi kahjuks jääda nõrgemapoolseks.

Kuid kui huvi, siis suurt osa GNOME'i alamprogrammidest on võimalik kasutada Windowsi all proovida. Nimelt on enamik GNU/Linux'i ja muude alternatiivsete operatsioonisüsteemide jaoks loodud programme tehtud sellised, et nad töötaksid ka sellel platvormil.

Vaata ka
www.gnome.org
www.gnomefiles.org
www.abisource.com
www.kde.org
www.openoffice.org
www.ubuntu.com
www.fedora.redhat.com
www.gnome.org/start/2.14/notes/en

IBM Tivoli Storage Manager tarkvaraseminar

28.märts, 9.45-14.20

Coca-Cola Plaza kinosaal number 4

Tänapäeva kiiresti arenevas ühiskonnas, kus informatsiooni hulk pidevalt kasvab, on infot vaja eriti hoolikalt hoida, kaitsta ja säilitada.

Osalejatele kingituseks andmete varundamise vallas maailma kõige parema tarkvara kasutusõiguse kolmeks kuuks.

Mis tarkvara see on ja mis kasu sellest saan?

Valdo Randpere, IBM; Igor Rõtov, Äripäeva peatoimetaja; David Baugh, IBM

Ants Rehe, KUMU; Märt Pais, Telegrupp

Tähve Lõpp, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Toomas Möttus, Net Group, Triin Hommuk, IBM

Lisainfo www.ibm.ee.

Eesti lukuturule tulid uus südamik ja võti

Alates sellest aastast on ka Eestis turult võimalik leida kiibilugejaga lukusüdamikku ja peaaegu kopeerimiskindlat võtit, mis võib endas peita ka turvakiipi.

Šveitsi firma KABA südamik turvalisus lahendusele tähendab 270 miljonit erinevat võimalikku kombinatsiooni võtme kohta, kui Euroopa Liidu standardi EVS-EN 1303 klass nr 5 nõudmisele on kõigest 100 000.

Võtme tühjaks saab turvakarta, kus on peal edasimüüja ja tehase andmed, mille ettenäitamisel saab uue võtme Šveitsist tellida. Võtmetel on ka 2020. aastani kehtiv patent, mis välistab selle, et neid kusagil registreerimata kopeerida saaks.

Hetkel ainsa edasimüüja ja ASI Valnes müügidirektori Marko Reinholdi sõnul on üks olulisemaid tööku uue võtme ja südamiku juures võimalus turvakiipi kasutada, mis kaotab ka vajaduse eraldi uksekaardi järele.

"Võtme peadesse paigaldatud kiivid võimaldavad kahekordset turvalisust ning võimalusi, kus uksi saavad avada teatud inimesed teatud kellaaegadel ja nii edasi, variante on palju," lisas ta.

Uued võtmed on voolujoonelised ja vahetatavate katetega.

Foto: Veiko Tõkman

Luku südamik on nelja tihvti reaga ja võtme keel on voolujooneline. Lisaks toimib võti ka mõlemat pidi, nii et ei ole vaja pimedas vaadata, kumba pidi võti käes on.

"Järgmised tasemed turvalisuses on olemas ja need on viie ning enama tihvti reaga südamikud, mis annavad veel enam kombinatsioone. Eesti turu jaoks on nad siiski hinnaklassi poolest natuke liiga kallid ja hetkel puudub ka nõudlus," kommenteeris lukusüsteemide turvalisuse arengut Reinhold.

Enn Heinsoo

Ökonoomne ja kiire kopeerimise/trükkimise seade

- Madalad ülalpidamise kulud
- Väike hoolduse vajadus
- Lihtne kasutada
- Võimalik trükkida erinevaid värve

- A4 lehe trüki kiirus alates 130 lk/min
- Sobib kasutamiseks üksikute lehtede paljundamiseks/trükkimiseks suurtes kogustes

Maaletooja: RTT AS

www.riso.net

Punane 42, Tallinn
Tel: 611 2791
Faks: 611 2770
www.rtt.ee

HP soovib: Windows® XP Professional.

Võidad kvaliteedis – võidad ajas.

Ära lase käest võimalust soetada parimatest parim! Turuliidri efektiivsus tähendab edukat arengut kvaliteedis ja kokkuhoidu ajas. Need AMD protsessorite ja Microsoft® Windows® XP Professional operatsioonisüsteemiga uue põlvkonna sülearvutid ja kuluefektiivsed ärikasutajale mõeldud lauaarvutid on tulusad ja turvalised kaaslased nii kontoris kui liikvel olles. Kasuta tööaega maksimaalselt ja minimeeri ajakulu. See on nüüd võimalik tänu AMD, Microsoft® Windows® XP Professional'i ja HP koostööle. Tegutse kohe ja saad nautida hea töö vilju.

HP COMPAQ nx6125 SÜLEARVUTI

19 990.- sis. km (EK157EA)

- AMD Turion™ 64 ML-32
- Wireless 802.11b/g / Bluetooth® 2.0
- Ehtne Windows® XP Professional
- 512 MB mälu
- 60 GB kõvaketas
- DVD+/-RW Dual Layer
- Kuus ühes mälukaardilugeja
- 15" XGA ekraan
- Sõrmejäljelugeja
- HP Professional Innovations*

HP Care Pack: remont hoolduskeskuses, 3 aastat (U4395E) 2 652.- sis. km

HP COMPAQ nx6125 SÜLEARVUTI

22 990.- sis. km (EK159EA)

- AMD Turion™ 64 ML-40
- Wireless 802.11b/g / Bluetooth® 2.0
- Ehtne Windows® XP Professional
- 512 MB mälu
- 80 GB kõvaketas
- DVD+/-RW Dual Layer
- Kuus ühes mälukaardilugeja
- 15" SXGA + wide viewing angle screen
- Sõrmejäljelugeja
- HP Professional Innovations*

HP COMPAQ nx6125 SÜLEARVUTI

17 990.- sis. km (PY420EA)

- Mobile AMD Sempron™ 3100+
- Wireless 802.11b/g
- Ehtne Windows® XP Professional
- 512 MB mälu
- 60 GB kõvaketas
- DVD+/-RW Dual Layer
- Kuus ühes mälukaardilugeja
- 15" XGA ekraan
- Sõrmejäljelugeja
- HP Professional Innovations*

Parimad partnerid nendele sülearvutitele:

- HP lisa-reisiaku (PB993A) 2 790.- sis. km
- HP dokkimisjaam (PA286A) 2 590.- sis. km
- Sülearvuti reguleeritav alus (PA508A) 1 666.- sis. km
- 512 MB 533 MHz DDR II SODIMM (PE831A) 1 090.- sis. km
- Sülearvuti kandekott (DL617A) 450.- sis. km
- Nahkne arvutikohver (PA847A) 1 250.- sis. km

HP COMPAQ dx5150 MICROTOWER LAUAARVUTI

10 250.- sis. km (PV766AA)

- AMD Athlon™ 64 3200+
- Ehtne Windows® XP Professional
- 512 MB mälu
- 80 GB kõvaketas
- DVD-CD/RW
- kuni 128 MB videokaart

HP Care Pack: riistvaratugi kliendi juures järgmisel tööpäeval, 3 aastat (U6578E) 1 826.- sis. km

HP COMPAQ dx5150 SFF LAUAARVUTI

9 990.- sis. km (EC921EA)

- AMD Athlon™ 64 3200+
- Ehtne Windows® XP Professional
- 512 MB mälu
- 40 GB kõvaketas
- DVD
- kuni 128 MB videokaart

Parimad partnerid nendele lauaarvutitele:

- HP L1706 17" LCD-ekraan (PX849AA) 5 090.- sis. km
- HP L1906 19" LCD-ekraan (PX850AA) 6 290.- sis. km
- 512 MB DDR Synch DRAM PC3200 (DDR400) (DE467G) 1 150.- sis. km
- MS Office 2003 Basic (DT436A) 4 290.- sis. km

Haara heast pakkumisest kinni juba täna!
Pakkumised kehtivad kuni **15.04.2006** või kuni kaup on jätub.
*Külasta www.hp.ee/kampaania
Helista **681 3823**

Lähima HP eelistatud partneri leidmiseks:
külasta www.hp.ee/partners

invent

Kui Alexela ei too eurot, siis hinnaelevust ikka

Ära osta rikka kaupmehe käest (sest kuidas ta ikka rikkaks saanud on kui ostjate arvel), kõlas kunagi, enne säästukette, mõistlik nõu. Kui pikalt kahjumis olnud ja praegu nullkasumis Alexela ostab ära sinise teise kahjumis kütusemüüja Hydro Texaco, võib tarbijale kahest miinusest pluss moodustuda. Kas kütuste säästukett on utopiline idee?

Äripäev otab laienevalt Alexelalt jõulisemat sekkumist Eesti kütuseturule, kus praegu valitseb vaikne rahulolu hinnataseme ja oma turuosaga.

Praegune olukord kütuseturul on umbes niisugune. Kütusemüüjate marginaal on kroon või üle selle liiter, eriti pärast viimast üsna järsku hinnatõusu. Statoilil mehitatud tanklates on postihind alati täpselt 25 senti kõrgem kui Neste ja Uno X-i, mis on Hydro Texaco kaubamärk, automaattanklates. Hinnatõusud ja -langused toimusid alati koos.

Hinnakujunduse initsiaatoriks Eesti turul on ennast võitlemas ka Statoil – tema algatas viimase hinnatõusu –, muidu muutusid hinnad Neste taktikepi all, kes oli mitteametlik autoriteet ja benchmark'i paikapannija. Hydro

Texaco siin kaasa ei rääkinud. Kokkuvõttes on konkurents siinsel kütuseturul pärsitud.

Et valdavalt rahvuslikul kapitalil Alexela aitaks konkurentsi tihendamise (loe: kütusemüüjate hinnamarginaali langetamisega) euro 2007. aastast kasutusele võtta, on ilmselt liiast. Euro tulekut takistab peamiselt kütusehindadest tulenev inflatsioon, aga nii palju üks firma ei suuda. Aga sisuliselt tiigitunud kütuseturu elavdamist suudaks küll. 25sendine vahe on püsinud muutumatult juba aastaid – kahtlane, kas kolme suure kütusemüüja hinnapoliitika saab lugeda suveräänseks.

Statoil võib siinkohal vastu väita, et konkreetsele ostjale ei tarvitse liitri hind 25 senti kõrgem olla, seega on vihjed konkurentsi puudumisele pahatahtlikud. Statoilis sõltub tegelik liitrihind kliendikaardi olemasolust ehk alahindlusest, mis kaudselt kutsus kütuse raiskamisele, sest allahindlus on seda suurem, mida rohkem tarbid.

Olgu muude kaupadega, kuidas on, aga kutsuda üles fossiilseid kütuseid rohkem tarbima on ebamoraalne. Kõi-

juhtkiri

gi Hydro Texaco tanklate äraostmise kasvas Alexela turuosa Eestis umbes 16 protsendini, Statoilil on see üle 30 ja Nestel üle 20 protsendi. Alexela suuruselt kolmas turuosa võimaldaks seega ajada iseseisvat hinnapoliitikat küll.

Aga miks peaks Alexela hakkama vastuvoolu ujuma, kui rahulolev vaikelu garanteeriks tõenäoliselt ka äraelamise? Ent Hydro Texaco, mis hoidis oma hinna Nestega täpselt võrdse, läks ometi allaneelamisele, ja just Alexela poolt. Kui turuosa on (veel) väiksevõitu, ei aita suurematega ühes paadis tasane kaasaloksumine. Alexelal on vaja lisaks ekstensiivsele turuosa suurendamisele, mis toimus tänu ülevõtmisele, konkurentidelt ka nende turuosa ära võtta, tegutseda intensiivselt. Aga seda saab teha vaid agressiivse turunduskampaaniaga. Hinnamarginaal, mis on üle krooni liiter, võimaldaks seda küll.

Ent võib-olla ei jäägi Alexela keti majandama, vaid müüb selle edasi. Loodame, et nii ei lähe.

Loe ka "Alexela ostab Hydro Texaco tanklaketi", ÄP, 21.03.

Euroopa maksku palka vaid töö eest

Turumajandus on küll efektiivne, aga mitte õiglane. Et palgad paneb paika piiratud ressursside reegel, ei suuda paljud inimväärse elu elamiseks piisavalt teenida.

Lääne-Euroopas aitab selliseid inimesi heoluriiki, mis tagab sotsiaalabi, töötumaksete või varase pensioniea toetuste näol asendustulu, makstes elatusmiinimumi. Nii et kui turg ei paku töö eest piisavat sissetulekut, siis annab riik sissetuleku, ilma et inimene üldse peaks tööl käima.

Kuid ükskõik kui inimlik see poliitika poleks, on see suuresti süüdi Euroopa massilises tööpuuduses. Põhjus on lihtne: asendustulu on palk eimillegi tegemise eest. See surub eraettevõttele peale alamalganõuded, mida

tööandjad järjest vähem tahavad või suudavad täita.

Tööandja pole altruist. Ta palkab töötaja, kui viimase panus ületab kulusid ja see ülejääk pole väiksem kui see, mida pakub masin või töötaja mõnes teises riigis. Ka töötaja pole loll. Ta võtab töökoha vastu, kui teenib sellega rohkem kui riigilt asendustulu vastu võttes. Seega on töötajad, kes pole riigi toetustest suurema palga teenimiseks piisavalt tootlikud, määratudki töötuks jääma.

Asja tegi hullemaks raudse eesriide langemine, mis koos Hiina avanemisega tõi 28% inimkonnast lääne turumajandussüsteemi. Aasia tiigrite vastuvõtt 1970.–1980ndail oli juba raske. Endiste kommunistimaade ja Hiina lisandumine jäävad selle sajandi esipoole suurimateks väljakutseteks.

Kuigi sidemed nende majandustega on tulusad, tekitab see muutus läänes suuri probleeme, mis tulenesid survest lihttöölise palkade alandamiseks. Kapital ja otseinvesteeringud voolavad läänest itta. Lääne majandused peavad spetsialiseeruma tipposkusi eeldavale kapitalimahukale tootmisele, mis loob vähem töökohti. Samal ajal liiguvad läände ka väheharitud sisserändajad.

See suurendab läänes oskusteta tööjõu pakkumist, mis viib süsteemi tasakaalus hoidva palgamäära alla. Liikumine

Hans-Werner Sinn
Müncheni Ülikooli majandusprofessor

uue tasakaalu poole võtab aega aastakümneid.

Kui lääne tööjõuturg oleks paindlik ja annaks survele järele, võiks tööhõive jääda samale tasemele – oskusteta tööliste palgad langeksid. Kuid heoluriigi palgapoliitika seda ei luba ja nii ongi globaliseerumise tulemuseks Lääne-Euroopas massiline tööpuudus.

Poliitikut muudavad süsteemi veel jäigemaks.

Nt kavatses Saksamaa kehtestada teiste riikide eeskuljal alampalka. Kuid see teeb asja hullemaks: kasvab spetsialiseerumine aladele, mis lihttööjõudu ei vaja. Veel rohkem kapitali lahkub riigist ja samas kasvab sisserändajate hulk, mis paneb aina enam kohalikke sotsiaaltoetusi vastu võtma. Tööpuudus lääneriikides kasvab, mitte ei vähene.

Euroopa asendustulul ja miinumpalgal põhinev heolustusüsteem ei suuda globaliseerumises ellu jääda. Kulub aastakümneid, enne kui poliitikud seda mõistavad. Küsimus on seega, kas koos sellega on surmale määratud ka Euroopa heoluriiki üldse.

Uus süsteem, mis säilitaks Euroopa sotsiaalsed väärtused, peab olema rajatud täiendavalt, mitte asendustulul. Igaüks peab käima tööl, ükskõik mis palga eest ta tööd leiab, ja valitsus maksab lisatasu, et tagada vastuvõetav elatustase. Alampalka pole vaja. Palkade vabalt kohandamine tekitab tasakaalu. Töökohtade arv tõuseb, vaesus ei teki: lihttöölised on kaks sissetulekut: üks oma tööst ja teise annab riik.

Ifo Instituudi Saksamaa kohta tehtud arvutused näitavad, et lisatasudel põhinev heolustusüsteem oleks riigile kokkuvõttes odavam. See tähendaks suuremat tööhõivet, kõrgemat SKPd ja annaks ka inimestele eneseväärikuse, mida ainult vastutustundlik tööelu pakkuda suudab.

Copyright: Project Syndicate, 2006. www.project-syndicate.org

repliik

Falck you, Tallinn!

Väljavõte Tallinna parkimiskorralduse konkursikutsest: "Otsime konkursiga Tallinna parkimise korraldajat. Korraldaja peab olema korraldanud Tallinna linnaga parkimist juba aastaid, korraldaja nimi peab algama tähega F, firma suuromanik peab olema Taani päritolu, firma logol tiibu sirutama kotkas ning juht ja osanik võimul oleva erakonna suursponsor. Nojah, lisaks võib, kuid ei pea konkursi võitja korraldama parkimist linnale soodsaimal ja parimal viisil. Õnnesõnatel mitte tülitada!"

Ma ei ole tegelikult parkimiskursi kutsetingimusi detailselt lugenud, kuid tulemus on teada. Ja oli tegelikult teada juba enne, kui konkurss väljagi kuulutati. Tallinna linnavalitsuse eelse otsusega on pärast väikesi linnapoolseid asjatöid metusi linna parkimist viieks aastaks korraldama taas Falck.

Firma, kelle konkursivõidud käivad alati kaasas keskerakondliku linnavõimuga. Noh, palju õnne ja Falck you, Tallinn!

Raimo Ülaver
raimo.ulavere@aripaev.ee

Äripäev 5 aastat tagasi

23. märts 2001

Eesti autoturu ootab mitmekordne kasv

Tänasega võrreldes võib Eesti uute autode turg kasvada 2,5 korda, väidab Nissan Balti juhatuse esimees Leho Siimsen. Nii kirjutas Äripäev viis aastat tagasi.

Siimseni väitel müüakse Eestis kümnekonna aasta pärast 25 000–30 000 uut autot aastas, praegu ca 11 000 uut autot. Paralleelselt uute autode impordi kasvuga näeb Siimsen kasutatud autode impordi vähenemist Eestisse. Mullu need arvud võrdsustasid, aastaks 2010 peaks uute autode import ületama kasutatud autode impordi kordades. Siimseni hinnangul ei kao vanade sõidukite import siiski lõplikult.

Mullu kasvas uute nn eraautode ostjate osakaal, jõudes üle 40%. Diiselmootoriga autode osakaal on uute autode seas samuti kasvanud, kuid ei ületa siiski paarikümne protsendi piiri. Autoostjate seas on rõhuvas enamuses mehed, naiste osakaal on suurem eraautode ostjate seas. Valdavalt on uute autode ostjad eestlased, seda eriti firmaautode puhul (üle 90%).

Hetkeseis: Praegu müüakse kuus 1400–1700 uut sõidukit ja juurde imporditakse 3000 kasutatud sõidukit.

ALAMPALK TEEB ASJA HULLEMAKS

- Suureneb spetsialiseerumine valdkondadele, mis ei vaja kvalifitseerimata tööjõudu
- Veel rohkem kapitali lahkub riigist
- Samal ajal kasvab sisserändajate hulk, mis paneb veel rohkem kohalikke elanikke toetusi vastu võtma
- Kokkuvõttes suureneb tööpuudus.

Allikas: Hans-Werner Sinn

Äripäeva peatoimetaja IGOR RÕTOV, väljaandja Äripäeva Kirjastuse AS
Address: Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222, faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
e-post: aripaev@aripaev.ee, WWW: http://www.aripaev.ee
TOIMETUS: e-post: aripaev@aripaev.ee, tel: (372) 667 0111, faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus: Väinü Roental, väinur.ozental@aripaev.ee
Korrespondent Washingtonis: Kertu Ruus, kertu.ruus@aripaev.ee
SEMINARID JA KÄSIRAAMATUD: tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
REKLAAMIOSAKOND: e-post: reklaam@aripaev.ee, tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
TELLIMINE JA LEVI: e-post: register@aripaev.ee, tel: (372) 667 0099, faks: (372) 667 0300
Tellimishind 12 kuuks 2595 kr. Tellimine internetis www.aripaev.ee/tellimine. Trükk AS Kroonpress
Toimetust võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetust kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma Äripäeva Kirjastuse ASi kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

Äripäev

Istuv valitsus tiksus vaikselt oma aega

Valitsusel puudub nägemus, kuhu riiki juhtida. Homsele edule ei viitsitagi vundamenti laduda, selle asemel kakeldakse omavahel ja keskendutakse valimiste eel kiirest majanduskasvust laekuva raha ümberjagamisele.

Järgmiste valimisteni on jäänud napid 12 kuud. Peaminister ja valitsus on juba 11 kuud töötanud tühikäigul ja tundub, et samapalju lihtsalt tiksust ootab veel ees. Vaadates istuva valitsuse tegemisi, meenub valm luigest, haugist ja vähist, kes veavad koormat igasüü eri suunas, nii et see ei liigugi paigast.

See valitsus on ennast ammandanud. Toon mõned kurvad näiteid majanduse ja rahanduse valdkonnast, et suutamatust ilmestada.

Valitsuse tegematus vili

Esitaks euro. Eelmisel kolmapäeval pidi ka rahandusminister Aivar Sõerd lõpuks tunnistama seda, mis oli selge juba eelmise aasta novembris-detsembris: Eesti ei suuda euro kasutuselevõtuks vajalikke kriteeriume täita ja järgmisel aastal eurot ei tule.

See on valitsuse rumala ja hoolimatu poliitika vili. Peaminister peaks selle asemel, et korrutada, et midagi pole veel kadunud, tunnistama oma läbikukkumist ja ütleva järgmise realistliku tähtaja ning esitama konkreetse plaani eesmärgi saavutamiseks.

Naljajutt on majanduskasvu ja euro kasutusele võtmise vastandamine. Riigieelarvelisest populismist loobudes on võimalik tagada nii hea majanduskasv kui ka euro kasutuselevõt-

kolumn
Taavi Veskimägi
 Res Publica esimees, Riigikogu aseesimees

Valitsus püüab oluliste asjadega tegelemise asemel lihtsalt raha laiali jagada, et kindlustada oma edu valimistel.

mine, mis on selle kasvu üks nurgakivi. Teiseks tulumaks. 2009. aasta 1. jaanuariks peame ELi seadustega kooskõlla viima meie ettevõtete tulumaksuseaduse, sest leppisime ELiga nii kokku 2002. aastal sõlmitud ühinemislepingus.

Paar nädalat tagasi selgus, et valitsus pole teemat veel arutanudki. Eelmisel reedel tuli välja, et peaminister Andrus Ansipil on üks plaan, rahandusministeeriumil teine. Ilm-

selt on taas lahenduseks otsus, et teemaga enne valimisi ei tegeleta ja ettevõtjatele võib selgus saada alles mõni kuu enne uue süsteemi rakendamist.

Res Publica on seisukohal, et arutelu tulumaksu lahenduse osas tuleb käivitada kohe, et tagada maksukeskkonna stabiilsus ja ennustatavus. Meie ettepanek on lihtne: maksustame ettevõtete aastatulu madalalt, 5%ga, ja teenime pigem sellelt, et paljud ettevõtjad otsustavad kolida Eestisse ja deklareerida oma tulu siin. Lisaks peame õigeks vähendada maksu eraisikutele makstavatelt dividendidelt, alandades selle 15%-le. Nii muutuks ettevõttele maksukoormus kokkuvõttes minimaalselt ja Eesti oleks ettevõtluskeskkonnana veelgi atraktiivsem.

Me ei toeta peaministri mõistusevastast plaani, mille kohaselt ei maksustataks ettevõtete Eestis teenitud tulu, mis viiakse Eestist väljaspool tegutsesesse maettevõttesse.

Kahju meie firmadele

See tekitab Eesti ja välismaiste ettevõtete ebavõrdse kohtlemise, ettevõtte tulumaksu kaotamine aga asetaks ka mujal tegutsesed Eesti ettevõtjad halba olukorda, kuna mitmed direktiivid ja maksulepingud kaotaksid neile kehtivuse.

Ka välisinvestoritele on selline lahendus vaid näiliselt atraktiivne, sest tegelikult peavad nad sellisel juhul ettevõtte tulumaksu tasuma lihtsalt oma kodumaal, kus maksumäärad ei pruugi olla sugugi soodsad. Rumal on lasta maksutulu enda asemel koguda teistel riikidel. Kolmandaks riiklik aren-

gukava. Õigustades seda, et valitsus ei suuda Riigikogule tööd anda, on peaminister öelnud, et ilmselt peab tulevikus ka Eesti parlament hakkama märksa rohkem tegelema tulevikuksimustega, arengukavade ja strateegiatega arutamisega.

Teod räägivad teist keelt

See on õige. Aga kahjuks ei haaku valitsuse jutt tegudega. Ühest peamisest strateegilisest arutelust – mida teha 2007.–2013. aastal Eestisse jõudva ELi abirahaga – on Riigikogu püütud hoida nii kaugel kui võimalik. Ometi moodustab see 70 miljardit krooni suure osa nendest vahenditest, mida saab järgnevatel aastatel investeerida Eesti arengusse.

Laiema konsensuspoliitika taotlemine parlamendis, sealhulgas kokkulepe opositsiooniga, võimaldaks vältida rahajagamist “oma meestele” ja avalike huvide allutamist isiklikele huvidele.

Olen näinud valitsuskabineti vaikuses sündinud versiooni ning pean kurvastusega mõõnma, et raha on lihtsalt omavahel ära jagatud, ilma selgeid eesmärke ja prioriteete sõnastamata. See tähendab, et kõik valdkonnad saavad veidi. Vaja oleks aga vahendite kontsentreerimist haridusse, teadusse ja arendustegevusse ning infrastruktuuriprojektide finantseerimisse.

Istuv valitsus püüab oluliste asjadega tegelemise asemel lihtsalt raha laiali jagada, et kindlustada oma edu järgmistel valimistel. Probleemid kuhjuvad ja me kaotame aega, mida võiksime kasutada riigi tuleviku ehitamiseks.

Koolide remontimine pole kuritegu

Haridus ja koolid tunduvad poliitikutele magusa teema plusspunktide teenimiseks. Ainest jätkub, sest liigest raha koolihoonete renoveerimiseks ja õpetajate palgavajaduste katteks pole piisanud ühegi valitsuse ajal. Nüüd, kus õpetajate palgatingimuste reguleerimine on toonud kaasa vähemalt ajutise töörahu, püüab Riigikogu saadik Peeter Kreitzberg panna kahtluse alla praeguse koalitsiooni soovi alustada koolihoonete suuremahulist remondiprogrammi.

Mis siis Kreitzbergile koolihoonete renoveerimise juures ei meeldi? Eelkõige see, et punnseisus olnud projekti suutis käima lükata tema kunagine kodupartei Keskerakond. Keskerakonna eesmärgide mustamiseks kõlbab iga võimalus ning Kreitzberg ruttabki fakte vassides tõestama, kuivõrd kuritegelik koolide remontimine on.

Kreitzbergi väide, et Riigi Kinnisvara Asi (RKAS) tegevus on peale minu asumist nõukogu esimeheks pälvinud Keskerakonna soosingu ja varasemast vastuseid koolide remontimi-

Kalev Kallo
 RKASi nõukogu esimees, Keskerakond

sele läbi RKASi on asendunud toetusena, nõuab täpsustamist. Keskerakond vastandus ideele luua RKASi juurde tütarfirma, mille bilanssi koolihooned oleks antud, tõrjudes nii haridusasutused alalise rentnike staatusega.

Käivitatud projektis tagatakse laenu koolide renoveerimiseks lühiajalise hoonestusõiguse lepinguga, mille lõppedes jäävad remonditud hooned kohalikele omavalitsustele. Tegemist on sootuks uue skeemiga, mis kindlustab koolimajade säilimise haridusasutustena ja sobib Keskerakonnale.

Kindlasti väärub tunnustamist Kreitzbergi läbinägelik väide, et peale Kalev Kallo asumist RKASi nõukogu etteotsa ei toimu selle struktuuri kaudu raha kantomist Res Publica või ükskõik millise teise erakonna kassasse. Võtan seda avaldust kui tunnustust tööle RKASi fi-

nantsdistipliini tugevdamisel. Kui koolide remondiks ettenähtud summad lähevad sinna, kuhu planeeriti, on ju kõik parimas korras.

Hetkel on RKAS sõlminud lepingud 18 koolihoone renoveerimiseks suletud netopin-naga 74 109 m² ning kogumaksumusega 621 709 281 krooni. 13 koolis on töödega alustatud ning ülejäänutes algab remont veel sel aastal. Arvud näitavad, et jää on viimaks liikuma hakanud. Nagu selgub, on riigi poolt eraldatud 600 miljonit juba lepingutega kaetud ja projekti arendatakse edasi laenu- ja kaasamise abil. Näengi projekti tähtsust eelkõige selles, et lõpuks oli kohalikel omavalitsustel võimalik kasutada koolide renoveerimisel laenu- raha, säilitades samas täielik kontroll koolihoonete valduse üle. Et tagada riigikoolide remonti, käib ligi miljardilise mahuga raamlepingu etteval-

mistustöö teadus- ja haridusministeeriumis. Heade algatuste puhul, mille hulka koolide remondiprojekti võib liigitada, ootaks konstruktivist toetust kõigilt poliitilises protsessis osalejatelt. Millegipärast peab opositsioon oma ainsaks ülesandeks valitsuse tasemel tehtud algatuste lauskritikat. Nii käiaksegi mööda Võrumaa kooli ja kirutakse raskeid olusid ning RKASi rõõvellikku tegevust. Tahaksin Kreitzbergilt küsida, kuhu jääb positiivne programm, millega olemasolevat asen-

dada? Tundub, et see puudub, lihtsam on halada ning tegijaid süüdistada. Ent aeg hindab tegusid, mitte pisaraid.

Loe ka Peeter Kreitzbergi kolumni “Parteid (õigus)riigi vastu”, Äripäev, 06.03 ja uudist “Eesti kooli katab poliitiline katus”, Äripäev, 22.02.

AUTENTE
 VALMIS OSAÜHINGUD
 RAAMATUPIDAMISTEENUSED
 Tallinnas Jõe 2, II korrus
 Telefon 660 1760
 Tartus Ülikooli 4-9
 Telefon 734 9966
 www.autente.ee info@autente.ee

ANTIİK • ANTIQUES • ANTIIKIKI
VANAVARAKAMBER
 Lai valik antiikmööblit ja sisustust.
 Soo 4, Tallinn
Avatud 11–19 iga päev
 Tel 677 7644
 www.antiik-sisustus.ee

Valmisfirma (OÜ, AS)
 kätte **1 päevaga!**
 Äriühingud alates 5900 kr

Tõnismägi 3a
 Tel 646 3760
 info@altius.ee
 www.altius.ee

Altius Consult

SEIFID
 uued mudelid

- tulekindlad NT Fire 017
- vargaskindlad EN 1143-1
- deponiit-seifid

BK Eesti AS
 Laki 12, Tallinn
 Tel 656 3427
 www.kontoritarbed.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevallaik

wasp project

www.wasp.ee
 info@wasp.ee
 Tel. 6 77 01 55
 Mob. 51 12 061

Mäo Klaas AS

otsib Mäos asuvasse tehasesse

tootmisdirektorit,

kelle tööülesanneteks on

- ettevõtte igapäevase tootmistegevuse juhtimine, tulemusliku toimimise ja arengu tagamine

Kandidaadilt eeldame

- kõrgemat haridust tehnilises vallas
- töökogemust tootmist korraldaval ametikohal
- algatus- ja organiseerimisvõimet
- positiivset töössesuhtumist
- head stressitaluvust
- inglise või soome keele oskust

CV koos kontaktandmete ja palgasooviga palume saata hiljemalt **31.03.2006** e-posti aadressil aarnemaoklaas@hotmail.ee

Pärnumaa

parimad avalikustame ajalehes Äripäev
17.05., andmed saata hiljemalt **10.04.**
 tiina.salumaa@aripaev.ee, faks 667 0275,
 tel 667 0380 Tiina Salumaa

Viljandimaa

parimad avalikustame ajalehes Äripäev
18.05., andmed saata hiljemalt **10.04.**
 oilme.muru@aripaev.ee, faks 667 0275,
 tel 667 0120 Oilme Muru

Tartumaa

parimad avalikustame ajalehes Äripäev
19.05., andmed saata hiljemalt **10.04.**
 oilme.muru@aripaev.ee, faks 667 0275,
 tel 667 0120 Oilme Muru

1. ettevõtte nimi;
2. äriühingu juurde registreerimise vorm;
3. äriregistri kood;
4. ettevõtte põhitegevusala ja selle osakaal käibest (%);
5. tegevusvaldkond;
6. tegevjuhi nimi;
7. tegevjuhi ametinimetused;
8. tegevjuhi isiklik e-posti aadress (märkus: ainult Äripäevale isiklikuks kasutamiseks, seda aadressi ei avalikustata);
9. asutamisaasta (kuupäev.kuu.aasta);
10. aadress, ka juurdeoleva aadress;
11. telefoninumber;
12. faksinumber;
13. ettevõtte e-posti aadress;
14. ettevõtte kodulehekülje aadress;
15. ettevõtte põhiolemikud (koos osalusprotsendiga);
16. tütar-ettevõtteid;
17. millisesse kontserni kuulute;
18. kui kuulute kontserni (gruppi), kas soovite osaleda edetabelis eraldi? Kui soovite esitada kontserni (grupi) konsolideeritud andmed, siis tütar-ettevõtte (-ettevõtte) eraldi samas edetabelis võistelda ei saa.
19. töötajate arv 2004. aasta lõpus;
20. töötajate arv 2005. aasta lõpus;
21. 2004. aasta müügitulu kroonides;
22. 2005. aasta müügitulu kroonides;
23. 2006. aasta prognoositav müügitulu kroonides;
24. 2004. aasta kasum/kahjum enne makse kroonides;
25. 2005. aasta kasum/kahjum enne makse kroonides;
26. 2006. aasta prognoositav kasum/kahjum enne makse kroonides;
27. omakapital 2004. aasta lõpus kroonides;
28. omakapital 2005. aasta lõpus kroonides;

Eeltoodud andmete avaldamine on tasuta.

Äripäev

Jääteed püsivad vähemalt nädala lõpuni

Vähemalt nädala lõpuni avatud jääteed võimaldavad kokku hoida nii aega kui ka raha, Saaremaa Laevakompaniile tähendab see aga hõredamat sõidugraafikut.

Koit Brinkmann
koit.brinkmann@aripaev.ee

"Hiidlased on sel aastal saanud 2-3 miljonit krooni rahalist võitu tänu jääteedele," ütles OÜ Hiiu Teede teemeister Raivo Kibuspuu eile. Hiiu Teed hooldavad kahte jääteed. Trassid on teemeistri sõnul heas korras ning vähemalt 26. märtsini ei tohiks ilmaprognooside järgi probleeme tekkida.

Saarte teedevalitsuse Orissaare teemeistripiirkonna teemeister Ants Tamberg rääkis, et jäätee mandri ja Muhumaa vahel avati alles naistepäeval, sest takistas rüüsiää.

Võrdluseks meenutab teemeister 1996. aastat, mil jäätee oli ligi kolm kuud avatud. Ametlikult on jäätee avatud hommikul kella poole kaheksast kuni poole seitsmeni õhtul. "Kuid öösiti tõstetakse värvad eest ning sõidetakse ikka," rääkis Tamberg.

Tema sõnul tekivad külma tõttu trassile praod ning seepärast tuleb teehooldajatel praude juures teha pidevalt ümbersõite.

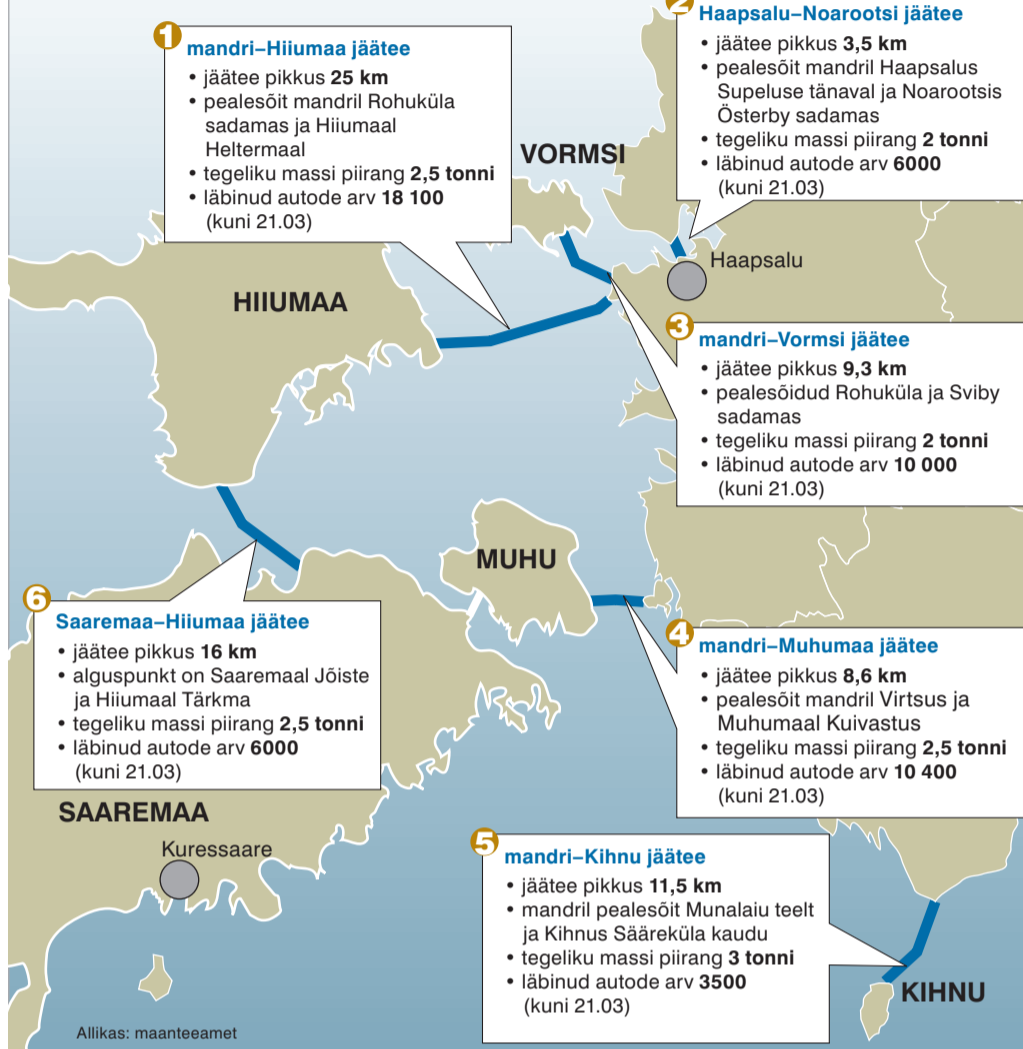
Mandri ja Vormsi vahelist jääteed hooldava OÜ Lääne Teed teemeistri Tarmo Kanderi sõnul tuleb tee sulgeda, kui merevee tase, mis praegu on madal, peaks hakkama tõusma. Argipäeviti sõidab 120-150 ning puhkepäevadel 400-500 autot, rääkis Kander. Jäätee on avatud 7. veebruarist.

Saaremaa Laevakompanii (SLK) nõukogu liikme Aivar Jõgi sõnul ei käsitse SLK ja riigi vaheline leping jääteega seotud küsimusi. Seega ei ole pävakorras ka vähenenud sõidunõudluse tõttu kahaneva piletitulu kompenseerimine. Laevafirma on kulude kokkuhoiuis liinigraafikut kokku tõmmanud.

Majandus- ja kommunikatsiooniministerium lisas eile,

AVATUD ON KUUS JÄÄTEED

jääteed Eestis 22.03.2006

» Hõredam parvlaevagraafik tagab sõidunõudluse rahuldamise ja ka osalise kulude kokkuhoiu.

Aivar Jõgi,
Saaremaa Laevakompanii nõukogu liige

Viit ikka veel avatud jääteele, mis pöörab merele pisut enne Virtsu sadamat ja kulgeb Kuivastu sadamani.

Foto: erakogu

MULLU SAMAL AJAL OLI LAEVAKASUTAJAID MÄRKSA ROHKEM

Sõidukite ning reisijate arv Rohuküla-Heltermaa ja Kuivastu-Virtsu liinil

1.-14. märts 2005
Rohuküla-Heltermaa

- 2882 sõidukit
- 7463 reisijat

Kuivastu-Virtsu

- 10 331 sõidukit
- 25 817 reisijat

1.-14. märts 2006
Rohuküla-Heltermaa

- 869 sõidukit
- 1993 reisijat

Kuivastu-Virtsu

- 7043 sõidukit
- 17 841 reisijat

Allikas: SLK, Äripäev, maanteeamet

et kokkuleppe järgi teeb SLK jäätee tõttu ära jäävate reise arvel suviste tippundide ajal rohkem reise.

Jõgi sõnul pole jääteid dotatsioonilepingus võimalik määratleda, sest keegi ei tea, kas jääteed avatakse. Seega pole sellega seoses riigilt toetust küsitud ning seda ei tehta ka edaspidi.

SLK liinidirektor Aidar Lees-Leesmaa ütles, et jääteed on reisijate ja ülevetavate sõidukite arvu Kuivastu-Virtsu ja Rohuküla-Heltermaa liinil loomulikult mõjutanud.

Kuivastu-Virtsu liinil on mõjusid vähem, sest seal on suurte veokite ja busside osakaal suurem, ja nii on jääteede ajal tehtud isegi lisareise, rääkis Lees-Leesmaa. Tema sõnul on Rohuküla-Heltermaa liinil erinevus märgatavam ning laevade koormused kohati sõltuvalt kellaajast ning nädalapäevast äärmiselt väikesed.

Hiiu Teede teemeistri Raivo Kibuspuu sõnul on laevaldel keelatud jääteid lõhkuda seni, kuni need on ametlikult avatud.

Saarte teedevalitsuse teemeister Ants Tamberg rääkis, et SLK laevad sõidavadki ümber saarte.

palju õnne!

Avo Vassar 48
Ascar Tallinn ASi
juhatuse liige

Jaanus Marrandi 43
Riigikogu liige

Üllar Jaaksoo 35
Sportland International
Group ASi
juhatuse esimees

Indrek Rahu 33
Tarim ASi
juhatuse esimees,
HC Betoon ASi
tegevdirektor,
juhatuse liige

Veiko Kelk 32
Napal ASi
juhatuse liige

**Konstantin
Oberschneider 29**
Glaskiek ASi
juhatuse liige

ärilause

Keit Pentus
Tallinna linnavolikogu
Reformierakonna
fraktsiooni juht

» Kui teate mõnd maaomanikku, kel le krundil kuhjub prüghunnik või laguneb majavare, siis soovitage tal alustada läbi-rääkimisi keskerakondliku linnavalitsusega, et maatükk ära ostetaks.

Postimees, 22.03.2006

ÄRIPÄEVA JAEKAUBANDUS-SEMINAR

28. märtsil Reval Hotel Olümpia konverentsikeskuses

Et konkurents püsida ja edukalt kaubelda on tarvis olla kursis tänaste trendide ja tuleviku suundadega. Äripäeva jaekaubandus-seminaril saavad osalejad ülevaate Eesti ja Euroopa jaekaubandustrendidest ja -prognoosidest, käsitatakse kinnisvara, klienditeeninduse, tööjõupuuduse, organisatsioonikultuuri ja e-turunduse temaatikat.

Seminari päevakava: www.aripaev.ee/seminar.
Seminari hind 2800 krooni (km-ga 3304 krooni).
Mitme osaleja registreerumisel ühest maksjaettevõtetest kehtib soodustus 10%.
Info telefonil 6670 237 Kersti Leppiksaar.

Äripäev

Mis toimub kinnisvaraturul?

Kinnisvaraeksperti asedirektor **AIVAR TOMSON**

Kuidas kasvatada müüki olemasoleval pinnal järjest tihenevas konkurents?

ACNielsen Eesti jaekaubanduse klienditeeninduse juht **KAAREL TELGMAA**

Millised on tuleviku kaubandusprognoosid, trendid, võimalused?

Saar Polli juhataja **ANDRUS SAAR**

Kuidas interneti abil kliendid kauplusesse tuua?

Sevenline'i internetiturunduse juht **PRIIT KALLAS**

Kuidas tagada tööjõudefitsiidi tingimustes kaupluste teenindustase?

Rimi Eesti Foodi tegevdirektor **RUTH LAATRE**

Milline on Sinu roll organisatsioonikultuuri kujundamises?

Vertex Consultingu juhatuse liige **ANDRO KULLERKUPP**